

การศึกษาการพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี
สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

สารนิพนธ์
ของ
เอนก ธรรมนิต

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
พฤษภาคม 2549

การศึกษาการพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี
สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

บทคัดย่อ

ของ

เอนก ธรรมนิต

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2549

เอนก ธรรมนิต. (2549). การศึกษาการพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑล
จันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. สารนิพนธ์ กศ.ม.
(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศนีย์ แสงวงศ์ศักดิ์.

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาระดับการพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑล
จันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ด้านการจัดทำหลักสูตร
สถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียน การวัดและประเมินผลผู้เรียน
ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี และเปรียบเทียบการพัฒนาทางวิชาการ
ของครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา
เอกชนโดยจำแนกตาม ประสบการณ์การสอน ระดับช่วงชั้นการสอน และขนาดของโรงเรียน กลุ่ม
ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑล จันทบุรี สังกัดสำนัก
บริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในปีการศึกษา 2548 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง
โดยใช้ตารางของเครจซี่ ; และมอร์แกน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)
โดยใช้โรงเรียนและช่วงชั้นการสอนเป็นชั้นในการสุ่ม ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 242 คน จากนั้นสุ่ม
อย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับฉลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบมาตรา
ส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ซึ่งได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ จำนวน 44
ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น .97 เป็นแบบสอบถาม เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียน
คาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ด้านการ
จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียน การวัดและ
ประเมินผลผู้เรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าความ
เบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าทีเทสต์ (t - test) ทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way
ANOVA) และทดสอบรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' Post Hoc Comparison)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี สังกัดสำนัก
บริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการ
เรียนรู้ การจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียน การวัดและประเมินผลผู้เรียน โดยรวมอยู่ใน
ระดับปานกลาง และรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. เปรียบเทียบการพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี สังกัด
สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจำแนกตาม ประสบการณ์การสอนมีการ

พัฒนาทางวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ และการวิจัย ในชั้นเรียนไม่แตกต่างกัน ส่วนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการวัดและประเมินผลผู้เรียนของครูที่มี ประสบการณ์การสอนต่างกัน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. เปรียบเทียบครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี ที่มีระดับช่วงชั้นต่างกัน มีการ พัฒนาทางวิชาการไม่แตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรีที่สอนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีการพัฒนาทางวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และเมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน พบว่าครูที่สอนในโรงเรียนขนาดต่างกันมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียน และการวัดและประเมินผลผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

A STUDY OF ACADEMIC DEVELOPMENT OF CHANTABURI DIOCESE TEACHERS

AN ABSTRACT

BY

ANEK THAMMANIT

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University

May 2006

Anek Thammanit (2006) . *A Study of Academic Development of Chantaburi Diocese Teachers* . Master's Project , M.Ed. (Educational Administration) . Bangkok : Graduate School , Srinakharinwirot University. Project Advisor : Asst. Prof. Dr. Thasana Swaengsakdi

The research project aims to study the level of academic development of Catholic schools' teachers in Chantaburi Diocese under Office of the Private Education Commission. The level of academic development is determined in terms of institutional curriculum, learning management , student development activities , classroom researches ,and student measurement and evaluation based on the perception of Catholic schools' teachers in Chantaburi Diocese. The research also compares the levels of academic development of the Catholic schools' teachers in relation to teaching experience , classes in which they teach, and the school population. The samples were selected from the population of Catholic schools' teachers in Chantaburi Diocese in academic year 2005 while the sample size was determined using Krejcie & Morgan table. The stratified random sampling based on school and classes was used to give 242 samples in which a simple random sampling using pool draws was later applied. The researcher has developed a 5 – point rating – scale questionnaire as a tool to study the levels of academic development in terms of institutional curriculum, learning management , student development activities , classroom researches , and student measurement and evaluation of Catholic schools' teachers in Chantaburi Diocese. The questionnaire consisting of 44 questions was tested for reliability and has a confidence level (alpha coefficient) of .97. The data was analyzed statistically using percentage, frequency, mean, standard deviation, t – test, one-way ANOVA and Scheffe's Post Hoc comparison.

The research findings were as follows:

1. The level of academic development of Catholic schools' teachers in Chantaburi Diocese under Office of the Private Education Commission in terms of overall

aspects , i.e. institutional curriculum , learning management , student development activities , classroom researches , and student measurement and evaluation is at an intermediate level whereas the level of academic development measured in terms of each aspect is at a high level.

2. The comparisons of the levels of academic development of Catholic schools' teachers in Chantaburi Diocese who have different teaching experiences, the levels of academic development in overall aspects differ at a statistical difference level of .05. The levels of academic development in terms of institutional curriculum, learning management and classroom researches do not have a statistical difference as the teachers' experience varies. The levels of academic development in terms of student development activities and students' measurement and evaluation have statistically significant difference at the level of .01 when the teaching experience varies.

3. The comparisons of the levels of academic development of the Catholic schools' teachers who teach different ranges of classes/grades, the levels of academic development do not present a statistical difference.

4. The comparisons of the levels of academic development of the teachers in the Catholic schools that have different school population, the level of academic development in overall aspects has a statistically significant difference at the level of .001 . The levels of academic development in terms of each aspect,i.e. institutional curriculum, learning management , classroom researches, student development activities and students' measurement and evaluation have a statistically significant difference at the level of .001 for the teachers who teach in the schools with different population.

การศึกษาการพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี
สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

สารนิพนธ์
ของ
เอนก ธรรมนิต

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2549

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง การศึกษาการพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑล
จันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ของ เอนก ธรรมนิต ฉบับนี้
แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศนาศาสตร์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศนาศาสตร์)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(อาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย ชูชาติ)

วันที่ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2549

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ ได้รับความอนุเคราะห์เป็นอย่างดีจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศนาศาสตร์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ที่ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับงานวิจัยทั้งทางตรงและทางอ้อม จนทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ซึ่งผู้วิจัยขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณะกรรมการพิจารณาโครงการสารนิพนธ์ ซึ่งประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ สุภาภักดิ์ อาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา ที่ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไข ให้งานสารนิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ ซึ่งประกอบด้วย ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ และอาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา ที่ให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข สารนิพนธ์จนทำให้ผลงานครั้งนี้สำเร็จสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา อาจารย์ประจำสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บาทหลวง ดร.ชาติชาย พงษ์ศิริ อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์ สาขาปรัชญา วิทยาลัยแสงธรรม และประธานคณะกรรมการโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี บาทหลวงเสกสรร สุวิชากร อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์ สาขาปรัชญา วิทยาลัยแสงธรรม และกรรมการฝ่ายบริหารหลักสูตร และงานวิชาการโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี นายชาญ มีบำรุง ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 นางสาววาสนา เกาะแก้ว หัวหน้าฝ่ายวางแผนและวิจัย โรงเรียนดาราสมุทรบริหารธุรกิจ ที่ได้สละเวลาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบคุณนางสาวบัวสร วุฒิสักดิ์ชัยกุล นางสาวขวัญเย็น มุลศรี นางสาวชะตารัตน์ สมบูรณ์นิตย์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ จัดพิมพ์และพิสูจน์อักษร

ขอขอบพระคุณอาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทุกท่านที่ได้ให้การศึกษาดูแบบ และขอขอบคุณเพื่อน ๆ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจมาโดยตลอด จนทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมระลึกถึงพระคุณของบิดา มารดา ญาติพี่น้อง ผู้มีพระคุณและบูรพจารย์ทุกท่านที่มีพระคุณและได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
สมมติฐานในการวิจัย.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี.....	12
การบริหารงานและโครงสร้างของโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี.....	12
ปรัชญา นโยบาย มาตรการการบริหารโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี.....	16
วิสัยทัศน์โรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี.....	16
ยุทธศาสตร์โรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี.....	17
เป้าหมาย กลยุทธ์โรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี.....	18
งานวิชาการในโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี.....	20
หลักการ แนวคิด ที่เกี่ยวกับงานวิชาการ.....	24
ความหมายและความสำคัญของวิชาการ.....	24
ขอบเขตของงานวิชาการ.....	25
การพัฒนา และส่งเสริมทางด้านวิชาการ.....	26
หลักการ แนวคิดเกี่ยวกับงานวิชาการ.....	29
การพัฒนาทางวิชาการของคุณ.....	34
การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา.....	35
การจัดการเรียนรู้.....	38
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....	40
การวิจัยในชั้นเรียน.....	42

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2(ต่อ)	
การวัดและประเมินผลผู้เรียน.....	44
สถานภาพครู.....	47
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	48
งานวิจัยภายในประเทศ.....	48
งานวิจัยต่างประเทศ.....	50
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	52
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	52
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	53
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	54
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	55
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	80
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	80
สมมติฐานของการวิจัย.....	80
ขอบเขตของการวิจัย.....	81
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	81
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	82
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
สรุปผลการวิจัย.....	83

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5(ต่อ) อภิปรายผล.....	86
ข้อเสนอแนะ.....	90
บรรณานุกรม.....	93
ภาคผนวก.....	99
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	100
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	106
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	108
ประวัติย่อผู้ทำวิจัย.....	114

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี	
สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนปีการศึกษา 2548..	53
จำนวนและร้อยละข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม	
ประสบการณ์การสอน ระดับช่วงชั้นการสอน และขนาดโรงเรียน.....	59
ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเกี่ยวกับ	
การพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี.....	60
ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับ	
การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี.....	61
ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับ	
การจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี.....	62
ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับ	
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี.....	63
ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับ	
การวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี.....	64
ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับ	
การวัดและประเมินผลผู้เรียนของครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี.....	65
ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับ	
การพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรีในแต่ละด้าน	
จำแนกตามประสบการณ์การสอน.....	66
ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับ	
การพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี ในแต่ละด้าน	
จำแนกตามระดับช่วงชั้นการสอน.....	67
ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับ	
การพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี ในแต่ละด้าน	
จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	69

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
12 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการพัฒนาทางวิชาการ ของครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์การสอน.....	71
การเปรียบเทียบผลการทดสอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นรายคู่ของครู โรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรีตามประสบการณ์การสอน.....	72
การเปรียบเทียบผลการทดสอบการวัดและประเมินผลผู้เรียนเป็นรายคู่ของครู โรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรีตามประสบการณ์การสอน.....	73
การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการพัฒนาทางวิชาการ ของครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับช่วงชั้นการสอน.....	74
การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการพัฒนาทางวิชาการ ของครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	75
การเปรียบเทียบผลการทดสอบการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นรายคู่ของครู โรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี ตามขนาดของโรงเรียน.....	76
การเปรียบเทียบผลการทดสอบการจัดการเรียนรู้เป็นรายคู่ของครู โรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี ตามขนาดของโรงเรียน.....	77
การเปรียบเทียบผลการทดสอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นรายคู่ของครู โรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี ตามขนาดของโรงเรียน.....	77
การเปรียบเทียบผลการทดสอบการวิจัยในชั้นเรียนเป็นรายคู่ของครู โรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรีตามขนาดของโรงเรียน.....	78
การเปรียบเทียบผลการทดสอบการวัดและประเมินผลผู้เรียนเป็นรายคู่ของครู โรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี ตามขนาดของโรงเรียน.....	79

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
2 โครงสร้างการบริหารงานคณะกรรมการโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี.....	14
3 โครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี.....	15
4 งานบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา.....	21

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาประเทศ เพราะการศึกษาช่วยพัฒนาคนและคนในประเทศ นำความรู้ความสามารถที่มีพื้นฐานบนความมีคุณธรรมจริยธรรมไปพัฒนาประเทศ จากความสำคัญของการศึกษาดังกล่าว รัฐจึงเห็นความสำคัญดำเนินการปฏิรูปการศึกษาไทยให้ เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 โดยออกพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และในปัจจุบันได้มีการแก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติม (ฉบับ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งมีความมุ่งหมาย และหลักการในมาตรา 6 ว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถ อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545 : 5) ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักรักสุขภาพ (2542 : 33) ที่กล่าวไว้ว่า การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มี ค่าในการพัฒนาประเทศ ประเทศจะเจริญ หรือเสื่อม อยู่ที่การศึกษาของประชาชน ถ้าประชาชนของ ประเทศได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพ การพัฒนาประเทศก็จะเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว และมีคุณภาพ เพราะผู้เรียนได้ใช้ประโยชน์จากสิ่งที่เรียนในชีวิตจริง สอดคล้องกับความคิดของ อามุง จันทวานิช (แนวคิดและนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 77) ที่กล่าวว่าหลักสูตรกระบวนการบริหารจัดการ และกระบวนการเรียนการสอนต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยจัดกิจกรรมเน้นให้ผู้เรียนได้ ปฏิบัติจริง สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีวิจารณญาณ สามารถนำความคิดสร้างสรรค์ไปปรับเปลี่ยน วิธีการแก้ปัญหา กล้าตัดสินใจ มีความมั่นใจในตนเอง มีการยอมรับผู้อื่น สามารถที่จะอยู่ได้ในสังคม อย่างฉลาด และเป็นสุข

ความสำเร็จในการปฏิรูปการศึกษานั้น ปัจจัยที่เป็นตัวแปรสำคัญประการหนึ่ง หรืออาจสำคัญ ที่สุดก็คือ ครู คุณภาพของผู้เรียนจะเกิดขึ้นส่วนใหญ่ มาจากครูซึ่งสอดคล้องกับความคิดของโกวิท ประวาลพุกษ์ (แนวคิดและนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 58) ที่ว่า ความสามารถของครูเป็น ตัวแปรสำคัญที่จะนำไปทำนายหรือคาดหมายคุณภาพของนักเรียนได้โดยตรง ครูที่มีความสามารถสูง ย่อมชำนาญในการจัดกิจกรรมให้นักเรียนลงมือทำ อันนำไปสู่ผลการเรียนที่แท้จริง การเพิ่มพูน คุณภาพครู ระดับฝีมือครูจึงมีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่ง ในการพัฒนาการศึกษา โดยเฉพาะ อย่างยิ่งการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน รุ่ง แก้วแดง (2541 : 134) กล่าวไว้ว่า ครูมีบทบาทและความสำคัญ ยิ่ง ในฐานะผู้ให้การศึกษาของชาติ ครูคือผู้ที่กำหนดอนาคตของคนในชาติ ชาติใดก็ตามที่ได้ครู เป็น คนมีความรู้ เป็นคนเก่ง เป็นคนเสียสละ ตั้งใจทำงานเพื่อประโยชน์ของนักเรียน ชาตินั้นจะได้พลเมือง

ที่เก่งและฉลาด มีศักยภาพ และมีความสามารถที่จะแข่งขันกับทุกประเทศในโลกได้ เช่นเดียวกับ แนวความคิดของ วิชัย ตันศิริ (2542 : 71) ที่กล่าวว่า คุณภาพของการศึกษานั้นมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับคุณภาพครู หากครูมีคุณภาพดี การศึกษาของเยาวชนก็ย่อมดีด้วย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้เห็นความสำคัญของครูในการพัฒนาการศึกษา จึงกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาครูไว้ในหมวดที่ 7 ตั้งแต่มาตราที่ 52-57 โดยเฉพาะในมาตรา 52 ได้กำหนดนโยบายส่งเสริมให้มีระบบกระบวนการผลิต การพัฒนาครู คุนอาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการ เป็นวิชาชีพชั้นสูงและในมาตรา 53 กำหนดให้มืองค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหาร การศึกษา โดยต้องมีใบประกอบวิชาชีพตามที่กฎหมายกำหนด จึงเห็นได้ว่าครูเป็นตัวจักรสำคัญใน การเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา แม้ว่าปัจจุบันจะมีปัญหาวิกฤติเกี่ยวกับครูมากมาย ทั้งตัวบุคคล ที่เข้ามาเป็นครู รวมถึงระบบการผลิตครู ซึ่งมีปัญหาตั้งแต่การสรรหา ไม่มีคนเก่งและคนดีมาเป็นครู มากนัก ระบบการพัฒนาครูที่ยังขาดขั้นตอนและการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ไม่ได้รับ การอบรมให้มีความรู้ที่ทันสมัยซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของรุ่ง แก้วแดง (2541 : 157) ที่ว่าการศึกษา หรือการฝึกอบรมครูต้องสอดคล้องกับงานที่ต้องออกแบบการฝึกอบรมใหม่ โดยเฉพาะการฝึก อบรมระหว่างประจำการ (On – the Job Training) จะต้องจัดให้มีมากขึ้นและเป็นระบบในลักษณะ ที่สัมพันธ์กับการทำงาน (Job – Related Training) ให้เชื่อมโยงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็ก นอกจากนี้ยังมีปัญหาในเรื่องการฝึกหัดครู ที่ยังขาดความชัดเจนในระบบที่สัมพันธ์กับการปฏิรูป การศึกษาก่อนจะออกมาประกอบอาชีพครู ครูมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบการศึกษา และ การพัฒนาประเทศ การพัฒนาครูจึงมีความจำเป็น และมีความสำคัญอย่างยิ่งในการปฏิรูปการศึกษา ในปัจจุบัน ครูเป็นผู้มีคุณค่า เป็นประทีปและมโนธรรมของสังคม ดังคำกล่าวของ นายแพทย์ประเวศ วะสี ที่ได้กล่าวไว้ว่า ครู คือ เมล็ดพันธุ์แห่งความดีงาม ตกไปอยู่ที่ใด ก็ทำให้ที่นั้นมีแต่ความดี ความเจริญ อุดมสมบูรณ์ (รุ่ง แก้วแดง. 2541 : 137)

โรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี เป็นหน่วยงานหนึ่ง ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการจัด การศึกษาในระดับท้องถิ่นเขตภาคตะวันออก 8 จังหวัด ได้แก่ ตราด จันทบุรี ระยอง ชลบุรี ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี นครนายก สระแก้ว มีความตระหนักถึงภาระหน้าที่ที่ต้องจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับ ทิศทางของการศึกษา และการพัฒนาคนของประเทศ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคนให้มีศักยภาพทุกมิติ ของชีวิต (โรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี. 2542 : 6) ซึ่งมีครูในสังกัดจำนวนทั้งสิ้น 1,129 คน นักเรียนรวมทั้งสิ้น 19,500 คน ได้เห็นความสำคัญของการพัฒนาครูโดยได้จัดทำแผนกลยุทธ์ปี พ.ศ. 2547-2551 ขึ้น และมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายกลยุทธ์อย่างชัดเจนในการ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คือ ครู และบุคลากรให้มีคุณภาพ และศักยภาพในการจัดการศึกษา มีการ

จัดอบรมให้ความรู้ ฝึกฝนทักษะ และสัมมนาประจำปีอย่างสม่ำเสมออย่างต่อเนื่องและมีแผนงาน กำหนดเนื้อหาการอบรม เพิ่มเติมทักษะการจัดกิจกรรม การเรียนรู้และผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทางด้านวิชาการ ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการฝ่ายบริหารหลักสูตร และงานวิชาการกลุ่มโรงเรียนขึ้น มีการจัดโครงสร้างการบริหารงานวิชาการเป็น 5 กลุ่มงาน คือกลุ่มงานหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ กลุ่มงานวัดและประเมินผลการศึกษา กลุ่มงานสื่อเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อื่นๆ กลุ่มงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อื่นๆ และกลุ่มงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยมีการจัดประชุมวางแผนการพัฒนาคู และช่วยเหลือซึ่งกันและกันในกลุ่มครูของโรงเรียนต่าง ๆ ในสังกัด (แผนกลยุทธ์ รัชช. 2547 : 8-9) ซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปครู และบุคลากรทางการศึกษา ระยะที่ 9 พ.ศ. 2545-2549 ของกระทรวงศึกษาธิการในเรื่องการพัฒนาทางวิชาการของครู 5 ด้าน คือ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียน และการวัดและประเมินผลผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 16)

อย่างไรก็ตามการพัฒนาครู ซึ่งมีความแตกต่างกันในแต่ละตัวบุคคล จะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด ไม่ได้ขึ้นอยู่กับที่การใส่ใจ และเห็นความจำเป็นของผู้บริหารเพียงอย่างเดียว จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงความต้องการในการพัฒนาของครูประกอบกัน เพราะครูคือผู้ที่ลงมือปฏิบัติจริง ในสนามงานการจัดการเรียนการสอน ย่อมมองเห็นถึงปัญหา และจุดที่ต้องการพัฒนาตนเองได้ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับหลักการในการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ทำให้บุคลากรเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง และเต็มใจในการพัฒนาตนเองในด้านวิชาการซึ่ง นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2534 : 209) กล่าวถึงปรัชญาของการฝึกอบรมประการหนึ่งว่า การฝึกอบรมพัฒนาควรเอื้ออำนวยความสะดวกและก่อให้เกิดประโยชน์ให้ทั้งหน่วยงานและบุคคลที่ได้รับการฝึกอบรม

ผลการศึกษาข้อมูล จากสรุปรายงานการประชุมของศูนย์วิชาการโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรีประจำปีการศึกษา 2547 (โรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี. 2547 : 7-8) พบว่า ครูโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรีมีจุดอ่อนในการบริหารหลักสูตร และงานวิชาการในระดับประถมดังนี้คือ การพัฒนาคูในเรื่องการเขียนแผนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ ขาดงานนิเทศติดตามการใช้หลักสูตร ขาดการให้ความรู้เกี่ยวกับการเป็น ผู้ตรวจประเมินคุณภาพภายในโรงเรียน ขาดกระบวนการวิเคราะห์ข้อสอบ ขาดการเขียนแผน การสอนแบบบูรณาการ ขาดความรู้ในการวัดและประเมินผลผู้เรียน

สำหรับจุดอ่อนของครูโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรีในระดับมัธยมศึกษา มีดังนี้ ขาดการให้ความสำคัญการสร้างเครื่องมือในการวัดผล ขาดการพัฒนาสื่อการเรียน การสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ขาดคู่มือในการจัดทำหลักสูตร กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

จากสภาพและปัญหาทางด้านงานวิชาการของครูดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจศึกษา การพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี ตามแผนพัฒนา และ แผนกลยุทธ์ของกลุ่มโรงเรียน ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกศึกษาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียน การวัดและประเมินผลผู้เรียน ซึ่งข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้ในประเมินผล ปรับปรุงแผนและแนวทางที่จะช่วยให้การพัฒนาทางวิชาการของครู โรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรีให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามแผน และ เป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อไป

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี สังกัด สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียน การวัดและประเมินผลผู้เรียน
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ได้แก่ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียน และการวัดและประเมินผลผู้เรียน โดย จำแนกตาม ประสบการณ์การสอน ระดับช่วงชั้นการสอน และขนาดของโรงเรียน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบระดับการพัฒนาทางวิชาการในด้านต่าง ๆ ของครูโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ว่ามีการพัฒนาเป็นอย่างไร เพื่อนำไปกำหนดนโยบาย แนวทางในการพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของเนื้อหา ประชากร กลุ่มตัวอย่างและตัวแปร ดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษาการพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑล จันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน การพัฒนาทางวิชาการ ประกอบด้วย

- 1.1 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.2 การจัดการเรียนรู้
- 1.3 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- 1.4 การวิจัยในชั้นเรียน
- 1.5 การวัดและประเมินผลผู้เรียน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในปีการศึกษา 2548 จำนวน 12 แห่ง รวมทั้งสิ้น 649 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑล จันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในปีการศึกษา 2548 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่ ; และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970 : 607-609) และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้โรงเรียนและช่วงชั้นการสอนเป็นชั้นในการสุ่ม ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 242 คน จากนั้นสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับฉลาก

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานของครู จำแนกเป็น

3.1.1 ประสบการณ์การสอน

- 1) น้อยกว่า 5 ปี
- 2) 5-10 ปี
- 3) มากกว่า 10 ปี

3.1.2 ระดับช่วงชั้นการสอน

- 1) ช่วงชั้นที่ 1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3
- 2) ช่วงชั้นที่ 2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6
- 3) ช่วงชั้นที่ 3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3

3.1.3 ขนาดของโรงเรียน

- 1) โรงเรียนขนาดใหญ่
- 2) โรงเรียนขนาดกลาง
- 3) โรงเรียนขนาดเล็ก

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การพัฒนาทางวิชาการจำแนกเป็น 5 ด้าน คือ

- 3.2.1 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
- 3.2.2 การจัดการเรียนรู้
- 3.2.3 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- 3.2.4 การวิจัยในชั้นเรียน
- 3.2.5 การวัดและประเมินผลผู้เรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

นิยามศัพท์มีดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาทางวิชาการ หมายถึง การที่ครูเสริมสร้างความรู้ ความสามารถ หรือความชำนาญทางวิชาการ ในด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียน การวัดและประเมินผลของผู้เรียน ดังมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1.1 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง ความรู้ความสามารถในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ การกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดพันธกิจ/เป้าหมาย มาตรฐานการเรียนรู้ การกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการกำหนดโครงสร้างหลักสูตร การวิเคราะห์หลักสูตร การจัดทำสาระการเรียนรู้รายวิชา พื้นฐาน และรายวิชาที่เรียนเพิ่มเติม และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง รายปี การออกแบบการเรียนการสอน การกำหนดเวลาเรียน และจำนวนหน่วยกิต มีการประเมินหลักสูตร และการปรับปรุงหลักสูตร

1.2 การจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้ความสามารถในการใช้หลักสูตรมาจัดทำแผนการเรียนรู้อย่างครูโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้รูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้จากธรรมชาติ การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และการเรียนรู้แบบบูรณาการ ประกอบด้วยการบูรณาการแบบ ผู้สอนคนเดียว แบบคู่ขนาน แบบสหวิทยาการ และแบบโครงการ

1.3 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถของครูในการจัดกิจกรรม ที่ให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ ได้รู้จักตนเอง สิ่งแวดล้อม สามารถพัฒนาปรับตัวเข้ากับสังคม แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ กิจกรรมแนะแนวและกิจกรรมนักเรียน โดยมีขั้นตอน

ในการจัดกิจกรรมประกอบด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียน กำหนดสัดส่วน วิเคราะห์เนื้อหาในด้านการพัฒนาตนเอง การศึกษาและอาชีพ มีกระบวนการสอนและเทคนิคที่เหมาะสม

1.4 การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถในการแก้ปัญหาในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบของครู โดยใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน มีการกำหนดปัญหา สาเหตุ และสร้างเครื่องมือวิจัยที่ใช้แก้ปัญหา มีการวัดและประเมินผลโดยใช้สถิติในการวิจัย การรายงานผลการวิจัย สรุปวางแผนปรับปรุงเพื่อแก้ปัญหา

1.5 การวัดและประเมินผลผู้เรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถของครูที่ใช้พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน เพื่อแสดงถึงการพัฒนาความก้าวหน้า และความสำเร็จของการพัฒนาผู้เรียน โดยมีหลักเกณฑ์ กระบวนการในการวัดและประเมินผล การออกแบบสร้างเครื่องมือ มีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ และสามารถนำเครื่องมือไปใช้ โดยมีการประเมินจากสภาพจริง และใช้วิธีการที่หลากหลาย

2. ครู หมายถึง บุคลากรวิชาชีพ ทำหน้าที่ทางด้านการเรียนการสอน และส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ในโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2548

3. โรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑล จันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน หมายถึง กลุ่มโรงเรียนที่ประกอบด้วย โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ โรงเรียนดาราจรัส โรงเรียนดาราสุมทร ศรีราชา โรงเรียนดาราสุมทร สระแก้ว โรงเรียนเทวรักษ์ โรงเรียนประชาสงเคราะห์ โรงเรียนปริชานุศาสตร์ โรงเรียนปัญญาทรัพย์ ดินแดง โรงเรียนปัญญาทรัพย์ มีนบุรี โรงเรียนวัฒมนานุศาสตร์ โรงเรียนศรีหฤทัย โรงเรียนสันติภาพ

4. ประสบการณ์การสอน หมายถึง ช่วงระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่การสอนของครู โรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ น้อยกว่า 5 ปี 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี

5. ระดับช่วงชั้นการสอน หมายถึง การจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในช่วงชั้นการศึกษาภาคบังคับ เกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้แบ่งออกเป็น 3 ช่วงชั้น คือ ช่วงชั้นที่ 1 ป.1-ป.3 ช่วงชั้นที่ 2 ป.4-ป.6 และช่วงชั้นที่ 3 ม.1-ม.3

6. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง การจัดแบ่งกลุ่มโรงเรียนใช้เกณฑ์จำนวนนักเรียนของโรงเรียนเป็นหลักในการจัดแบ่งซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ขนาด ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียนมากกว่า 1,501 คน) โรงเรียนขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน ระหว่าง 901-1,500 คน) และโรงเรียน ขนาดเล็ก (จำนวน นักเรียนน้อยกว่า 900 คน)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดจากเอกสาร ตำรา งานวิจัย และนักวิชาการหลายท่าน เพื่อศึกษาการพัฒนาทางวิชาการของครูในโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

โดยอาศัยกรอบแนวคิดจากแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปครู และบุคลากรทางการศึกษา ระยะที่ 9 พ.ศ. 2545-2549 ของกระทรวงศึกษาธิการที่กล่าวว่า กระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความสำคัญในเรื่องการพัฒนาคุณภาพของคน ถือว่าคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ซึ่งการพัฒนาคุณภาพของคนเป็นบทบาทของครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ.2545 : บทสรุปย่อ) ซึ่งครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องมีความชำนาญเชี่ยวชาญเฉพาะในสาขาที่สอนหรือในงานที่รับผิดชอบ โดยจะศึกษาเฉพาะการพัฒนาทางวิชาการของครู 5 ด้าน คือ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียน และการวัดและประเมินผลผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 16)

ประสบการณ์การสอน ศึกษาจากผลการวิจัย เรื่องการศึกษาความต้องการเกี่ยวกับวิธีการในการพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มทวารวดี สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ชำราชากรครูที่มีประสบการณ์การสอนแตกต่างกันมีความต้องการเกี่ยวกับวิธีการพัฒนาทางวิชาการโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (เกษมา แพร่ภิญโญ. 2546: บทคัดย่อ)

ระดับช่วงชั้นการสอน ศึกษาจากการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในช่วงชั้นการศึกษาภาคบังคับ เกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 1, 2 และ 3 ซึ่งเกี่ยวข้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ โดยที่ในแต่ละระดับช่วงชั้นการสอนต้องจัดหลักสูตร และพัฒนาหลักสูตรจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละระดับช่วงชั้นนั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสิทธิชัย จันทานนท์ (2548 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาพบว่า ครูที่ทำการสอนในช่วงชั้นต่างกัน มีการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ขนาดของโรงเรียน ศึกษาจากผลการวิจัย เรื่อง ศึกษาความต้องการพัฒนาของบุคลากรครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่า ความต้องการพัฒนาของบุคลากรของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกันเป็นรายด้านมีความต้องการพัฒนาของบุคลากรของครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 (ยุทธศาสตร์ โยธะพล. 2542 : บทคัดย่อ)

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาเป็นกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทางวิชาการของครูในโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนโดยเลือก แนวคิด แผนยุทธศาสตร์ การปฏิรูปครู และบุคลากรทางการศึกษา ระยะที่ 9 พ.ศ. 2545-2549 ของกระทรวงศึกษาธิการ ในการพัฒนาทางวิชาการของครู 5 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียน การวัดและประเมินผลผู้เรียน ส่วนตัวแปรอิสระประกอบด้วย ประสิทธิภาพการสอน ระดับช่วงชั้นการสอน และขนาดโรงเรียน ดังภาพประกอบ 1

ตัวแปรอิสระ

1. ประสิทธิภาพการสอน
  - 1.1 น้อยกว่า 5 ปี
  - 1.2 ตั้งแต่ 5-10 ปี
  - 1.3 มากกว่า 10 ปี
2. ระดับช่วงชั้นการสอน
  - 2.1 ช่วงชั้นที่ 1 ป.1 - ป.3
  - 2.2 ช่วงชั้นที่ 2 ป.4 - ป.6
  - 2.3 ช่วงชั้นที่ 3 ม.1 - ม.3
3. ขนาดของโรงเรียน
  - 3.1 โรงเรียนขนาดใหญ่
  - 3.2 โรงเรียนขนาดกลาง
  - 3.3 โรงเรียนขนาดเล็ก

ตัวแปรตาม

การพัฒนาทางวิชาการ
1. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
2. การจัดการเรียนรู้
3. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
4. การวิจัยในชั้นเรียน
5. การวัดและประเมินผลผู้เรียน

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดสมมติฐานไว้ดังนี้

1. ครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑล จันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน มีการพัฒนาทางวิชาการในระดับปานกลาง
2. ครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑล จันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีการพัฒนาทางวิชาการ ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียน และการวัดและประเมินผลผู้เรียน แตกต่างกัน
3. ครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑล จันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่มีระดับช่วงชั้นการสอนต่างกัน มีการพัฒนาทางวิชาการ ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียน และการวัดและประเมินผลผู้เรียน แตกต่างกัน
4. ครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑล จันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีการพัฒนาทางวิชาการ ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียน และการวัดและประเมินผลผู้เรียน แตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน มีเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี
  - 1.1 การบริหารงานและโครงสร้างการบริหารของโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี
  - 1.2 ปรัชญา นโยบาย มาตรการการบริหารโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี
  - 1.3 วิสัยทัศน์โรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี
  - 1.4 ยุทธศาสตร์โรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี
  - 1.5 เป้าหมาย กลยุทธ์โรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี
2. งานวิชาการในโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี
3. หลักการ แนวคิด ที่เกี่ยวกับงานวิชาการ
  - 3.1 ความหมายและความสำคัญของวิชาการ
  - 3.2 ขอบเขตของงานวิชาการ
  - 3.3 การพัฒนา และส่งเสริมทางด้านวิชาการ
  - 3.4 หลักการ แนวคิดเกี่ยวกับงานวิชาการ
4. การพัฒนาทางวิชาการของครู
  - 4.1 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
  - 4.2 การจัดการเรียนรู้
  - 4.3 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
  - 4.4 การวิจัยในชั้นเรียน
  - 4.5 การวัดและประเมินผลผู้เรียน
5. สถานภาพครู
  - 5.1 ประสบการณ์การสอน
  - 5.2 ระดับช่วงชั้นการสอน
  - 5.3 ขนาดของโรงเรียน
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 6.1 งานวิจัยภายในประเทศ
  - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี

1.1 การบริหารงานของโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี

โรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี เป็นโรงเรียนเอกชนฝ่ายคริสต์ศาสนานิกายโรมันคาทอลิก ซึ่งตั้งอยู่ในเขตการปกครองของคริสต์ศาสนานิกายโรมันคาทอลิกประเทศไทย ครอบคลุม 8 จังหวัด ภาคตะวันออกคือ ตราด จันทบุรี ระยอง ชลบุรี ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา นครนายก และสระแก้ว ใช้ชื่อย่อว่า “รสจ.” ปัจจุบันมีโรงเรียนในสังกัดทั้งสิ้น 20 โรงเรียนดังนี้ (เสกสรร สุวิชากร. 2542 : 14)

1. โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อ.องครักษ์ จ.นครนายก
2. โรงเรียนอนุบาลคริสตสงเคราะห์ อ.องครักษ์ จ.นครนายก
3. โรงเรียนประชาสงเคราะห์ อ.พานทอง จ.ชลบุรี
4. โรงเรียนอนุบาลประชาสงเคราะห์ อ.พานทอง จ.ชลบุรี
5. โรงเรียนดาราสมุทร อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี
6. โรงเรียนดาราสมุทร อ.เมือง จ.สระแก้ว
7. โรงเรียนปริชานูศาสน์ อ.เมือง จ.ชลบุรี
8. โรงเรียนวัฒนานูศาสน์ อ.พนัสนิคม จ.ชลบุรี
9. โรงเรียนดาราสมุทรบริหารธุรกิจ อ.เมือง จ.ชลบุรี
10. โรงเรียนอนุบาลโสธพัฒนา อ.เมืองพัทยา จ.ชลบุรี
11. โรงเรียนสันติภาพ อ.เมือง จ.ฉะเชิงเทรา
12. โรงเรียนดาราจรัส อ.บางคล้า จ.ฉะเชิงเทรา
13. อันตนเนอสเซอรี อ.พนมสารคาม จ.ฉะเชิงเทรา
14. โรงเรียนศรีฤทัย อ.ขลุง จ.จันทบุรี
15. บ้านยอแซฟพิทักษ์ อ.เมือง จ.จันทบุรี
16. มารีเนอสเซอรี อ.เมือง จ.ระยอง
17. โรงเรียนเทวรักษ์ อ.ศรีมโหสถ จ.ปราจีนบุรี
18. โรงเรียนชุมชนพัฒนา อ.เมือง จ.สระแก้ว
19. โรงเรียนปัญญาทรัพย์ เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร
20. โรงเรียนปัญญาทรัพย์ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

การบริหารงานของโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี มีบาทหลวงเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารงาน ซึ่งบาทหลวงได้รับการพิจารณาคัดเลือกจากคณะที่ปรึกษาของประมุขสูงสุดของสังฆมณฑลจันทบุรี และได้รับการพิจารณาคัดเลือกจากคณะที่ปรึกษาของประมุขสูงสุด

ของสังฆมณฑลจันทบุรี และได้รับการแต่งตั้งจากประมุขสูงสุดของสังฆมณฑลจันทบุรี ให้ดำรงตำแหน่งผู้แทนรับใบอนุญาต ผู้จัดการ และครูใหญ่ และมีซิสเตอร์หรือภคินี คณะรักกางเขน ญจันทบุรี ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนของสังฆมณฑลจันทบุรีเป็นผู้ร่วมงาน โดยได้รับมอบหมายจากผู้แทนรับใบอนุญาตให้ดำรงตำแหน่งผู้จัดการ หรือครูใหญ่ ดังนั้นในการบริหารงานของโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี จึงเป็นการบริหารงาน ร่วมกันของผู้ดำรงตำแหน่งผู้แทนผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ และครูใหญ่

การบริหารงานโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรีโดยรวม มีคณะกรรมการ 2 ชุด คือคณะกรรมการโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี ใช้ชื่อย่อว่า “คณะกรรมการ รสจ.” และคณะกรรมการบริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรีใช้ชื่อย่อว่า “คณะกรรมการ บริหาร รสจ.” โดยคณะกรรมการโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรีประกอบด้วยผู้ดำรงตำแหน่งผู้แทนผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ และครูใหญ่ของโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี ทุกโรงเรียนเป็นคณะกรรมการโดยตำแหน่ง ส่วนคณะกรรมการโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี ซึ่งมี 7 ท่าน ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขานุการ เหรัญญิก และกรรมการ เพื่อทำหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. เร่งรัดและติดตามให้การดำเนินงาน เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี
2. ประสานงานประสานใจ และประสานความคิดระหว่างสมาชิก
3. รับพิจารณาเรื่องราว ข้อเสนอต่างๆ และอำนวยความสะดวกแก่สมาชิกในการดำเนินงาน ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี
4. จัดประชุมตามระเบียบของโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี ดำเนินงาน กองทุนโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรีตามระเบียบการของกองทุน

ในการบริหารงานของโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี ได้จัดแบ่งการบริหารงาน ออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย

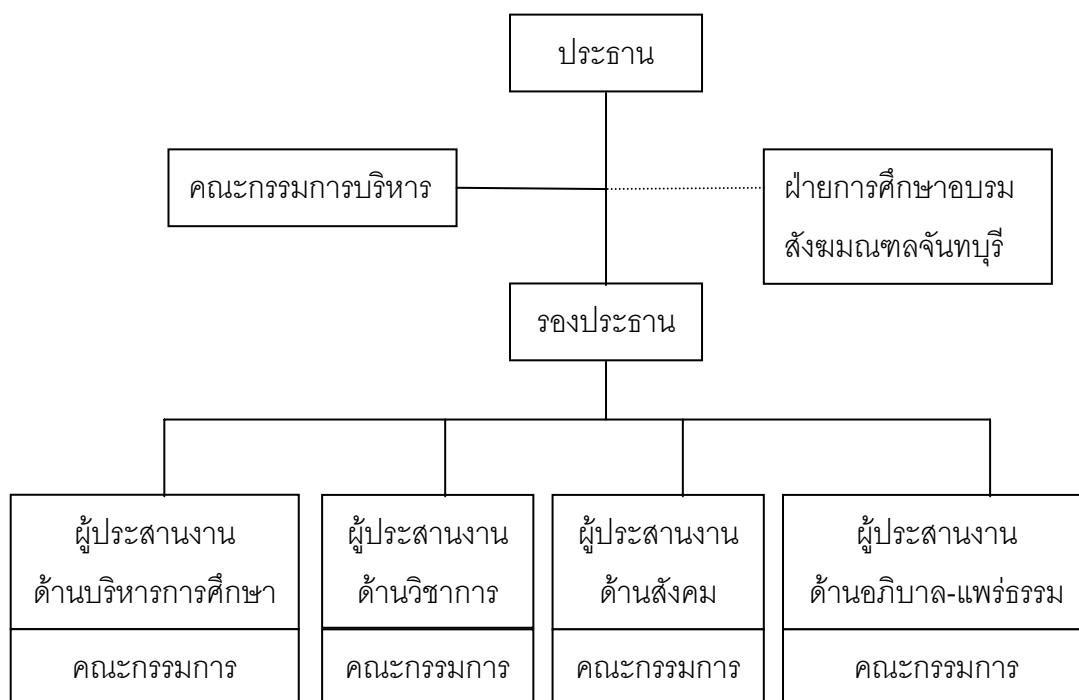
1. ด้านบริหารการศึกษา
2. ด้านวิชาการ
3. ด้านสังคม
4. ด้านอภิบาลและแพร่ธรรม

ส่วนการบริหารงานโรงเรียนของโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี มีผู้แทนผู้รับใบอนุญาตผู้จัดการ และครูใหญ่ร่วมกันบริหารงานในตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดของโรงเรียน และมีการแต่งตั้งและเลือกตั้งบุคลากรครูภายในโรงเรียนร่วมบริหารงานในตำแหน่งผู้ช่วยครูใหญ่ ซึ่ง

แบ่งเป็น 4 ฝ่ายคือ ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายธุรการ ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายบริการ ผู้ช่วย ครูใหญ่ฝ่ายปกครอง โดยยึดหลักของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (โรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี. 2544 : 1-3)

โครงสร้างการบริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี

จากการบริหารงานของโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรีดังกล่าว จึงมีการกำหนดโครงสร้างการบริหารงานเป็น 2 ระดับ คือ ระดับคณะกรรมการโรงเรียนคาทอลิกสังกัด สังฆมณฑลจันทบุรี และระดับโรงเรียนของโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี โดยมีโครงสร้างดังนี้

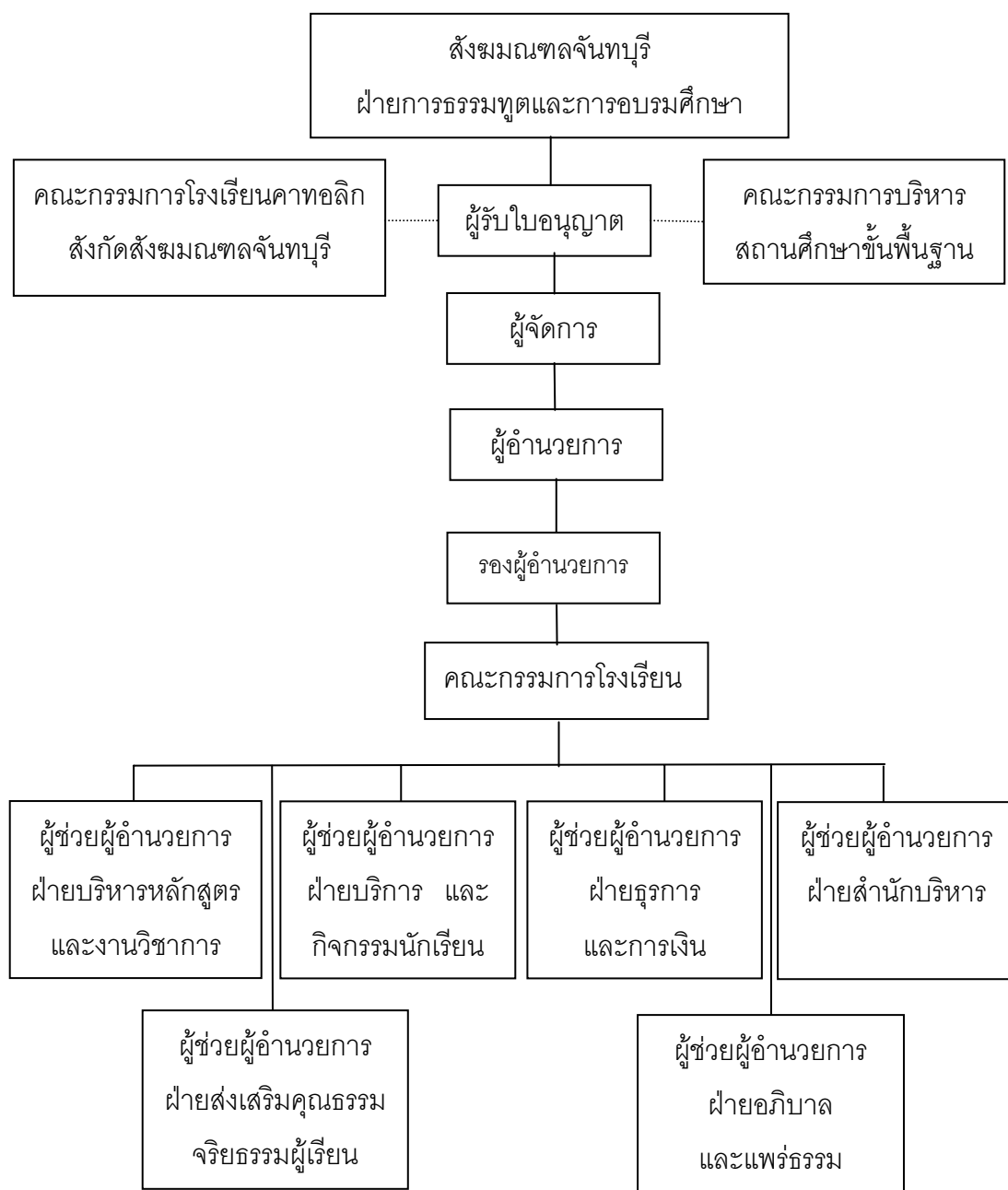
ภาพประกอบ 2 โครงสร้างการบริหารงานคณะกรรมการโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี

ที่มา : กองเลขานุการ. (2544). สารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนคาทอลิก

สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี. หน้า 4.

การกำหนดโครงสร้างการบริหารงานตามแผนภูมิของโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้คือ

1. เพื่อสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกัน
2. เพื่อแก้ไขปัญหา ดำเนินงานร่วมกันในการสร้างสรรค์ และช่วยเหลือกันแก้ปัญหา
3. เพื่อพัฒนาและยกระดับการศึกษาของโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี
4. เพื่อส่งเสริมคุณธรรม และหลักธรรมทางศาสนา
5. เพื่อเป็นศูนย์ประสานงานระหว่างสมาชิกและหน่วยงานอื่น ๆ

ภาพประกอบ 3 โครงสร้างการบริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสภามณฑลจันทบุรี

ที่มา : กองเลขานุการ. (2544). สารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนคาทอลิก
สังกัดสภามณฑลจันทบุรี. หน้า 5.

จากโครงสร้างการบริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสภามณฑลจันทบุรีตามแผนภูมิ เป็นการส่งเสริมการกระจายอำนาจการบริหาร ให้การบริหารเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง บุคลากรครูได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานตามบทบาทหน้าที่ของตน และลดปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงบุคลากรบริหารระดับสูงของสภามณฑลจันทบุรีที่มีวาระในการโยกย้ายหน้าที่ และทำให้เกิดเอกภาพและความเป็นหนึ่งเดียวกันในการบริหารงาน

1.2 ปรัชญา นโยบาย มาตรการการบริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑล จันทบุรี

โรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรีมีปรัชญาในการบริหารจัดการศึกษาว่า “การศึกษาเพื่อพัฒนาชีวิต”

การศึกษา คือ การพัฒนาคนทั้งครบ (personal wholistic development) ร่างกาย จิตใจ สติ ปัญญา อารมณ์ และสังคม เพื่อจะได้เป็นคนบริบูรณ์

ชีวิต คือ การรู้จักความจริง และรักความดี เพื่อบรรลุถึงสันติสุข และความเจริญอันถาวร สัมพันธภาพระหว่างชีวิตกับความเชื่อทางศาสนา วัฒนธรรมกับพระวรสาร ความรู้กับคุณธรรม เป็นจิตสำนึกของมนุษย์ทุกคน

และมีคติพจน์ในการบริหารงานว่า “ความรู้คู่คุณธรรมนำวินัย” โดยมีความหมายดังนี้ ความรู้คู่คุณธรรมเป็นการเน้นให้เห็นเป็นหมายสำคัญ 2 ประการในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งต้องให้ความสำคัญควบคู่กันไป เพื่อพัฒนานักเรียนให้ทั้งเก่งและดี ฉลาดและซื่อสัตย์ ส่วนคำว่านำวินัยนั้นเป็นการเน้นให้เห็นความสำคัญของระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ทั้งต่อตนเอง และสังคมเป็นสิ่งที่ต้องฝึกฝนจนเป็นนิสัย และเป็นเอกลักษณ์ที่เด่นชัดประจำตน

1.3 วิสัยทัศน์โรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี

บริหารจัดการศึกษาดี คุณภาพเด่น เน้นคุณค่าวัฒนธรรมองค์กร สะท้อนจิตตารมณ์พระวรสาร ชุมชนร่วมพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หลักสูตร เทคโนโลยีสารสนเทศก้าวหน้า

คำอธิบายวิสัยทัศน์

บริหารจัดการดี หมายถึง มีกระบวนการจัดการสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพเป็นไปตามมาตรฐาน และตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาที่กำหนดไว้

คุณภาพเด่น หมายถึง มีคุณภาพด้านผู้เรียน ด้านครู ด้านผู้บริหาร ตามมาตรฐานการจัดการศึกษาของสังฆมณฑลและพระราชบัญญัติการศึกษา

เน้นคุณค่าวัฒนธรรมองค์กร หมายถึง การปลูกฝังให้ผู้บริหาร ผู้เรียน และบุคลากรสนับสนุนช่วยกันเสริมสร้างและให้คุณค่าแก่ศิลปวัฒนธรรมไทย ตลอดจนวัฒนธรรม การปฏิบัติงาน และการดำเนินชีวิตร่วมกันอย่างสันติ

สะท้อนจิตตารมณ์พระวรสาร หมายถึง การนำเอาจิตตารมณ์พระวรสารมาใช้เป็นหลักในการปฏิบัติงาน และการดำเนินชีวิตของผู้บริหาร ครู ผู้เรียน และบุคลากรสนับสนุน

ชุมชนร่วมพัฒนา หมายถึง เปิดโอกาสและสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาร่วมมือกันพัฒนาคุณภาพทุก ๆ ด้าน

หลักสูตร เทคโนโลยีสารสนเทศก้าวหน้า หมายถึง กำหนดให้มีหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น และนำเอาเทคโนโลยี

ที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการศึกษา และพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในสังคมปัจจุบัน (แผนกลยุทธ์ รสจ.. 2547 : 4)

โรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรีได้มีการจัดสัมมนาผู้ช่วยฝ่ายต่าง ๆ จากโรงเรียนในสังกัด เพื่อวางแผนปฏิบัติงานประจำปี โดยกำหนดแผนกลยุทธ์และยุทธศาสตร์ของโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรีดังต่อไปนี้ (แผนกลยุทธ์ รสจ.. 2547 : 5-6)

พันธกิจ รสจ. 2547-2551

1. พันธกิจพัฒนาคุณภาพด้านการบริหารจัดการ
2. พันธกิจพัฒนาคุณภาพด้านสัมพันธ์ชุมชน
3. พันธกิจพัฒนาคุณภาพด้านเอกลักษณ์โรงเรียนคาทอลิก
4. พันธกิจพัฒนาคุณภาพด้านหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา
5. พันธกิจพัฒนาคุณภาพด้านทรัพยากรมนุษย์
6. พันธกิจพัฒนาคุณภาพด้านงบประมาณการเงินและการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

1.4 ยุทธศาสตร์โรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี

1. ยกกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาให้สูงขึ้น สนับสนุนการใช้ระบบประกัน คุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง และเร่งรัดให้มีการประเมินคุณภาพภายนอก
2. ส่งเสริมให้ผู้บริหารมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องยกระดับมาตรฐานผู้ช่วยผู้อำนวยการให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ
3. ส่งเสริมการใช้และพัฒนาคุณภาพเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ
4. ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์
5. ส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมจัดการศึกษา
6. ส่งเสริมการใช้แหล่งวิทยากรในท้องถิ่น
6. ส่งเสริมและสนับสนุนความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
7. สนับสนุนการสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้มีค่านิยมความรัก สันติ ยุติธรรม และซื่อสัตย์
8. ส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติตามหลักธรรมของแต่ละศาสนา
9. สนับสนุนการจัดการศึกษาตามจิตตารมณ์พระวรสาร
10. ส่งเสริมให้บุคลากรเห็นคุณค่าทาง ศิลปวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม
11. ส่งเสริมให้มีการสร้างและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรท้องถิ่น อย่างมีคุณภาพ
12. เร่งรัดให้มีการจัดการเรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
13. เร่งรัดให้มีการนำนวัตกรรม เทคโนโลยี มาใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

14. จัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้
15. เร่งรัดให้มีการพัฒนาบุคลากรทุกระดับให้มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ
16. เร่งรัดให้มีการจัดสวัสดิการที่เหมาะสมให้แก่บุคลากรทุกระดับ
17. ส่งเสริมให้มีการจัดสรรบุคลากรด้านการศึกษาของ รสจ. อย่างเหมาะสม
18. เร่งรัดให้มีการบริหารงบประมาณและการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า
19. ส่งเสริมให้มีการติดตาม ตรวจสอบงบประมาณอย่างเป็นระบบ

สรุปว่า โรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี มีพันธกิจและยุทธศาสตร์ที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา สำหรับผู้บริหาร ครู ผู้เรียน บุคลากรสนับสนุน ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ

1.5 เป้าหมายกลยุทธ์โรงเรียนคาทอลิกสังกตสังฆมณฑลจันทบุรี

โรงเรียนคาทอลิกสังกตสังฆมณฑลจันทบุรีมีเป้าหมายกลยุทธ์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประกอบด้วย (แผนกลยุทธ์ รสจ.. 2547 : 7-8)

พัฒนาคุณภาพด้านบริหารจัดการ

1. ผ่านการตรวจประเมินคุณภาพภายนอกทุกโรงเรียน
  2. ใช้ระบบประกันคุณภาพ ภายในต่อเนื่องทุกโรงเรียน
  3. พัฒนามาตรฐานการศึกษา / ตัวบ่งชี้ให้สูงขึ้น
  4. พัฒนาผู้บริหารอย่างต่อเนื่องให้เป็นผู้นำทางการศึกษา มีความรู้ความสามารถ ทักษะ และวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการ
  5. พัฒนาผู้ช่วยผู้อำนวยการให้มีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ ร่วมบริหารงานกับผู้บริหารเต็มความสามารถ
  6. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ
  7. พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ
  8. มีการวางแผนกลยุทธ์โดยกำหนดเป้าหมายที่มีตัวชี้วัด ชัดเจน นำไปปฏิบัติ
- อย่างเป็นระบบ มีระบบติดตามประเมินผลสำเร็จ และรายงานผล พร้อมปรับปรุงให้บรรลุเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง

พัฒนาคุณภาพด้านสัมพันธ์ชุมชน

9. ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดการศึกษาใน รสจ. และร่วมมือในกิจกรรมของ รสจ.
10. ใช้ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจและรักชุมชนของตน
11. มีส่วนร่วมและร่วมมือในการจัดกิจกรรมของชุมชน

พัฒนาคุณภาพด้านเอกลักษณ์โรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี

12. บุคลากรมีความรัก สันติ ยุติธรรม และซื่อสัตย์
13. บุคลากรให้ความสำคัญและเห็นคุณค่าในการร่วมกิจกรรมและปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ
14. บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจในคำสอนของศาสนา ดำเนินชีวิตร่วมกันอย่างมีความสุข
15. บุคลากรปฏิบัติตนตามหลักศาสนามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และเป็นแบบอย่างที่ดี
16. โรงเรียนบูรณาการจิตตารมณ์ พระวรสาร ในการจัดการเรียนรู้
17. โรงเรียนมีการอบรมและมีกิจกรรมทางศาสนาอย่างสม่ำเสมอ
18. ปฏิบัติตามเกณฑ์ มาตรฐาน โรงเรียนคาทอลิกสนามแพร่ธรรม
19. บุคลากรรู้คุณค่าและปฏิบัติตามประเพณีที่ดีงาม พร้อมทั้งถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม
20. มีแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น

พัฒนาคุณภาพด้านหลักสูตรและวิชาการสถานศึกษา

21. มีหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรท้องถิ่นและกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน โดยมุ่งเน้นวิชาภาษาอังกฤษ
22. มีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและเน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
23. มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้
24. จัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทุกโรงเรียน

พัฒนาคุณภาพด้านทรัพยากรมนุษย์

25. บุคลากรครูและผู้บริหารมีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ
26. บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบ
27. มีการพัฒนาบุคลากรสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง
28. บุคลากรทุกระดับได้รับสวัสดิการอย่างเหมาะสม มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานตามความรับผิดชอบและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
29. มีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบ

พัฒนาคุณภาพด้าน งบประมาณการเงิน และการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

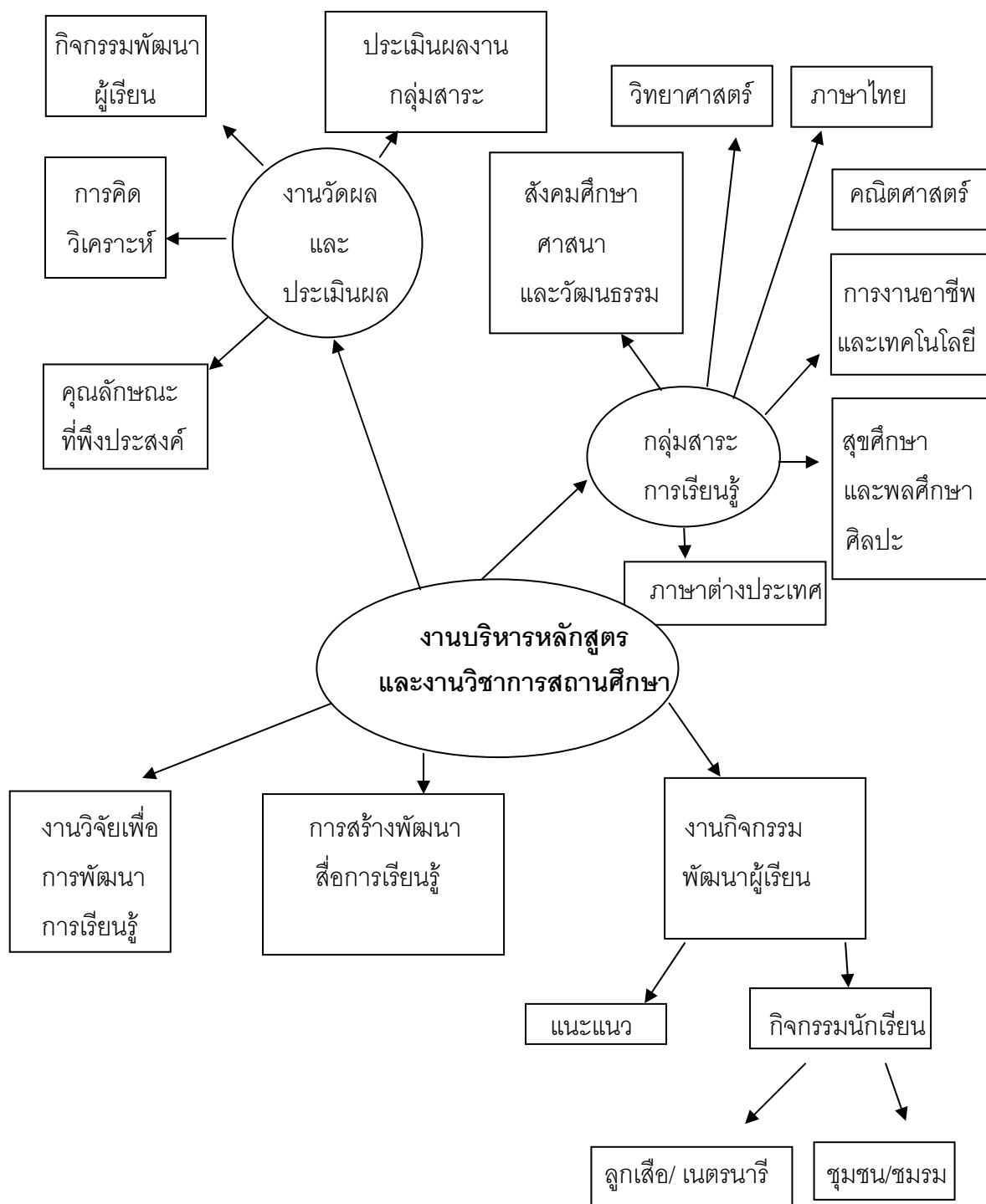
30. นำนวัตกรรม เทคโนโลยี มาใช้ในระบบบริหารงบประมาณ
31. มีการแบ่งปัน และใช้ทรัพยากรร่วมกัน ในการบริหารจัดการ
32. มีกระบวนการ ติดตาม และตรวจสอบการใช้งบประมาณประจำปี
33. มีผู้ตรวจสอบบัญชีที่มีคุณสมบัติถูกต้องตามกฎหมาย

สรุปได้ว่า โรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรีมีเป้าหมายกลยุทธ์ เพื่อพัฒนาคุณภาพในการจัดการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย พัฒนาคุณภาพด้านบริหารจัดการ พัฒนาคุณภาพด้านสัมพันธ์ชุมชน พัฒนาคุณภาพด้านเอกลักษณ์โรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี พัฒนาคุณภาพด้านหลักสูตรและวิชาการสถานศึกษา พัฒนาคุณภาพด้านทรัพยากรมนุษย์ พัฒนาคุณภาพด้านงบประมาณการเงินและการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

2. งานวิชาการในโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี

งานวิชาการในโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรีที่ดำเนินการจัดการเรียนรู้ จะใช้ชื่อว่างานบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาได้จัดองค์ประกอบของงานวิชาการไว้ดังนี้คือ

1. กลุ่มสาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย คณิตศาสตร์ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม การงานอาชีพ และเทคโนโลยี สุขศึกษา และพลศึกษา ศิลปะ ภาษาต่างประเทศ
  2. งานสร้างและพัฒนาสื่อการเรียนรู้
  3. งานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วย แนะแนว กิจกรรมนักเรียน ลูกเสือ เนตรนารี ชุมชน ชมรมงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้
  4. งานวัดผลและประเมินผล ประกอบด้วย กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การคิดวิเคราะห์ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ประเมินผลงานกลุ่มสาระ
- สามารถเขียนเป็นภาพประกอบ 4 ได้ดังนี้

ภาพประกอบ 4 งานบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา

ที่มา : สุวิมล พรประภาศักดิ์. (2545). วารสารสายใย. หน้า 10.

บทบาทหน้าที่ของฝ่ายบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา

ฝ่ายบริหารหลักสูตร และงานวิชาการ มีขอบข่ายความรับผิดชอบงานดังนี้ (โรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี. 2547 : 4-5)

1. งานวิชาการและการบริหารหลักสูตร

- 1.1 วางแผนการพัฒนางานด้านวิชาการและหลักสูตร
- 1.2 กำหนดหน้าที่บุคลากรเพื่อพัฒนา ส่งเสริม การเรียนการสอน
- 1.3 ควบคุมดูแลให้มีการศึกษา วิเคราะห์หลักสูตร วางแผนการสอน
- 1.4 ประชาสัมพันธ์งานวิชาการบริการเอกสาร คู่มือ แบบฟอร์มเอกสารวิชาการ
- 1.5 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานวิชาการ
- 1.6 ให้คำแนะนำแก่ฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากรในด้านวิชาการ
- 1.7 การกำกับติดตามงานวิชาการ
- 1.8 งานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

2. งานส่งเสริมและกำกับติดตามการจัดกระบวนการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ

- 2.1 วางแผนการพัฒนการจัดกระบวนการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ
- 2.2 พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และทักษะการจัดกระบวนการเรียนรู้
- 2.3 ประสานงานให้คำแนะนำตามกลุ่มสาระ
- 2.4 กำกับ ติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 2.5 ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงาน

3. งานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

- 3.1 วางแผนและพัฒนากิจกรรมดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- 3.2 จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- 3.3 กำหนดรูปแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตลอดปีการศึกษา
- 3.4 กำกับติดตามการปฏิบัติงาน
- 3.5 ประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรม
- 3.6 ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงาน

4. งานพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 4.1 จัดทำแผนการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 4.2 กำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 4.3 กำกับ ติดตามผลการดำเนินการจัดกิจกรรม
- 4.4 ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินการ
- 4.5 รายงานผลและเสนอแนะทางในการพัฒนาคุณภาพคุณลักษณะอันพึงประสงค์

5. งานวัดและประเมินผลผู้เรียน

- 5.1 วางแผนและกำหนดระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล
- 5.2 สร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผล
- 5.3 ดำเนินการควบคุมดูแล กระบวนการวัดผลประเมินผลให้มีความถูกต้องและเป็นปัจจุบัน
- 5.4 ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจงานด้านวัดผล
- 5.5 กำกับ ติดตาม การวัดและประเมินผล
- 5.6 รวบรวมข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงาน
- 5.7 พัฒนาเอกสารหลักฐานวัดและประเมินผล
- 5.8 ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินการ

6. งานสร้างและพัฒนาสื่อการเรียนรู้

- 6.1 สร้างความตระหนักให้บุคคลเล็งเห็นความสำคัญของการสร้าง และพัฒนาสื่อการเรียนรู้
- 6.2 วางแผนการสร้างและพัฒนาสื่อการเรียนรู้
- 6.3 จัดทำแผนการปฏิบัติงานและดำเนินการตามแผน
- 6.4 จัดบริการเอกสาร สื่อ วัสดุ อุปกรณ์
- 6.5 กำกับ ติดตาม ให้ความช่วยเหลือในการดำเนินงาน
- 6.6 ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงาน

7. งานส่งเสริมงานวิจัยในชั้นเรียน

- 7.1 วางแผนการส่งเสริมและพัฒนางานวิจัยในชั้นเรียน
- 7.2 ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถในการจัดทำงานวิจัยในชั้นเรียน
- 7.3 จัดทำแผนการดำเนินการและดำเนินการตามแผน
- 7.4 จัดบริการเอกสาร สื่อ วัสดุ อุปกรณ์
- 7.5 กำกับ ติดตามให้คำแนะนำในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน
- 7.6 ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงาน

8. งานมาตรฐานการศึกษา

- 8.1 ศึกษา / วิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการ
- 8.2 วางแผนการดำเนินการ
- 8.3 กำหนดให้บุคลากรมีส่วนร่วมรับผิดชอบมาตรฐาน / ตัวบ่งชี้
- 8.4 จัดทำแผนปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับมาตรฐาน / ตัวบ่งชี้

8.5 กำกับ ติดตามการดำเนินงานในแต่ละมาตรฐาน

8.6 ประเมินผลและรวบรวมข้อมูลแต่ละมาตรฐาน

8.7 รายงานผลการประเมิน

สรุป บทบาทหน้าที่ของฝ่ายบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาของโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี ประกอบด้วย งานวิชาการและการบริหารหลักสูตร งานส่งเสริมและกำกับ ติดตามการจัดกระบวนการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ งานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน งานพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ งานวัดและประเมินผลผู้เรียน งานสร้างและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ งานส่งเสริมงานวิจัยในชั้นเรียน งานมาตรฐานการศึกษา

3. หลักการ แนวคิดที่เกี่ยวกับงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานหลัก หรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษาที่มีความเข้มแข็ง ในการบริหารและการจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ

3.1 ความหมายและความสำคัญของงานวิชาการ

งานวิชาการคือ กิจกรรมทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการเรียนการสอนซึ่งถือว่าเป็นงานหลักของโรงเรียนจนมีคำกล่าวว่า “งานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษา” เพราะสถานศึกษาหรือโรงเรียนนั้นทำหน้าที่ให้ความรู้พื้นฐาน เพื่อให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองดี ดังนั้นผลผลิตของโรงเรียนจะมีคุณภาพเพียงใดขึ้นอยู่กับงานฝ่ายวิชาการนี้ (กรมวิชาการ, 2540 : 175) ได้มีนักวิชาการได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับงานวิชาการไว้หลายประการ ดังนี้

พิชัย เสงี่ยมจิต (2542 : 3) ได้กล่าวว่า งานวิชาการ หมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลป์ ที่จะนำทรัพยากรในการบริหารมาประกอบกันตามกระบวนการการบริหาร ในการจัดกิจกรรมการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

ประเทือง สังข์นาค (2545 : 18) ได้กล่าวว่างานวิชาการเป็นงานสำคัญสำหรับสถานศึกษา เพราะเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิด ในการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพของการศึกษา กระบวนการบริหารงานวิชาการจะเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางนโยบาย

การ วางแผน การปรับปรุงพัฒนา การจัดดำเนินการสอน การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียน การสอน การนิเทศการศึกษา และการวัดผลประเมินผล รวมทั้งติดตามผลการศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2545 : 7) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ ถือเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา ทั้งนี้เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือ การจัดการศึกษา คุณภาพ และมาตรฐานของสถานศึกษา จึงอยู่ที่งานด้านวิชาการ ซึ่งจะประกอบด้วยงานด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การจัดบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การจัดสิ่งส่งเสริมงานด้านวิชาการ รวมถึงงานด้านการวัดและประเมินผลขั้นตอนการดำเนินงานด้านวิชาการ จะมีขั้นการวางแผนงานด้านวิชาการ ขั้นการจัดและดำเนินการ และขั้นส่งเสริมและติดตามผลด้านวิชาการ หลักการบริหารงานด้านวิชาการ คือ หลักแห่งประสิทธิภาพและประสิทธิผล

จากเอกสารของกระทรวงศึกษาธิการ (2546 ก : 33) ได้ระบุว่างานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่มีความสำคัญอย่างมาก และในการกระจายอำนาจบริหารจัดการไปยังสถานศึกษานั้น งานวิชาการก็ยังคงยังเป็นงานหลักที่สำคัญที่สถานศึกษาจะต้องบริหารจัดการให้สอดคล้องกับความต้องการของทุกๆฝ่าย

ภาพร เริงไชย (2547 : 38) ได้กล่าวว่า งานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน โดยใช้ศาสตร์และศิลป์ ที่จะนำทรัพยากรในการบริหาร มาจัดกิจกรรมทุกอย่าง ที่เกี่ยวข้องกับ การปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

ดังนั้น จึงสามารถสรุปความหมายของงานวิชาการได้ว่า งานวิชาการ เป็นงานสำคัญสำหรับสถานศึกษาโดยการใช้ศาสตร์และศิลป์มาเป็นหลักการบริหาร ในการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

3.2 ขอบเขตของงานวิชาการ

บุญมี ยอดเนตร (2530 : 2) ได้แบ่งขอบเขตงานวิชาการไว้ดังนี้ หลักสูตรและเอกสารการใช้หลักสูตร ตารางสอนและวิธีการสอน วัสดุอุปกรณ์ และการใช้แหล่งทรัพยากรในท้องถิ่น ห้องสมุด กิจกรรมนักเรียน การนิเทศงานวิชาการในโรงเรียน การกำหนดให้ครูอาจารย์ปฏิบัติงานวิชาการ การแนะแนว การวัดผลและการประเมินผลการศึกษา การวางแผนปรับปรุงงานวิชาการ

กิติมา ปรีดีดีลิก (2532 : 71) ได้กำหนดขอบข่ายถึงงานวิชาการที่ควรนำไปปฏิบัติดังนี้ การจัดทำแผนงานวิชาการ การบริหารงานวิชาการมุ่งการทำงานแบบร่วมมือกัน ควรกระจายอำนาจและความรับผิดชอบ การส่งเสริมให้มีการปรับปรุงด้านวิชาการริเริ่มสร้างสรรค์ในงานวิชาการ การใช้เทคนิคส่งเสริมคนอื่นมากกว่าการสอนเอง การให้ขวัญ และกำลังใจในการทำงานควรมี คณะกรรมการที่ปรึกษาทางวิชาการ การให้ครูเข้าใจวัตถุประสงค์ และจุดมุ่งหมายการสอน

คุทัย บัญญัติประเสริฐ (2530 : 36) ได้กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการครอบคลุมงาน ดังนี้

1. หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ให้ได้ผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การบริหารหลักสูตร
2. การสอน การบริหารการสอน และการปรับปรุงการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพบรรลุตามการบริหารหลักสูตร
3. กิจกรรมนักเรียน และการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้ได้ผลสัมบูรณ์ยิ่งขึ้น ตลอดจนสอดคล้องกับระเบียบและกฎเกณฑ์การจัดกิจกรรมนักเรียนที่กำหนดไว้
4. สื่อการสอนและห้องสมุด เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอนในส่วนต่าง ๆ ของหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ ช่วยให้ครูมีความรู้กว้างขวางและทันสมัยอยู่เสมอ
5. การวัดผลและประเมินผลการเรียนของนักเรียน และการประเมินผลสำเร็จทางด้านวิชาการของโรงเรียน
6. การจัดการนิเทศการศึกษา และพัฒนาวิชาชีพครูผู้สอน ซึ่งตลอดจนถึงการบำรุงขวัญและเสริมกำลังใจในการทำงานของครู และบุคลากรทางการศึกษาอื่นๆ ของโรงเรียน

จากเอกสารกรมสามัญศึกษา (2540 : 5) ได้กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2539 หมวดที่ 3 ว่าด้วยงานวิชาการไว้ 6 ประการ คือการวางแผนงานวิชาการ การบริหารงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ การวัดผลและประเมินผลการเรียน และงานทะเบียนนักเรียน และการประเมินผลงานวิชาการ

สรุปขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ จากความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากนักการศึกษาหลาย ๆ ท่าน จะเห็นได้ว่าขอบข่ายงานวิชาการเป็นงานที่คล้ายคลึงกันเป็นส่วนใหญ่ โดยมีลักษณะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และเกิดประสิทธิภาพสูงสุดแก่ผู้เรียน

3.3 การพัฒนา และส่งเสริมทางด้านวิชาการ

การพัฒนาทางด้านวิชาการ เป็นการพัฒนาด้านการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนตามหลักสูตรและพัฒนาครูด้านวิชาการ

การพัฒนาและส่งเสริมการเรียนการสอน การพัฒนาและส่งเสริมงานวิชาการนั้น ผู้บริหารหรือผู้ช่วยบริหารฝ่ายวิชาการควรสนับสนุนที่จะให้การปฏิบัติงานวิชาการมีประสิทธิภาพ กิจกรรมที่ควรจัดเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (กิตติมา ปรีดีดีลิก. 2532 : 51) ได้ดังนี้

1. จัดตั้งคณะทำงานทางวิชาการขึ้น ลักษณะของคณะกรรมการอาจรวมเป็นคณะครูที่สอนวิชาเดียวกันร่วมกันทำงาน และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
2. ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชมรมสมาคมทางวิชาการ เพื่อปรึกษาและเผยแพร่งานวิชาการให้กว้างขวาง
3. ส่งเสริมให้มีการจัดทำหนังสือ วารสารเผยแพร่ หรือมีการประชุมสัมมนา ค้นคว้าวิจัยอยู่เสมอ
4. ส่งเสริมให้ครูได้มีความรู้ และคุณวุฒิที่สูงขึ้น เช่น ให้โอกาสในการศึกษาต่อหรือเข้ารับการอบรมเพื่อเลื่อนวิทยฐานะ
5. การเรียนในห้องเรียน ควรจัดให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของโรงเรียน เช่น นักเรียนอาจแบ่งกันตามความสามารถ แบ่งตามเอกกัศภาพ หรือแบ่งแบบคณะ นอกจากนี้วิธีการจัดครูเข้าสอนก็ยังมีส่วนส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการได้ เช่น การจัดคณะเข้าสอนประจำชั้น จัดครูสอนประจำวิชาหรือจัดครูสอนเป็นทีม

การพัฒนาการเรียนการสอน กรมสามัญศึกษา (2536 : 9-10) ได้เสนอแนะวิธีการพัฒนาการเรียนการสอนไว้ ดังนี้

1. การแบ่งงานให้ครูไปศึกษาค้นคว้าให้ลงมือทำด้วยตนเอง วิธีนี้จะช่วยเพิ่มความรู้ให้แก่ครูโดยตรง ข้อที่ควรคำนึงถึงก็คือ การศึกษาค้นคว้าดังกล่าวควรเป็นเรื่องที่ครูสนใจ เหมาะสมกับความสามารถ ความถนัดและความต้องการ
2. การสังเกตการสอน การเรียนนั้นในเรื่องนี้ควรจะมีความรู้เกี่ยวกับทักษะครูและปัญหาเกี่ยวกับตนเองไม่ควรตัดสินการทำงานของครู ควรดูการสอนเพียงด้านเดียว ควรจะมีโอกาสพบปะพูดคุยกับครูในการสอน ส่วนสุดท้ายก่อนนั้นควรจะให้ครูขอรับรองให้ปรับปรุงการสอนของตนการสังเกตการสอนให้เน้นเรื่องการจัดสภาพการเรียนรู้อุทิศการเรียนการสอนวินัยในห้องเรียน และผลที่ได้จากการเรียนรู้
3. การทดลองในห้องเรียน ครูควรได้รับการสนับสนุน หรือจูงใจให้รู้จักคิดค้นหาวิธีการสอนใหม่ๆ เทคนิคในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ เพื่อช่วยการสอนกระทำมาทดลองในห้องเรียนเพื่อหาวิธีการจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนสูง ทั้งนี้ นักเรียนและผู้ปกครองควรจะได้รับทราบการทดลอง และขอความร่วมมือจากทุกฝ่าย
4. การศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ หลังจากการได้ทำงานร่วมกันกับครู หากเห็นว่าครูควรได้ข้อความเข้าใจหรือประสบการณ์บางอย่าง โดยเข้ารับการฝึกอบรมในวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย ก็ควรสนับสนุนให้เขาเข้าร่วมกิจกรรมนั้น โดยอาจทำเรื่องเข้าฟังโดยไม่ต้องการหน่วยกิจ หรือวุฒิบัตรก็ได้

5. การสนทนากับครู อาจทำให้ โดยการพบปะสนทนากับครูอย่างไม่เป็นทางการ คือ ให้ความสัมพันธ์กันกับเพื่อนร่วมงานมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ การสนทนาอาจทำได้หลาย ๆ แบบ เช่น แบบให้ครูถามปัญหาที่ข้องใจ แบบสนทนากันอย่างเวลารับประทานอาหาร พักผ่อน การบอกเล่าเรื่องราวที่อ่านพบ หรือการเล่าเรื่องที่ประชุมอย่างเป็นทางการ

6. การสาธิตการสอน โรงเรียนอาจเชิญศึกษานิเทศหรือวิทยากรพิเศษมาสาธิตวิธีการ หรือทักษะบางอย่างที่เป็นประโยชน์ต่อครู และมีโอกาสสนทนาซักถามหลังการสังเกตและสาธิตแล้ว

7. การประเมินผลทางวิชาการ ผู้ช่วยผู้บริหารทางวิชาการ หรือหัวหน้าหมวดวิชาอาจประเมินผลหรือเสนอแนะให้ครูได้รู้จักผลงานวิชาการของตนเอง หรืออาจให้ผู้ร่วมงานช่วยประเมินผลให้เป็นประโยชน์ต่อครูที่ดำเนินการปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

8. การประชุมหรือสัมมนาทางวิชาการ เป็นการช่วยเหลือให้ครูได้ค้นคว้าต่อวิชาการใหม่ๆ และต่อความคิดริเริ่ม รวมทั้งกาวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียน

9. การเสนอแนะให้อ่านหนังสือ ผู้บริหารควรกระตุ้นหรือเร้าให้ครูเกิดความสนใจ และมีนิสัยรักการอ่าน

10. การเลือกสรรและการฝึกใช้ วัสดุการสอน เช่น หนังสือแบบเรียน อุปกรณ์การสอน โสตทัศนูปกรณ์เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพ และสร้างบรรยากาศความริเริ่มและความเพลิดเพลินในอาชีพมากขึ้น

11. การจัดเอกสารเผยแพร่ เช่น จุลสาร วารสารหรือหนังสือพิมพ์เพื่อเผยแพร่ความเคลื่อนไหว และเป็นการแนะนำสิ่งใหม่ๆ เช่น อุปกรณ์การสอนวิธีการสอนใหม่ๆ รวมทั้งผล การทดลองของครู

12. การทำวิจัยเชิงปฏิบัติ ปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนร่วมกัน เช่น ปัญหาเด็กเรียนช้า การควบคุมชั้นควรทดลองที่มีปัญหา การรายงาน พัฒนาการของเด็กเป็นต้น

13. การจัดห้องวิชา หรือห้องปฏิบัติการหลักสูตรเป็นแหล่งวิทยากรที่จะแสดงวัสดุ อุปกรณ์การสอน หนังสือคู่มือ ตำรา และจะกระตุ้นการทำงานของครู ถ้าจัดได้ดี และเหมาะสม

14. การศึกษานอกสถานที่ เป็นการเริ่มประสบการณ์ตรงให้กับครูมากที่สุด เพราะเป็นการเรียนรู้ตามสภาพจริง ควรต้องวางแผนการไปเยี่ยมสถานที่ต่างๆ ทั้งที่อยู่ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

15. การฟังการบรรยายและอภิปราย ได้แก่ การเชิญวิทยากรมาบรรยายพิเศษให้ครูฟัง ปัญหาเฉพาะเรื่อง เช่น เรื่องที่กำลังอยู่ในความสนใจ

16. การจัดป้ายนิเทศ มีคุณค่ามาก ทางโรงเรียนจะต้องทำให้ครูคุ้นเคยกับแผนงานโครงการใหม่ ๆ วัสดุใหม่ ๆ ส่งเสริมความคิดริเริ่ม

17. การใช้วิธีการสอนมีหลายรูปแบบ การที่จะสอนให้เด็กรู้จักคิดค้นคว้าและแก้ปัญหาได้นั้น ต้องนำเอาวิธีการคิดมาใช้เป็นวิธีการสอน มีสื่อการเรียนการสอนให้นักเรียนได้ค้นคว้าได้ศึกษา ได้

อภิปรายแยกแยะปัญหา และสรุปผล หากทำได้เช่นนี้ การสอนก็จะช่วยให้เด็กคิดเป็นแก้ปัญหาเป็น การสอนจึงต้องใช้วิธีสอนหลายรูปแบบคละกันไป จะเลือกใช้วิธีใดวิธีหนึ่ง ย่อมไม่เพียงพอเพราะไม่มีวิธีการสอนใด ๆ ที่ดีที่สุด

สรุปได้ว่า การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการเรียนการสอนเป็นกระบวนการดำเนินงาน เพื่อแนะส่งเสริมสนับสนุน หรือปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนของครูให้ดีขึ้น เพื่อส่งผลให้ คุณภาพการศึกษาดีขึ้น และยังทำให้ครูได้มีประสิทธิภาพและคุณภาพในการปฏิบัติงาน

3.4 หลักการ แนวคิดเกี่ยวกับงานวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการได้มีแนวคิดเกี่ยวกับงานวิชาการว่า(กระทรวงศึกษาธิการ. 2547 : 33-38) งานวิชาการเป็นงานหลัก หรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไป ให้สถานศึกษาให้มากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระคล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหาร และการจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัด ปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น งานวิชาการตามแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 33 – 34) มีขอบข่ายและ ภารกิจ ที่สถานศึกษาแต่ละแห่งต้องนำไปปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และ สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

จากขอบข่ายและภารกิจ เกี่ยวกับงานวิชาการดังกล่าว สามารถจำแนกและอธิบายแนวทางการปฏิบัติในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

1.1 ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 สาระแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหา และความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น

1.2 วิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสภาพสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายรวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3 จัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่างๆที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยพยายามบูรณาการเนื้อหาสาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

1.4 นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และบริหารจัดการใช้หลักสูตรให้ เหมาะสม

1.5 นิเทศการใช้หลักสูตร

1.6 ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

1.7 ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

แนวทางการปฏิบัติ

2.1 ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.2 ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความเข้าใจ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหา การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง และการปฏิบัติจริง การส่งเสริมให้รักการอ่าน และใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง การผสมผสานความรู้ต่าง ๆ ให้สมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ กิจกรรม ทั้งนี้ โดยจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือเครือข่าย ผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม

2.3 จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่างๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตร เช่น นิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกัน หรือแบบอื่นๆ ตามความเหมาะสม

2.4 ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

3. การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

แนวทางการปฏิบัติ

3.1 กำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา

3.2 ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผล และประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3.3 ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง จากกระบวนการ การปฏิบัติ และผลงาน

3.4 จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น สถานประกอบการ และอื่นๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

3.5 พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

4.1 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ในภาพรวมของสถานศึกษา

4.2 ส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้แก่กลุ่มสาระการเรียนรู้

4.3 ประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานการวิจัย หรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงานและสถาบันอื่น

5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

5.1 ศึกษา วิเคราะห์ ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยี เพื่อการจัดการเรียนการสอน และการบริหารงานวิชาการ

5.2 ส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน และพัฒนางานด้านวิชาการ

5.3 จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานด้านวิชาการ

5.4 ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงานและสถาบันอื่น

5.5 การประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

6. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้

แนวทางการปฏิบัติ

6.1 สำรวจแหล่งการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง

6.2 จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงาน และสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง

6.3 จัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ และประสานความร่วมมือสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา ในการจัดตั้ง ส่งเสริม พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน

6.4 ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน ในการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น

7. การนิเทศการศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

7.1 จัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา

7.2 ดำเนินการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลาย และเหมาะสมกับสถานศึกษา

7.3 ประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา

7.4 ติดตาม ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนของสถานศึกษา

7.5 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์ และจัดระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น หรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา

8. การแนะแนวการศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

8.1 จัดระบบการแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพภายในสถานศึกษา โดยเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และกระบวนการเรียนการสอน

8.2 ดำเนินการแนะแนวการศึกษา โดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา

8.3 ติดตามและประเมินผลการจัดการระบบ และกระบวนการแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษา

8.4 ประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ด้านการแนะแนวการศึกษา กับสถานศึกษา หรือเครือข่ายการแนะแนวภายในเขตพื้นที่การศึกษา

9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

9.1 จัดระบบโครงสร้างองค์กร ให้รองรับจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

9.2 กำหนดเกณฑ์การประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวง เป้าหมายความสำเร็จของเขตพื้นที่การศึกษา หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

9.3 วางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ให้บรรลุผลตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา

9.4 ดำเนินการพัฒนางานตามแผนและติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

9.5 ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น ในการปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

9.6 ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา

9.7 ประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษาและประเมินคุณภาพการศึกษาในการประเมินสถานศึกษาเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

10. การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน

แนวทางการปฏิบัติ

10.1 การศึกษา สำรวจความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน

10.2 จัดให้ความรู้ เสริมสร้างความคิด และเทคนิค ทักษะ ทางวิชาการ เพื่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพ และคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น

10.3 การส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการ

10.4 การส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว ชุมชน
ท้องถิ่น

11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

แนวทางการปฏิบัติ

11.1 ประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชน
และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา ทั้งบริเวณ
ใกล้เคียงภายในเขตพื้นที่การศึกษา ต่างเขตพื้นที่การศึกษา

11.2 สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่างๆ ทั้งภายในประเทศ
และต่างประเทศ

12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

12.1 สํารวจและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษา รวมทั้งความต้องการในการได้รับการ
สนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

12.2 ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาวิชาการและการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัด
การศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

12.3 จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร
หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

ดังนั้น การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการเรียนการสอน เป็นกระบวนการดำเนินงาน
เพื่อแนะส่งเสริมสนับสนุน หรือปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนของครูให้ดีขึ้น เพื่อส่งผลให้
คุณภาพการศึกษาดีขึ้น และยังทำให้ครูได้มีประสิทธิภาพและคุณภาพในการปฏิบัติงาน

จากแนวคิด หลักการ งานวิชาการ ของกระทรวงศึกษาธิการดังกล่าว ผู้วิจัยได้เลือกงาน
วิชาการที่ต้องการศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาทางวิชาการ 5 ด้าน ซึ่งประกอบไปด้วย การ
จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนการวิจัยในชั้นเรียน และการวัด
และประเมินผลผู้เรียน

4. การพัฒนาทางวิชาการของครู

การศึกษาในระดับประถมศึกษา เป็นช่วงแรกของการศึกษาภาคบังคับของหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิต และมีความรู้ทางวิชาการเพื่อ

เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาคือ การพัฒนาทางวิชาการจึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในความสำเร็จของหน่วยงาน หากหน่วยงานมีความสามารถในการพัฒนาทางวิชาการด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียน และการวัดและประเมินผลผู้เรียน เพื่อให้ข้าราชการครูมีความรู้ความสามารถ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

4.1 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

อรรถ บัวศรี (2542 : 7) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า หลักสูตรคือ แผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงจุดหมาย การจัดเนื้อหา กิจกรรมและมวลประสพการณ์ ในแต่ละโปรแกรมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามจุดหมายที่ได้กำหนดไว้

อมรา เล็กเริงสินธุ์ (2540 : 7) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า หลักสูตร หมายถึง เอกสารที่บรรจุแผนงานหรือโครงการและเนื้อหา กิจกรรมต่างๆ ที่จัดให้แก่ผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียน ทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมต่าง ๆ อันพึงปรารถนาของสังคมนั้น ๆ จะต้องมียุคประภคที่สมบูรณ์คือมีจุดหมายที่ชัดเจน มีการกำหนดเนื้อหาสาระ ประสพการณ์ที่มีคุณค่าต่อผู้เรียน มีแนวทางการดำเนินงานที่เป็นระบบระเบียบมีการนำแผนงานและโครงการนั้น ไปปฏิบัติในสถาบันการศึกษา จนทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม จนสามารถวัดผลประเมินผล การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนได้

หลักสูตรสถานศึกษา เป็นแผนหรือแนวทาง หรือข้อกำหนดของการจัดการศึกษาที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ และพัฒนาศักยภาพสูงสุด (กรมวิชาการ 2545 ก : 1) หลักสูตรสถานศึกษาจึงประกอบด้วยการเรียนรู้ทั้งมวลและประสพการณ์อื่น ๆ ที่สถานศึกษาแต่ละแห่งวางแผนเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยจะต้องจัดทำสาระการเรียนรู้ ทั้งรายวิชาที่เป็นพื้นฐานและรายวิชาที่ต้องเรียนเพิ่มเติมเป็นรายปี หรือรายภาค จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทุกภาคเรียน และกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : 27-28)

การศึกษาตามมาตรฐานภายใต้พระราชบัญญัติการศึกษา มอบอำนาจให้สถานศึกษาโรงเรียนเป็นผู้ออกแบบหลักสูตรเองในการจัดทำหลักสูตรของโรงเรียน ซึ่งควรจะประกอบด้วย (นาตยา บิลันธนานนท์ และคณะ. 2542 : 38-40)

1. เป้าหมายมาตรฐานและการสำเร็จการศึกษาของแต่ละกลุ่มสาระฯ ซึ่งต้องสอดคล้องกับปรัชญา ปณิธาน การศึกษาของโรงเรียนของท้องถิ่น และมาตรฐานของชาติ
2. หลักการและเหตุผลของแต่ละกลุ่มสาระฯ และรายวิชาต่าง ๆ เพื่อชี้ให้เห็นว่าเหตุใดผู้เรียนจึงต้องเรียนกลุ่มสาระฯ นั้น และรายวิชาเหล่านี้เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ในฐานะสมาชิกที่ดีของครอบครัว สังคม และประเทศชาติ ครูต้องจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักการเหตุผลนี้

3. คำอธิบายกลุ่มสาระ ฯ และคำอธิบายรายวิชา ผู้เรียนจะต้องศึกษาในแต่ละรายวิชา
โครงการและกิจกรรมที่นักเรียนต้องปฏิบัติให้เข้าใจแจ่มแจ้ง

4. จุดประสงค์ของแต่ละรายวิชาแต่ละชั้นปี ต้องสอดคล้องกับมาตรฐานอย่างเหมาะสม ทั้ง
มาตรฐานกลางของชาติ และมาตรฐานของกลุ่มสาระฯ รวมทั้งกำหนดจุดประสงค์ การเรียนรู้ของแต่ละ
หน่วยการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้ความสำเร็จที่ปรากฏอยู่ในแต่ละช่วงชั้นปี

5. หน่วยการเรียนรู้ ควรกำหนดสาระหัวข้อที่จะต้องเรียน รวมทั้งกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้
ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ พร้อมทั้งกิจกรรมการเรียนรู้ งานที่มอบหมายให้ผู้เรียนทำ ในแต่ละหน่วย
การเรียนรู้ ตลอดจนตัวอย่างแบบทดสอบและการประเมินในลักษณะอื่นๆ รวมทั้ง เกณฑ์การประเมิน
และสื่อเทคโนโลยีที่ใช้ในการเรียนการสอน

6. สัดส่วนเวลาเรียนโรงเรียนแต่ละแห่งมีอิสระที่จะกำหนดสัดส่วนเวลาเรียนของแต่ละรายวิชา
แต่ละชั้นปีโดยเสรี ภายใต้กรอบของมาตรฐานการศึกษาของประเทศที่กำหนดไว้

7. แผนการประเมินและปรับปรุงหลักสูตร เป็นสิ่งที่ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบบนพื้นฐาน
ความต้องการจำเป็นของผู้เรียนและผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรต้องสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และ
เศรษฐกิจ และเปลี่ยนไปตามธรรมชาติของการศึกษา ผู้สอนต้องปรับปรุงกระบวนการสอน และ
ประเมินกระบวนการสอนของตนเพื่อสนองต่อความต้องการของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลงสถานศึกษา
ควรดำเนินการจัดทำหลักสูตร ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : 28-30)

1. กำหนดวิสัยทัศน์ ในการสร้างหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาต้องมีวิสัยทัศน์ ซึ่งต้อง
อาศัยความร่วมมือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา กำหนดภาระหน้าที่สำคัญ
ของสถานศึกษา พร้อมด้วยเป้าหมายมาตรฐาน แผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการและการติดตามผล
กระบวนการสร้างวิสัยทัศน์ เป็นกระบวนการที่ผลักดันให้แผนกลยุทธ์ที่สถานศึกษาสร้างขึ้นดำเนินไป
อย่างมีประสิทธิภาพ มีระบบและหน่วยสนับสนุนในการปฏิบัติงานเพียบพร้อม เช่น ระบบคุณภาพ
ระบบหลักสูตร สาระการเรียนรู้ การเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เป็นต้น ซึ่งวิธี
ดังกล่าวจะนำไปสู่การปรับปรุง เปลี่ยนแปลงหลักสูตรการกำหนดสาระการเรียนรู้

2. การจัดหลักสูตรสถานศึกษา จากวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้ที่
สถานศึกษากำหนดไว้ สถานศึกษาจะต้องจัดทำสาระการเรียนรู้จากช่วงชั้นให้เป็นรายปี หรือรายภาค
และกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้ชัดเจน เพื่อให้ครูผู้สอนนำไปออกแบบการเรียนการสอน
เวลาเรียน การบ้าน ที่มีการวางแผนร่วมกันทั้งสถานศึกษา

3. การกำหนดสาระการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี หรือรายภาค สถานศึกษานำมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นของกลุ่มสาระต่าง ๆ จากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ตามเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา

4. การออกแบบการเรียนการสอน จากสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเป็นรายปี หรือรายภาค ซึ่งครูผู้สอนต้องออกแบบการเรียนการสอน โดยคาดหวังว่าผู้เรียนสามารถพัฒนาได้ทั้งด้านความรู้ ความคิด ทักษะ และเจตคติที่ดี

5. การกำหนดเวลาเรียนและจำนวนหน่วยกิต สถานศึกษาต้องจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ควรกำหนดจำนวนเวลาเรียนสำหรับสาระการเรียนรู้รายปี ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ควรกำหนดจำนวนเวลาสำหรับการเรียนตามสาระการเรียนรู้รายปีให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความจำเป็นในการสอนเพื่อเน้นทักษะพื้นฐาน เช่น การอ่าน การเขียน การคิดเลข และการคิดวิเคราะห์ ซึ่งต้องจัดให้ผู้เรียนเรียนอย่างสนุกเพลิดเพลิน ในแต่ละคาบเวลาไม่ควรใช้เวลายาวเกินความสนใจของผู้เรียน

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเริ่มทำงานเป็นที่มีการสอนตาม หัวข้อเรื่องจึงเป็นเรื่องสำคัญ สามารถให้ผู้เรียนไปศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง และใช้กระบวนการวิจัยควบคู่กับการเรียน นำผลงานมาแสดงซึ่งกันและกันในรูปแฟ้มสะสมผลงาน

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 เป็นช่วงสุดท้ายของการศึกษาภาคบังคับ เป็นการเรียนมุ่งพัฒนาความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียนแล้วจะต้องจัดการเรียนแบบบูรณาการเป็นโครงการมากขึ้น

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 เป็นช่วงสุดท้ายของการศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษาต้องจัดการเรียนรู้ เพื่อเตรียมตัวให้ผู้เรียนมีความพร้อมในด้านการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น หรือประกอบอาชีพ

6. แนวทางการจัดหลักสูตรสถานศึกษา ต้องดำเนินการจัดทำสาระของหลักสูตร การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

สรุป การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เป็นแนวทางการจัดการศึกษา ให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ โดยมีหลักการที่ครูผู้สอนต้องปฏิบัติดังนี้คือ การกำหนดวิสัยทัศน์ในการสร้างหลักสูตร กำหนดพันธกิจเป้าหมาย มาตรฐานการเรียนรู้ การกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การกำหนดโครงสร้างหลักสูตร การวิเคราะห์หลักสูตร การกำหนดสาระการเรียนรู้ รายวิชาพื้นฐาน และรายวิชาที่เรียนเพิ่มเติม และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี การออกแบบการเรียนการสอน การกำหนดเวลาเรียน และจำนวนหน่วยกิต มีการประเมินหลักสูตร และการปรับปรุงหลักสูตร

โดยที่หลักสูตรจะต้องตอบสนองการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และเศรษฐกิจ และความต้องการของแต่ละท้องถิ่น

4.2 การจัดการเรียนรู้

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ตามมาตรา 42 กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาโดยต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมุ่งปลูกฝังด้านปัญญา พัฒนาความคิด และพัฒนาความสามารถทางอารมณ์ของผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544 : 21)

กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด หมายถึงการกำหนดจุดหมายกิจกรรมแหล่งเรียนรู้และการวัดประเมินผลที่มุ่งพัฒนาคนและชีวิตให้เกิดประสบการณ์ เพื่อการเรียนรู้เต็มตามความสามารถ สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน (วิเศษ ชินวงศ์, 2545 : 36)

ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ครูผู้สอน ควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ในด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา สาระการเรียนรู้ ต้องมีความสมดุล และเหมาะสมกับวัย และมีแหล่งการเรียนรู้หลากหลาย และเพียงพอที่จะให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า (โสภณ โสมติ และ อภันตรี โสตะจินดา, 2545 : 15-16)

การเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้ต่างๆ มีกระบวนการและวิธีการที่หลากหลายเน้นการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้จากธรรมชาติ การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิดเป็นกลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหา เสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์ที่พึงประสงค์และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์ การนำกระบวนการเรียนรู้จากกลุ่มสาระเดียวกันหรือต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ มาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจัดได้หลายลักษณะ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544 : 21-23)

1. การบูรณาการแบบผู้สอนคนเดียว ผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ โดยเชื่อมโยงสาระการเรียนรู้ต่างๆ กับหัวข้อเรื่องที่สอดคล้องกับชีวิตจริงหรือสาระที่กำหนดขึ้น เช่น เรื่องสิ่งแวดล้อม น้ำ เป็นต้น ผู้สอนสามารถเชื่อมโยงสาระและกระบวนการเรียนรู้ของกลุ่มสาระต่างๆ เช่น การอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ การคิดวิเคราะห์ต่างๆทำให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะและกระบวนการการเรียนรู้ไปแสวงหาความรู้ความจริงจากหัวข้อเรื่องที่กำหนด

2. การบูรณาการแบบคู่ขนาน มีผู้สอนตั้งแต่สองคนขึ้นไป ร่วมกันจัดการเรียนการสอน โดยอาจยึดหัวข้อเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แล้วบูรณาการเชื่อมโยงแบบคู่ขนาน เช่น ผู้สอนคนหนึ่งสอนวิทยาศาสตร์ เรื่องเงา ผู้สอนอีกคนอาจสอนคณิตศาสตร์ เรื่องการวัดระยะทาง โดยการวัดเงาคิด

คำนวณในเรื่องเงาในช่วงเวลาต่าง ๆ จัดทำกราฟของเงาในระยะต่าง ๆ หรืออีกคนหนึ่งอาจให้ ผู้เรียน ศิลปะเรื่องเทคนิคการวาดรูปที่มีเงา

3. การบูรณาการแบบสหวิทยาการ การบูรณาการให้ลักษณะเนื้อหาจากหลายกลุ่มสาระ มาเชื่อมโยงเพื่อจัดการเรียนรู้ ซึ่งโดยทั่วไปผู้สอนมักจัดการเรียนการสอน แยกตาม รายวิชา หรือ กลุ่มวิชา แต่ในบางเรื่อง ผู้สอนจัดการเรียนการสอนร่วมกันในเรื่องเดียวกัน เช่น เรื่องวันสิ่งแวดล้อม ของชาติ ผู้สอนภาษาไทยจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้ภาษา คำศัพท์เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ผู้สอน วิทยาศาสตร์จัดกิจกรรมค้นคว้าเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ผู้สอนสังคมศึกษาให้ผู้เรียนค้นคว้า หรือทำ กิจกรรมชมรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และครูผู้สอนสุขศึกษาอาจจัดให้ทำกิจกรรมเกี่ยวกับการรักษา สิ่งแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะ เป็นต้น

4. การบูรณาการแบบโครงการ ผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการเป็นโครงการ โดยผู้เรียนและครู ผู้สอนร่วมกันสร้างสรรค์โครงการขึ้น โดยใช้เวลาการเรียนต่อเนื่องกันได้หลายชั่วโมง ด้วยการนำเอาจำนวนชั่วโมงของวิชาต่าง ๆ ที่ครูผู้สอนเคยสอนแยกกันนี้มารวมเป็นเรื่องเดียวกัน มี เป้าหมายเดียวกัน ในลักษณะของการสอนเป็นทีม เรียนเป็นทีม ในกรณีที่ต้องการเน้นทักษะบางเรื่อง เป็นพิเศษ ครูผู้สอนสามารถแยกกันสอนได้ เช่น กิจกรรมเข้าค่ายดนตรี กิจกรรมเข้าค่ายภาษาอังกฤษ กิจกรรมเข้าค่ายศิลปะ เป็นต้น

แนวทางการจัดการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 46-47) มีดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 การจัดการเรียนรู้ต้องสนองต่อความสนใจของผู้เรียน โดยคำนึงถึงหลักจิตวิทยาพัฒนาการและจิตวิทยาการเรียนรู้ คาบเวลาเรียน ไม่ควรใช้ เวลานานเกินความสนใจ จัดการเรียนรู้ให้ครบทุกกลุ่มสาระในลักษณะบูรณาการที่มีภาษาไทย และ คณิตศาสตร์เป็นหลัก เน้นการเรียนรู้ตามสภาพจริง มีความสนุกสนานได้ปฏิบัติจริง

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 การจัดการเรียนรู้คล้ายช่วงชั้นที่ 1 แต่เปิดโอกาสให้ ผู้เรียนได้เลือกเรียนในสิ่งที่สนใจ เน้นการทำงานเป็นกลุ่ม การสอนแบบบูรณาการโครงการ

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีหลักการทฤษฎี ที่ยาก ซับซ้อน เน้นการจัดการเรียนรู้แบบโครงการมากขึ้น

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 การจัดการเรียนรู้เน้นสู่เฉพาะทางมากขึ้น มุ่งเน้น ความสามารถ ความคิดระดับสูง ความถนัด และความต้องการของผู้เรียน ทั้งในด้านอาชีพ การศึกษาเฉพาะทางและการศึกษาต่อ

สรุป การจัดการเรียนรู้ เป็นกระบวนการในการใช้หลักสูตรมาจัดทำแผนการเรียนรู้ โดยเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้รูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนตามสภาพความเป็นจริง การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้จากธรรมชาติ การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

และการเรียนรู้แบบบูรณาการ ประกอบด้วย การบูรณาการแบบผู้สอนคนเดียว การบูรณาการแบบคู่ขนาน การบูรณาการแบบสหวิทยาการ และการบูรณาการแบบโครงการ โดยการจัดการเรียนรู้ในทุกช่วงชั้นให้เป็นไปตามสาระการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น มีการใช้สื่อ และเทคโนโลยีมาประกอบการเรียนการสอน

4.3 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียน (Guidance Activities in the classroom) มีชื่อเรียกได้หลายชื่อ เช่น กิจกรรมแนะแนว (Guidance Activities) กิจกรรมสำรวจ (Guidance Class) วิชากิจกรรมสำรวจ (Information Service Course) การสอนกิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียน (Classroom Guidance Instruction) การจัดกิจกรรมแนะแนว (Guidance Activities) หรือการจัดกิจกรรมแนะแนวในคาบเรียน (Guidance Activities in the Classroom) ซึ่งต่างก็มีความหมายอย่างเดียวกัน ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของกิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียน ดังจะได้ยกมากล่าวต่อไปนี้

ประหยัด ทองมาก (2533 : 353) กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนว หมายถึง การดำเนินงานหรือการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการแนะแนวให้นักเรียนในช่วงเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เพื่อช่วยให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง สภาพแวดล้อม สามารถพัฒนาตนเองและปรับตัวเข้ากับสังคมและสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

กรมวิชาการ (2545 ข : 3) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนว่า เป็นกิจกรรมที่จัดอย่างเป็นกระบวนการด้วยรูปแบบ วิธีการที่หลากหลายในการพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคมส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง สร้างจิตสำนึกในธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ปรับตัว และปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข รูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : 6)

1. กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริม และพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญาและการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิตการศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพและการมีงานทำ
2. กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษาวิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมิน และปรับปรุงการทำงาน กรมวิชาการ (2545 ข : 14-15) ได้แบ่งกิจกรรมนักเรียนออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

2.1 กิจกรรมพัฒนาความถนัด ความสนใจ ความต้องการของผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้น เติมเต็มความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ของผู้เรียนให้กว้างขวางขึ้นเพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนาทักษะของสังคม และปลูกฝังจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม

2.2 กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ เป็นกิจกรรมมุ่งปลูกฝังระเบียบวินัยกฎเกณฑ์ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสภาพชีวิตต่าง ๆ นำไปสู่พื้นฐานการทำประโยชน์ให้แก่สังคม และวิถีชีวิตในระบบประชาธิปไตย

การจัดกิจกรรมผู้เรียน สถานศึกษาจะต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรม ให้เหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะและความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ซึ่งสถานศึกษาอาจจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้หลายรูปแบบ เช่น การจัดแบ่งสัดส่วน เวลาของกิจกรรมต่าง ๆ แล้วกำหนด เวลาเรียน เช่นเดียวกับกลุ่มสาระอีก 8 กลุ่มสาระ หรือกำหนดเวลาเรียนบางส่วนในตารางเวลาเรียนปกติ และบางส่วนเรียนนอกเวลา หรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ ไปด้วยกันโดยวางแผนร่วมกันของกลุ่มอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรม

หลักการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีการกำหนดวัตถุประสงค์และแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม จัดให้เหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความสนใจ ความถนัด และความสามารถของผู้เรียน มีจำนวนสมาชิกเหมาะสมกับลักษณะของกิจกรรมบูรณาการวิชาการกับชีวิตจริงใช้กระบวนการกลุ่มในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ฝึกให้คิดวิเคราะห์สร้างสรรค์ที่เป็นประโยชน์ และสัมพันธ์กับชีวิต ในแต่ละช่วงวัยอย่างต่อเนื่องโดยมีคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ร่วมกันกำหนดนโยบาย เป้าหมาย ส่งเสริมสนับสนุน นิเทศ ติดตามประเมินผล และรายงาน ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการจัด ดังนี้ (กรมวิชาการ, 2545 ข : 3-12)

1. ประชุมชี้แจงคณะครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. สืบหาข้อมูล
3. ความพร้อมของสถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น
4. สภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน
5. ร่วมกันวางแผนระหว่างคณะครู ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง จัดทำแผนงาน โครงการ ปฏิทินปฏิบัติงาน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทุกภาคเรียน และเสนอขออนุมัติ
6. ปฏิบัติกิจกรรมตามแผนงาน โครงการ ปฏิทินปฏิบัติงาน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่กำหนดไว้ นิเทศ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
7. สรุป รายงานผลการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมแนะแนว ซึ่งนวลศิริ เปาโรหิตย์ (2533 : 27-33) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับขั้นตอนในการจัดกิจกรรมแนะแนวดังนี้

1. ระดับสมองบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดเนื้อหาออกเป็นหมวดใหญ่ ๆ ที่ครูต้องการให้นักเรียนได้เรียนรู้ว่ามีอะไรบ้าง
2. สอบถามความต้องการของนักเรียนว่าต้องการเรียนรู้ในเรื่องใดบ้าง นำข้อมูลที่ได้ไปจัดเป็นหน่วยย่อย ๆ ที่สอดคล้องกับความพร้อมและความต้องการของครู
3. ตั้งเป้าหมายทางพฤติกรรมของการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยย่อย
4. เลือกกระบวนการสอนที่จะทำให้ได้ผลตามวัตถุประสงค์มากที่สุด
5. ประเมินผลการจัดหลักสูตรแนะแนวอย่างมีระบบ

แนวความคิดเกี่ยวกับขั้นตอนการจัดกิจกรรมแนะแนวดังกล่าว สอดคล้องกับแนวคิดของ เดวิด พอล และโดแนลด์ (ช่อลัดดา ขวัญเมือง, 2542 : 13, ; อ้างอิงจาก David, Paul and Donald, 1993 : 13-17) สรุปได้ว่าขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนโดยทั่วไปที่ประสบความสำเร็จและบรรลุผลตามเป้าหมายนั้น ควรมีขั้นตอนที่สำคัญต่อไปนี้

1. ขั้นวางแผน (Planning Phase) เป็นขั้นที่ครูจะต้องตอบคำถามว่า อะไรคือเป้าหมายที่ต้องการให้นักเรียนเรียนรู้ เข้าใจ เห็นคุณค่า หรือมีความสามารถในเรื่องอะไร
2. ขั้นดำเนินการ (Implementing Phase) เป็นขั้นที่ครูจะต้องตอบคำถามว่า ทำอย่างไรจึงจะนำนักเรียนไปสู่เป้าหมายที่ได้วางไว้ เป็นขั้นเลือกยุทธศาสตร์ และเทคนิคต่างๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงนักเรียน ครู และองค์ประกอบอื่น ๆ ด้วย
3. ขั้นประเมินผล (Evaluating Phase) เป็นขั้นที่ครูจะต้องตอบคำถามว่า จะประเมินอย่างไรจึงจะทราบว่านักเรียน เข้าใจ เห็นคุณค่า หรือมีความสามารถตามเป้าหมายที่ได้วางไว้

สรุป กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นบทบาทหน้าที่ของครู ในการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเอง สิ่งแวดล้อม สามารถพัฒนาตนเองปรับตัวเข้ากับสังคม แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ กิจกรรมแนะแนว และกิจกรรมนักเรียน โดยมีขั้นตอนในการจัดกิจกรรมประกอบด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียน กำหนดสัดส่วน วิเคราะห์เนื้อหาในด้านพัฒนาตนเอง การศึกษาและอาชีพ มีกระบวนการสอน และเทคนิคที่เหมาะสม มีการวางแผนการวัดและประเมินผลกระบวนการจัดกิจกรรม

4.4 การวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการหาความจริงที่เชื่อถือได้ของผู้สอน โดยการแก้ปัญหาในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาให้ถึงตัวผู้เรียน วิธีการแก้ปัญหาเฉพาะเรื่องมีขั้นตอนการปฏิบัติ

เริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์ปัญหา การวางแผนแก้ปัญหา หรือพัฒนา การดำเนินการแก้ปัญหาหรือพัฒนา การเก็บรวบรวมข้อมูล การสรุปผลการแก้ปัญหาหรือพัฒนา และการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

บัญชา แส่นทวิ (2545 : 7-8) ได้กล่าวถึงกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนว่า สามารถแบ่งกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนออกเป็น 4 ขั้นตอนสำคัญๆ ดังนี้

1. วางแผน (Plan) เป็นการกำหนดการทำงานที่ใช้ผลของการวิเคราะห์และกำหนดประเด็นปัญหาที่ต้องการแก้ไข ป้องกันหรือพัฒนา มาจัดทำเป็นแผนการปฏิบัติงาน
2. ปฏิบัติตามแผน (Act) หลังจากที่ทำแผนการวิจัยเสร็จเรียบร้อยแล้ว ครูนำแผนที่กำหนดไว้ไปปฏิบัติ
3. สังเกตผลที่เกิดจากการปฏิบัติงาน (Observe) ขั้นตอนนี้ครูจะทำการสังเกตผลการปฏิบัติงานของตน พร้อมทั้งมีการเก็บรวบรวมข้อมูลผลการใช้นวัตกรรม วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลที่ได้จากการใช้นวัตกรรมในการแก้ปัญหานั้นๆ
4. สะท้อนความคิด (Reflect) ในขั้นตอนนี้ ครูจะนำผลที่ได้จากการใช้นวัตกรรมมาแปลผลอภิปรายผล โดยให้ผู้มีส่วนร่วมได้วิพากษ์วิจารณ์ผลสรุปที่ได้จากขั้นตอนนี้จะนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานของครู

ประวิต เอราวรรณ์ (2542 : 2,5) ได้กล่าวว่า การวิจัยเป็นกระบวนการหาความรู้ใหม่โดยอาศัยการทำงานที่มีระบบเข้ามาช่วย โดยหวังว่าข้อมูลที่ได้จะมีความน่าเชื่อถือสูง และสรุปผลได้ถูกต้อง การวิจัยในชั้นเรียนมีกระบวนการที่ต่อเนื่องและเป็นระบบ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

- 1) การสำรวจสภาพการปฏิบัติ (Reconnaissance) เป็นการสำรวจสภาพการปฏิบัติงานของครูว่ามีปัญหาอะไรบ้าง แล้ววิเคราะห์ว่าปัญหานั้นมีสาเหตุมาจากอะไร และสามารถแก้ไขในส่วนใดได้บ้าง
- 2) การวางแผน (Planning) เป็นขั้นตอนสำหรับกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดวิธีการ และวางแผนเพื่อลงมือปฏิบัติ (Action)
- 3) การลงมือปฏิบัติ (Action) เป็นขั้นตอนการปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้
- 4) การสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflection) หลังจากที่มีการปฏิบัติเพื่อแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาตามแผนจนปรากฏผลแล้ว นักวิจัยต้องมีการสะท้อนผลการปฏิบัติว่ามีสิ่งใดที่เกิดขึ้นบ้าง เพื่อสรุปผลและวางแผนปรับปรุงใหม่หรือแก้ปัญหาใหม่ต่อไป

อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน (2544 : 1,21) ได้ให้ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียนว่าเป็นการแก้ปัญหานักเรียนบางคน บางเรื่อง เพื่อพัฒนา (ปรับปรุงนักเรียนอ่อน เสริมนักเรียนเก่ง) ในการทำวิจัยในชั้นเรียน จึงมีขั้นตอนดังนี้

- 1) การระบุปัญหา และการหาสาเหตุของปัญหา

- 2) การกำหนดปัญหา และสาเหตุที่ครูสามารถทำได้เอง
- 3) การหาคำตอบที่คาดหวัง (สมมุติฐาน)
- 4) การกำหนดชื่อเรื่องและวัตถุประสงค์ในการวิจัย
- 5) การระบุแนวทางที่จะแก้ไขอย่างละเอียด ซึ่งแนวทางแก้ไขนี้มีวิธีสอน หากแต่เป็นวิธีแก้ปัญหาลักษณะที่ตรงจุดและชัดเจน ปฏิบัติได้จริงตามอาการของปัญหา
- 6) การลงมือแก้ไขนักเรียนบางคนในขณะเดียวกันก็สอนนักเรียนกลุ่มใหญ่ด้วย
- 7) การสังเกต สอบถามนักเรียนที่เป็นปัญหาและจุดบันทึกวิธีการและผลการแก้ไขเป็นระยะ ๆ
- 8) การสรุปผลการแก้ไขว่า ดีขึ้นอย่างไร อะไรคือตัวชี้ว่าได้ผล
- 9) การจัดทำรายงานวิจัยในชั้นเรียนที่ 1 สำหรับนักเรียนกลุ่มเดิม (คนนี้) และในประเด็นนี้
- 10) การเตรียมวิจัยในชั้นเรียนเรื่องที่ 2 ซึ่งอาจเป็นนักเรียนกลุ่มเดิม (คนเดิม) แต่เป็นเรื่องใหม่ หรือการระบุปัญหาสาเหตุใหม่ หรือปัญหาสาเหตุเดิม แต่วิธีแก้ไขใหม่ ของนักเรียนคนใหม่ (กลุ่มใหม่)

สรุป การวิจัยในชั้นเรียนเป็นกระบวนการศึกษาค้นคว้าความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหาในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบของครู กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนมีการกำหนดปัญหา สาเหตุ การวางแผน ความรู้ในการสร้างเครื่องมือวิจัยที่ใช้แก้ปัญหา การปฏิบัติตามแผนความรู้ ทางสถิติที่ต้องใช้ในการวิจัย การวัดและประเมินผล การรายงานผลการวิจัย และสรุปเพื่อวางแผนปรับปรุงเพื่อแก้ปัญหาใหม่

4.5 การวัดและประเมินผลผู้เรียน

เป้าหมายสำคัญของการประเมินการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือเพื่อนำผลการประเมินไปพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยการนำผลการประเมินผลไปปรับปรุง แก้ไข ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียนโดยตรง

การวัดและประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่ให้ผู้สอนใช้พัฒนา คุณภาพผู้เรียน เพื่อแสดงถึงพัฒนาการความก้าวหน้าและความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน(กษมา แพร์ภิัญญา. 2546 : 28)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ใช้บริการทางการศึกษา ได้ยึดหลักการปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้บริการแก่สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดดังนี้คือ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546ข: 220)

1. ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเอง โดยศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับวิธีการวัดผลและประเมินผล การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย
2. ส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหาร ครู ให้ใช้วิธีการที่หลากหลายในการวัดและประเมินผล ในสถานศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

3. ศึกษา วิเคราะห์ รูปแบบ วิธีการในการพัฒนาแนวทางการวัดผลและประเมินผล
ในสถานศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

4. จัดทำคู่มือการวัดผล เทียบโอนผลการศึกษาศำหรับการศึกษาในระบบ การศึกษานอก
ระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2542 : 25-34) ได้กล่าวถึงการประเมินผลการเรียนตามมาตรฐาน
และตัวบ่งชี้ความสำเร็จที่ใช้เป็นเป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียน ดังนี้

1. กระบวนการประเมินผลจะทำความคู่กับกระบวนการเรียนการสอน
2. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ตนเอง
3. ใช้วิธีการประเมินจากสภาพจริงใช้แฟ้มสะสมงาน การประเมินตนเองของผู้เรียน การบันทึก
จากผู้เกี่ยวข้อง เป็นต้น

4. สถานศึกษาเป็นผู้ประเมินผลการเรียน ภายใต้การกำกับของคณะกรรมการโรงเรียน
อรนุช ศรีสะอาด (2543 : 11-12) ได้กล่าวถึงการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานของ
นักเรียนโดยใช้เทคนิคในการสังเกต ซึ่งดูที่ความสมบูรณ์ของงาน กระบวนการ (ทำอย่างไร) และ
ผลผลิต (ได้อะไร) เครื่องมือที่ใช้ในการสังเกต มี 4 แบบ คือ

1. แบบภาพรวม (Global Impression) การสังเกตแบบนี้เป็นเทคนิคที่จำเป็นโดยการดูและ
บรรยายว่าท่านเห็นอะไร
2. แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-Structured) ประกอบด้วย คำถามแบบปลายเปิดที่พิจารณาถึง
ความก้าวหน้า และประเด็นของงาน
3. แบบมาตรฐานประมาณค่า (Rating Schedules) เป็นการประมาณค่าการปฏิบัติที่มีระดับ
หรือมากกว่า ที่แสดงถึงระดับความรู้สึกในแต่ละส่วนของงานที่ประมาณได้จากนักเรียน
4. แบบตรวจสอบรายการ (Checklists) เป็นการกาเครื่องหมายที่แสดงถึงการที่นักเรียนทำ
หรือไม่ทำในลักษณะต่าง ๆ

กระทรวงศึกษาธิการ (2544 ค : 24-25) ได้กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ว่า
สถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบจัดการศึกษา จะต้องจัดทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการวัดและ
ประเมินผลการเรียนของสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกัน และเป็นไป
ในมาตรฐานเดียวกัน โดยจากการวัดและประเมินผล ทั้งในระดับชั้นเรียนระดับสถานศึกษา ระดับ
เขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ ตลอดจนการประเมินภายนอก เพื่อใช้เป็นข้อมูลสร้างความมั่นใจ
เกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียนแก่ผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

นาตยา ปิรันธนานนท์ และคณะ (2542 : 220 - 221) ได้กล่าวหลักการของระบบการ
ประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน มีรายละเอียดดังนี้

หลักการที่ 1 จุดประสงค์หลักของการประเมิน คือปรับปรุงการเรียนรู้ของนักเรียนระบบการประเมินคือการประเมินในชั้นเรียน โดยใช้การสังเกต การสัมภาษณ์ โครงงาน และภาระงาน การทดสอบ ผลปฏิบัติ และนิทรรศการ แบบบันทึกเสียง และแบบบันทึกภาพการทดลอง แฟ้มสะสมงาน และบันทึกประจำวัน

หลักการที่ 2 การประเมินเพื่อจุดประสงค์อื่น ๆ เป็นการสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน นอกจากนี้จะใช้ในการรายงานและรับรองการเรียนรู้ของนักเรียนแล้ว ระบบการประเมินยังให้ข้อมูลสำหรับการปรับปรุง และตรวจสอบความรับผิดชอบที่โรงเรียนมีผลต่อผลการเรียนรู้ของนักเรียน

หลักการที่ 3 ระบบการประเมินยุติธรรมสำหรับนักเรียนทุกคน ระบบการประเมิน ซึ่งมีเครื่องมือ นโยบาย การวางแผนปฏิบัติและการนำไปใช้จะต้องยุติธรรมสำหรับนักเรียนทุกคน

หลักการที่ 4 ความร่วมมือในกลุ่มวิชาชีพ และการสนับสนุนการประเมินที่มีคุณภาพสูง ต้องอาศัยนักการศึกษาที่มีความรู้และยุติธรรม เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องจุดประสงค์ต่างๆ ในการประเมินใช้วิธีการประเมินต่างๆ ตามความเหมาะสม ร่วมมือกันทำงาน และพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

หลักการที่ 5 ชุมชนเข้าร่วมในการพัฒนาการประเมิน ควรได้รับการสนับสนุนจากบุคคลหลายฝ่าย เช่น ผู้ปกครอง สมาชิกในชุมชน นักเรียน นักการศึกษา และผู้เชี่ยวชาญในการมีส่วนร่วมอภิปรายจุดประสงค์และวิธีประเมิน

หลักการที่ 6 การสื่อสารเกี่ยวกับการประเมินจะต้องทำอย่างสม่ำเสมอและชัดเจนต้องสื่อสารด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ให้ทราบเกี่ยวกับจุดประสงค์ วิธีการและผลของการประเมิน

หลักการที่ 7 ระบบการประเมินจะต้องได้รับการทบทวน และปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นหลักประกันว่าระบบการประเมินเป็นผลดีต่อการศึกษาของนักเรียนทุกคน

ตู้ จงรักษ์ (2543 : 10-12) ได้สรุปขั้นตอนของกระบวนการวัดและประเมินผล ดังนี้

1. ขั้นวางแผน ประกอบด้วย กำหนดจุดประสงค์ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการสอน กำหนดสิ่งที่จะวัด จะช่วยสร้างเครื่องมือได้อย่างเที่ยงตรง กำหนดเครื่องมือต้องเลือกเครื่องมือให้เหมาะสมกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด

2. ขั้นดำเนินการสร้างเครื่องมือ

3. ขั้นดำเนินการสอบวัด

4. ขั้นตรวจให้คะแนนและใช้ผลการวัด

5. ขั้นการประเมิน

6. ขั้นตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

7. ขั้นปรับปรุงเครื่องมือ

สรุป การวัดผลประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่ให้ผู้สอนใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อแสดงถึงพัฒนาการ ความก้าวหน้าและความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน โดยต้องมีหลักเกณฑ์การวัดและประเมินผล มีกระบวนการในการวัด และประเมินผลมีการออกแบบการสร้างเครื่องมือ ในการวัดผลและประเมินผล การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ การนำเครื่องมือไปใช้ ใช้วิธีการ การประเมินจากสภาพจริง หรือใช้แฟ้มสะสมงาน หรือประเมินจากการปฏิบัติ การนำผลประเมินมาปรับปรุงแก้ไข

5. สถานภาพของครู

สถานภาพของครูประกอบไปด้วยหลายองค์ประกอบ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษา สถานภาพของครู เกี่ยวกับ ประสบการณ์ ช่วงชั้นการสอน ขนาดของโรงเรียน โดยศึกษาและวิเคราะห์ จากงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องดังนี้

5.1 ประสบการณ์

การศึกษาวิจัยของ กษมา แพร์ภิญโญ (2546 : 91 – 92) ได้ศึกษาความต้องการเกี่ยวกับวิธีการในการพัฒนาทางวิชาการของข้าราชการครู โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนทวารวดี สังกัดการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์การสอนแตกต่างกัน มีความต้องการเกี่ยวกับวิธีการในการพัฒนาทางวิชาการแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 30 ปีขึ้นไป มีความต้องการเกี่ยวกับวิธีการในการพัฒนาทางวิชาการโดยรวมและรายด้าน โดยวิธีการฝึกอบรม และโดยกระบวนการปฏิบัติงาน และด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยวิธีการพัฒนาโดยกระบวนการบริหารแตกต่างกันกับข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การสอนตั้งแต่ 20-30 ปี และข้าราชการครูที่มีประสบการณ์มากกว่า 30 ปี มีความต้องการเกี่ยวกับวิธีการในการพัฒนาทาง วิชาการ ด้านวัดและประเมินผลผู้เรียน โดยกระบวนการปฏิบัติงาน และด้านการวิจัยในชั้นเรียน โดยวิธีการพัฒนาโดยการส่งไปศึกษาต่อ แตกต่างกับ ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 20 ปี อาจเป็นเพราะประสบการณ์การสอนเดิมไม่เพียงพอ

5.2 ช่วงชั้นการสอน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 12) ได้กำหนดระดับช่วงชั้นเป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างการจัดหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักการ จุดหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งการจัดระดับช่วงชั้นต้องสอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียนสอดคล้องกับ สิทธิชัย จันทานนท์ (2548 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนเซนต์ไมเกิ้ล พบว่า ครูที่

ทำการสอนในช่วงชั้นต่างกัน มีการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และความคิดของ อรุณช กันสินธุ์ (2542 : 88) กล่าวว่า โรงเรียนต้องจัดระบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนที่เพิ่มขึ้น ตามชั้นปีที่นักเรียนกำลังศึกษา

5.3 ขนาดของโรงเรียน

การศึกษาวิจัยของ ยุทธศาสตร์ โยธะพล (2542 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ศึกษาความต้องการพัฒนาของบุคลากรของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่า ความต้องการพัฒนาของบุคลากรครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่น ที่มีขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้าน การศึกษาต่อ และด้านการนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็กมีความต้องการในระดับสูงกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การศึกษาวิจัยของ สถิต เกตุเล็ก (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาบุคลากรของ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้วพบว่า การพัฒนาบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ระหว่างทัศนคติของข้าราชการครูซึ่งปฏิบัติงานในโรงเรียน ขนาดเล็กกับข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่แตกต่างกัน

การศึกษาวิจัยของ ศิวเทพ สมชิต (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินงานพัฒนา บุคลากรโรงเรียนประถมศึกษาพบว่า การดำเนินงานพัฒนาของโรงเรียนประถมศึกษา กิ่งอำเภอนิคมน้ำ พัฒนาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า จากการเปรียบเทียบการดำเนินงาน พัฒนาบุคลากรจำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ

การศึกษาวิจัยของ ทิพากร โจรนนิมิต (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการ จัดทำแฟ้มสะสมงานของครู/สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 12 ผลการวิจัย พบว่า สภาพการจัดทำแฟ้มสะสมงานของครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ดีกว่าสภาพการจัดทำแฟ้มสะสม งาน ของครูในโรงเรียนขนาดกลางและครูในโรงเรียนขนาดเล็ก

สรุปว่า สถานภาพของครูผู้สอนในด้านประสบการณ์ ช่วงชั้นการสอน และขนาดของ โรงเรียน มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาทางด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียน และการวัดและประเมินผลผู้เรียน

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

กัลริกา หงษ์ศิริ (2537 : 16) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องความต้องการความช่วยเหลืองานวิชาการของครูโรงเรียนร่วมพัฒนาหลักสูตร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 พบว่า ความต้องการความช่วยเหลืองานวิชาการของครูโรงเรียนร่วมพัฒนาหลักสูตร โดยส่วนรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ งานวัดและประเมินผล งานห้องสมุด งานการเรียนการสอน งานด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ งานวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน งานประชุม อบรมทางวิชาการ งานส่งเสริมการสอน งานนิเทศการศึกษา และงานด้านการวางแผนและดำเนินงานในการเปรียบเทียบความต้องการความช่วยเหลืองานวิชาการระหว่างโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก พบว่า มีความต้องการความช่วยเหลือโดยส่วนรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ มีเฉพาะงานนิเทศการศึกษาในโรงเรียนขนาดกลางกับขนาดเล็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.5

นฤมล ปิ่นรอด (2541 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ความต้องการและการตอบสนองของความ ต้องการในการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” ผลการวิจัย พบว่า บุคลากรมีความ ต้องการการพัฒนาบุคลากรด้านความรู้ และทักษะต่าง ๆ ในการพัฒนาการเรียนการสอนแบบ บูรณาการ การประเมินผลการเรียนการสอน จากการอบรม การสัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ศึกษา ดูงาน แต่ได้รับการตอบสนองอยู่ในระดับปานกลาง และน้อย และมีความ ต้องการพัฒนาบุคลากรด้านจิตใจมากที่สุด

นงนุช อสัมภินวงศ์ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องความต้องการพัฒนาวิชาการ ของครูโรงเรียนเบญจมานูสรณ์ จังหวัดจันทบุรี พบว่าความต้องการพัฒนาวิชาการของครูโรงเรียน เบญจมานูสรณ์ จังหวัดจันทบุรี อยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ด้านการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร ด้านการนิเทศ และการพัฒนา บุคลากรทางการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน และผลการเปรียบเทียบ ความต้องการพัฒนาวิชาการ พบว่า ระหว่างครูที่มีประสบการณ์น้อย และประสบการณ์มากมีความ ต้องการการพัฒนาทางวิชาการทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อุ้นศรี อยู่อ่อน. (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการความรู้เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงานสอนของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอปากเกร็ด จังหวัด นนทบุรี พบว่าข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอปากเกร็ด มีความต้องการความรู้ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสอนโดยรวม และรายด้านทั้งสี่ด้าน อยู่ในระดับมาก ข้าราชการครูที่มีอายุต่างกันมีความต้องการความรู้ในการปฏิบัติงานสอนโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

แตกต่างกัน มีความต้องการความรู้ในการปฏิบัติงานสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ณัฐกาน สัจจรุ่งเลิศ. (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาทางการพัฒนาตนเองของครูแกนนำโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเขตการศึกษา 12 ผลการวิจัย พบว่า ครูแกนนำมีการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านคุณสมบัติส่วนบุคคล กิจกรรมที่ทำมากได้แก่การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นและการปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน และมีการปฏิบัติเพื่อให้ได้รับการยอมรับจากชุมชนหรือองค์กรอื่น ๆ การใช้เวลาในการสอนซ่อมเสริม ด้านศักยภาพในการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือจัดทำแผนการสอนตามแนวทางที่โรงเรียนกำหนด การจัดกิจกรรมการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสอดแทรกคุณธรรมระหว่างการจัดกิจกรรม ส่วนการจัดกิจกรรมที่นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดกิจกรรมการสอนและการให้โอกาส ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม การสอนน้อยที่สุด ส่วนด้านการพัฒนาเพื่อนครูมีการปฏิบัติมากคือการจัดทำสร้างนวัตกรรม การสอนเป็นของตนเองเพื่อเป็นตัวอย่างแก่เพื่อนครู การเปิดโอกาสให้ครูเครือข่าย ขอคำแนะนำหรือการให้กำลังใจแก่ครูเครือข่าย และมีการพัฒนาผลงานจนได้รับรางวัลจากองค์กรภายนอก และความพยายามในการสร้างครูเครือข่ายนอกโรงเรียนน้อยที่สุด

กษมา แพร่ภิญโญ. (2546 : บทคัดย่อ). ได้ทำการศึกษาวิจัยการศึกษาความต้องการเกี่ยวกับวิธีการในการพัฒนาทางวิชาการของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนทวารวดี สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า ข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนทวารวดีมีความต้องการเกี่ยวกับวิธีการในการพัฒนาทางวิชาการด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการพัฒนาผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียน และการวัดและประเมินผล โดยวิธีการฝึกอบรมการพัฒนาโดยกระบวนการปฏิบัติงาน การพัฒนาโดยกระบวนการบริหาร มีความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับมาก และการพัฒนาโดยการส่งไปศึกษาต่อ มีความต้องการอยู่ในระดับน้อย

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ฟูทซ์ (สมจิต คงรักษา. 2537 : 27 ; อ้างอิงจาก Foutz. 1983 : 644-A) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนปีของประสบการณ์ที่ทำการสอนและความต้องการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง

ชื่อกับตนเองของคุณ ผลการวิจัยพบว่า ครูประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอน มีความต้องการพัฒนาตนเองเพื่อความก้าวหน้า โดยมีความสัมพันธ์กับจำนวนปีของประสบการณ์ที่ทำการสอน

มุกเฮอจีและซิงส์ (Mukherjee and Singh . 1993 : Abstract) ได้ทำการวิจัยเรื่อง วิธีพัฒนาครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรณีศึกษาการเรียนรู้จากประสบการณ์พบว่า สิ่งที่ครูควรจะต้องพัฒนาต้องได้รับการทำทนายในสาขาวิชาของตนเอง หลักการและแนวทางการพัฒนาครูต้องพิจารณาจากความ ต้องการพิเศษที่จะพัฒนาชาติ ซึ่งพิจารณาปัจจัยที่สำคัญได้แก่ธรรมชาติและกรอบการพัฒนาครู นโยบายที่มุ่งหวัง การพัฒนานโยบาย และการจัดตั้งองค์กรพัฒนาครู โครงสร้าง และการจัดองค์การ เงินทุน กลไกการส่งเสริม และการช่วยเหลือสนับสนุนอื่น ๆ

โอ'แบนนอน (O'Bannon. 1993 : Abstract) ได้ทำการศึกษารายกรณีของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในรัฐมอนทานา เรื่องการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพ ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาในการพัฒนาครูมืออาชีพ คือโรงเรียนส่วนใหญ่ขาดครูที่มีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอนมีความแตกต่างระหว่างหมวดวิชา บรรยากาศในโรงเรียนไม่สนับสนุนการพัฒนาตนเองของครู เช่น มีความขัดแย้งกันระหว่างครูด้วยกันเอง หรือครูกับผู้บริหารโรงเรียน นโยบาย และวัฒนธรรมบางอย่างไม่เอื้อต่อการพัฒนาสู่ความเป็นครูมืออาชีพ

อีสมอนด์ (Eastmond . 1997 : Abstract) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องโครงการการพัฒนาวิชาการในเขตภาคตะวันออกของแอฟริกา กรณีศึกษา ปฏิริยาต้านวิชาการของอเมริกาในแอฟริกาได้พบว่า การพัฒนาทางวิชาการ 4 สถาบันในแอฟริกาได้ ในฐานะที่ได้พัฒนาโครงการด้านวิชาการ ซึ่งรวมถึงความแตกต่างของการข้ามวัฒนธรรม การสัมภาษณ์ วิธีการสอนที่รวมถึงการพัฒนาครู การพัฒนาทางวิชาการของนักเรียน การบูรณาการ การใช้สื่อมวลชน และลำดับขั้นตอนในการพัฒนาโครงการด้านวิชาการดังกล่าว

อามอส และ ฟิชเชอร์ (Amos and Fischer . 1998 : Abstract) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องความเข้าใจและการตอบสนองต่อความยุ่งยากในการเรียนรู้ของนักเรียน ในการศึกษาระดับมัธยม ในบริบทพื้นฐานทางทฤษฎีเพื่อการพัฒนาบรรณกรรมทางวิชาการพบว่า นักเรียนมีปัญหาในการเรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการคิดที่จะพัฒนาบรรณกรรมทางวิชาการ และได้พบวิธีแก้ไขปัญหานี้ ด้วยการบูรณาการการพัฒนาทางวิชาการ โดยอาศัยการสอนที่มีพื้นฐานอยู่บนวินัย และกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ระบบ การทบทวนมาแก้ปัญหา

สรุป จากงานวิจัยต่างๆ ทั้งที่เป็นงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ พบว่า การพัฒนาทางวิชาการของครูมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องได้รับการส่งเสริม และสนับสนุนให้

เกิดการพัฒนารูปแบบอย่างต่อเนื่องในตัวครูแต่ละคน ซึ่งจะช่วยให้ครูมีคุณภาพ และมีความรู้ความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอน ส่งผลให้เกิดคุณภาพการเรียนรู้แก่นักเรียน และการที่ครูจะพัฒนาทางวิชาการไปได้ด้วยดี ต้องได้รับการเอาใจใส่ และได้รับการสนับสนุนและโอกาสในการพัฒนาตนเอง ซึ่งทำให้เกิดความมั่นใจ และปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่สอนระดับช่วงชั้นที่ 1-3 ปีการศึกษา 2548 รวมทั้งสิ้น 649 คน จากโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ โรงเรียนดาราจรัส โรงเรียนดาราสุมทร ศรีราชา โรงเรียนสันติภาพ โรงเรียนดาราสุมทร สระแก้ว โรงเรียนเทวรักษ์ โรงเรียนศรีหฤทัย โรงเรียนประชาสงเคราะห์ โรงเรียนปริชานูศาสน์ โรงเรียนปัญญาทรัพย์ ดินแดง โรงเรียนปัญญาทรัพย์ มีนบุรี โรงเรียนวัฒนานุศาสน์

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างเป็นครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่สอนระดับช่วงชั้นที่ 1-3 จำนวน 12 โรงเรียน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 242 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครจซี และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970 : 608) โดยใช้ระดับช่วงชั้นการสอนเป็นฐาน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 242 คน

ขั้นที่ 2 เลือกกลุ่มตัวอย่างครูโดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน และระดับช่วงชั้นการสอน ในโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑล จันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

ขั้นที่ 3 เมื่อได้ขนาดโรงเรียนและระดับช่วงชั้นการสอนแล้ว ดำเนินการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามขนาดของโรงเรียนและระดับช่วงชั้นการสอน

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี
สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2548

ขนาด	โรงเรียน	ประชากร (ช่วงชั้น)				กลุ่มตัวอย่าง (ช่วงชั้น)			
		1	2	3	รวม	1	2	3	รวม
ขนาดใหญ่	ดาราสมุทร ศรีราชา	46	54	47	147	17	20	18	55
	ปรีชานุศาสน์	39	42	25	106	15	16	9	40
	พัฒนานุศาสน์	25	19	19	63	9	7	7	23
	ปัญจทรัพย์ ดินแดง	30	29	10	69	11	11	4	26
	รวม	140	144	101	385	52	54	38	144
ขนาดกลาง	คริสตสงเคราะห์	24	23	18	65	9	8	7	24
	ดาราจรัส	15	15	0	30	5	5	-	10
	ศรีหฤทัย	21	18	11	50	8	7	4	19
	เทวรักษ์	16	17	0	33	6	6	-	12
	รวม	76	73	29	178	28	26	11	65
ขนาดเล็ก	ประชาสงเคราะห์	8	10	8	26	3	4	3	10
	ดาราสมุทร สระแก้ว	16	16	10	42	6	6	4	16
	สันติภาพ	3	3	0	6	1	1	-	2
	ปัญจทรัพย์ มีนบุรี	5	4	3	12	2	2	1	5
	รวม	32	33	21	86	12	13	8	33
	รวมทั้งสิ้น	248	250	151	649	92	93	57	242

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) การพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกเป็น ประสพการณ์การสอน ระดับช่วงชั้นการสอน และขนาดโรงเรียน ลักษณะของคำถามเป็นแบบ ตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาทางวิชาการของครู ได้แก่ การจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียน และการวัดและประเมินผล ผู้เรียน ของ ครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑล จันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชน พัฒนามาจากแบบสอบถามของกษมา แพร์ภิัญญา (2546:105-108) ลักษณะข้อ คำถามของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ตามวิธีของ ลิเคิร์ต (Likert Scale)

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	มากที่สุด
4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาตำรา บทความ วารสาร งานวิจัยและนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทางด้าน วิชาการของครู
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามตามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert's Scale) และศึกษาการสร้างแบบสอบถามของกษมา แพร์ภิัญญา (2546:105-108)
3. สร้างแบบสอบถามในแต่ละตอน โดยให้เนื้อหาของข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์ เกี่ยวกับการพัฒนาทางวิชาการของครูให้ครอบคลุมทั้ง 5 ด้าน
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นขอความเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไข ให้มีความถูกต้อง เหมาะสม ความครอบคลุมของเนื้อหา และการใช้ภาษาในแบบสอบถาม
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาสาธิตนิพนธ์ไปให้

ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน พิจารณา ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และนำแบบสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิไปคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถามในแต่ละข้อเพื่อเลือก ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .60 ขึ้นไป ปรากฏว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้องตรงตามเกณฑ์ทุกข้อ

6. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับครูโรงเรียนมารีวิทยุ จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97 และนำแบบสอบถามที่ผ่านการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ไปจัดทำชุดแบบสอบถามฉบับจริง เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ จากครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑล จันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 12 โรงเรียน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 มีขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้บริหารของโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑล จันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนทั้ง 12 โรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยเสนอต่อผู้บริหารของโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑล จันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนทั้ง 12 โรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมกับนัดหมาย วัน เวลา ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของครูแต่ละโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 242 คน ใน 12 โรงเรียน ด้วยตนเอง ซึ่งได้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 241 ฉบับ และนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบแล้ว คัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ ปรากฏว่าแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา มีความสมบูรณ์จำนวน 229 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.62

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. การจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้คืนมาทั้งหมด มาจัดกระทำดังนี้

- 1.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ซึ่งปรากฏว่าแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดมีความสมบูรณ์

1.2 ลงรหัสหมายเลข แบบสอบถาม แต่ละฉบับตามรายชื่อโรงเรียน และจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

1.3 นำแบบสอบถามที่ลงรหัสหมายเลขแล้วทั้งหมด ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์ และสถิติคำนวณค่าสถิติต่าง ๆ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์

2. การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

2.1 แบบสอบถาม ตอนที่ 1 ข้อมูล ประสิทธิภาพ ระดับช่วงชั้นการสอน และขนาดของโรงเรียน โดยการคำนวณหาค่าร้อยละ

2.2 แบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี ได้แก่ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียน การวัดและประเมินผล ผู้เรียน วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยรวมรายด้าน และรายข้อ จำแนกตามตัวแปรอิสระ ซึ่งเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง และในการแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยใช้เกณฑ์ตามแนวคิดของ วิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 9) ดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง	การพัฒนาทางวิชาการของครู อยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	การพัฒนาทางวิชาการของครู อยู่ในระดับมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	การพัฒนาทางวิชาการของครู อยู่ในระดับปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	การพัฒนาทางวิชาการของครู อยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	การพัฒนาทางวิชาการของครู อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.3 เปรียบเทียบการพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี ได้แก่ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียน การวัดและประเมินผลผู้เรียน วิเคราะห์ข้อมูล โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA) หากพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดำเนินการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล หาค่าสถิติพื้นฐานประกอบด้วย
  - 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)
  - 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
  - 1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติสำหรับการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ
  - 2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item – objective Congruence : IOC) เพื่อหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ
  - 2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach)
3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA) เมื่อพบว่าคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรที่ทดสอบ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดำเนินการทดสอบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิก
สังฆมณฑลจันทบุรี

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความ
เข้าใจตรงกันในการอ่านผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงขอกำหนดสัญลักษณ์ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	จำนวนตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจากการแจกแจงแบบ t
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจากการแจกแจงแบบ F
df	แทน	ค่าระดับชั้นของความเป็นอิสระ (degree of freedom)
SS	แทน	ค่าผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
p	แทน	ความน่าจะเป็น
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
***	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี
ตอนที่ 2 การพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิก
สังฆมณฑลจันทบุรี จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การสอน ระดับช่วงชั้นการสอน และ
ขนาดของโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี

ข้อมูลพื้นฐานของครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาจำนวน และร้อยละดังแสดงผลการวิเคราะห์ในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประสบการณ์ การสอนระดับช่วงชั้นการสอน และขนาดของโรงเรียน

	จำนวน	ร้อยละ
1. ประสบการณ์การสอน		
น้อยกว่า 5 ปี	65	28.38
5 – 10 ปี	68	29.70
มากกว่า 10 ปี	96	41.92
รวม	229	100.00
2. ระดับช่วงชั้นการสอน		
ช่วงชั้นที่ 1	77	33.62
ช่วงชั้นที่ 2	93	40.61
ช่วงชั้นที่ 3	59	25.77
รวม	229	100.00
3. ขนาดของโรงเรียน		
ขนาดใหญ่	111	48.47
ขนาดกลาง	83	36.25
ขนาดเล็ก	35	15.28
รวม	229	100.00

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 2 แสดงว่าครูในโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรีเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 229 คน ครูส่วนใหญ่จะมีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี จำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.92 รองลงมาคือครูที่มีประสบการณ์การสอน 5 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.70 และครูที่มีประสบการณ์สอนน้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.38

เมื่อพิจารณาจำแนกตามระดับช่วงชั้นการสอนพบว่าครูในโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี ครูส่วนใหญ่สอนในระดับช่วงชั้นที่ 2 จำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 40.61 รองลงมาคือครูที่สอนในระดับช่วงชั้นที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 33.62 และครูที่สอนในระดับช่วงชั้นที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 25.76

เมื่อพิจารณาจำแนกตามขนาดของโรงเรียนพบว่าครูในโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี ครูส่วนใหญ่ที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 48.47 รองลงมาคือครูที่สอนในโรงเรียนขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 36.25 และครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 15.28

ตอนที่ 2 การพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี

การพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างใน 5 ด้าน ได้แก่ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียน และการวัดและประเมินผลผู้เรียน ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์หา ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงผลการวิเคราะห์ในตาราง 3 – 8

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี

การพัฒนาทางวิชาการ	ระดับการพัฒนา		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	3.84	.54	มาก
2. การจัดการเรียนรู้	3.75	.49	มาก
3. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	3.86	.58	มาก
4. การวิจัยในชั้นเรียน	3.38	.64	ปานกลาง
5. การวัดและประเมินผลผู้เรียน	3.82	.59	มาก
รวม	3.73	.48	มาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 3 แสดงว่าการพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี โดยรวมในทุกๆด้านมีการพัฒนาทางวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = .48) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า เกือบทุกด้าน มีการพัฒนาทางวิชาการอยู่ในระดับมาก คือ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = .58) รองลงมาคือ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = .54) การวัดและประเมินผลผู้เรียน ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = .59) การจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = .49) ยกเว้นการวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$, S.D. = .64)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับ
การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี

การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	ระดับการพัฒนา		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. มีความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์เพื่อจัดทำหลักสูตร	3.70	.75	มาก
2. สามารถกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนได้ สอดคล้องกับหลักสูตร	3.94	.65	มาก
3. มีความสามารถวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	3.82	.69	มาก
4. ความสามารถในการจัดทำสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น	3.87	.66	มาก
5. มีความรู้ ความสามารถจัดทำสาระการเรียนรู้รายวิชา พื้นฐานและรายวิชาที่เรียนเพิ่มเติม	3.75	.72	มาก
6. สามารถกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี	4.00	.66	มาก
7. สามารถกำหนดแนวการจัดการเรียนรู้	3.96	.61	มาก
8. สามารถประเมินหลักสูตรได้	3.64	.70	มาก
รวม	3.84	.54	มาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 4 แสดงว่าครูในโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี มีการพัฒนาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = .54) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงใน 3 อันดับแรก คือ สามารถกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = .66) สามารถกำหนดแนวการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = .61) และสามารถกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนได้ สอดคล้องกับหลักสูตร ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = .65)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนรู้
ของครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี

การจัดการเรียนรู้	ระดับการพัฒนา		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง	4.03	.63	มาก
2. สามารถจัดการเรียนรู้ด้วยตนเองให้ผู้เรียนได้	4.01	.65	มาก
3. มีการจัดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน	4.00	.67	มาก
4. สามารถจัดการเรียนรู้จากธรรมชาติ หรือประสบการณ์จริง	3.90	.69	มาก
5. สามารถจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยครูสอนคนเดียว	3.68	.78	มาก
6. สามารถจัดการเรียนรู้ที่เป็นการบูรณาการแบบคู่ขนาน	3.43	.71	ปานกลาง
7. สามารถจัดการเรียนรู้แบบการบูรณาการ แบบสหวิทยาการ	3.34	.72	ปานกลาง
8. สามารถจัดการเรียนรู้ที่เป็นการบูรณาการแบบโครงการ	3.42	.70	ปานกลาง
9. มีการใช้หลักจิตวิทยาในการจัดการเรียนรู้	3.85	.65	มาก
10. มีการใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย	3.78	.70	มาก
รวม	3.75	.49	มาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 5 แสดงว่าครูในโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี มีการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = .49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก 7 ข้อ และระดับปานกลาง 3 ข้อ สำหรับข้อที่มีการจัดการเรียนรู้ระดับมาก ที่มีค่าเฉลี่ยสูงใน 3 อันดับแรก คือ มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = .63) สามารถจัดการเรียนรู้ด้วยตนเองให้ผู้เรียนได้ ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = .65) และ มีการจัดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = .67)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	ระดับการพัฒนา		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียน	3.72	.71	มาก
2. สามารถสร้างรูปแบบการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียน	3.85	.62	มาก
3. ใช้เทคนิคการมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	3.90	.60	มาก
4. มีกระบวนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	3.90	.67	มาก
5. มีเทคนิควิธีการใช้สื่อ / นวัตกรรม	3.79	.68	มาก
6. มีการวางแผนการวัดและประเมินผล	3.95	.69	มาก
7. มีการสอนซ่อมเสริมนักเรียน	3.91	.71	มาก
8. มีการจัดกิจกรรมแนะแนว การศึกษา และอาชีพ	3.83	.60	มาก
รวม	3.86	.58	มาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 6 แสดงว่าครูในโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี มีการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = .58) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงใน 3 อันดับแรก คือ มีการวางแผนการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = .69) มีการสอนซ่อมเสริมนักเรียน ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = .71) ใช้เทคนิคการมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = .60) และมีกระบวนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = .67)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน
ของครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี

การวิจัยในชั้นเรียน	ระดับการพัฒนา		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.สามารถกำหนดปัญหาการวิจัย	3.54	.78	มาก
2.มีความสามารถในการออกแบบการวิจัยในชั้นเรียน	3.43	.76	ปานกลาง
3.มีความสามารถในการกำหนดขั้นตอน หรือวิธีการวิจัย	3.42	.73	ปานกลาง
4. สามารถสร้างต้นแบบและทดลองใช้นวัตกรรม	3.26	.68	ปานกลาง
5. สามารถสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัยได้	3.28	.70	ปานกลาง
6. มีความรู้เกี่ยวกับสถิติสำหรับวิจัยในชั้นเรียน	3.28	.72	ปานกลาง
7. สามารถเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนได้	3.40	.74	ปานกลาง
8. สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการเรียนการสอนได้	3.45	.71	ปานกลาง
รวม	3.38	.64	ปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 7 แสดงว่า ครูในโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี มีการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$, S.D. = .64) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง 7 ข้อ และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงใน 3 อันดับแรก คือ สามารถกำหนดปัญหาการวิจัย ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = .78) สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการเรียนการสอนได้ ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = .71) และมีความสามารถในการออกแบบการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = .76) ส่วนข้อที่อยู่ในระดับมาก คือ สามารถกำหนดปัญหาการวิจัย ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = .78)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลผู้เรียนของครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี

การวัดและประเมินผลผู้เรียน	ระดับการพัฒนา		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. มีความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การวัดและประเมินผลผู้เรียน	3.89	.70	มาก
2. มีความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	3.89	.69	มาก
3. สามารถกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลผู้เรียนได้ สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	3.92	.69	มาก
4. สามารถสร้างเครื่องมือวัด และประเมินผลการเรียนรู้	3.88	.70	มาก
5. สามารถตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัด และประเมินผลการ เรียนรู้	3.72	.73	มาก
6. สามารถนำผลการวิเคราะห์และประเมินมาใช้ในการปรับปรุงการ เรียนการสอน	3.86	.66	มาก
7. มีการวัดและประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมงาน	3.69	.75	มาก
8. สามารถวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง	3.87	.65	มาก
9. มีความสามารถวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือวัดผลและ ประเมินผล	3.65	.72	มาก
10. มีการวัดและประเมินผลโดยใช้วิธีการวัดภาคปฏิบัติ	3.86	.67	มาก
รวม	3.82	.59	มาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 8 แสดงว่าครูในโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี มีการพัฒนาการวัดและประเมินผลผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = .59) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงใน 3 อันดับแรก คือสามารถกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลผู้เรียนได้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = .69) มีความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = .69) มีความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การวัดและประเมินผลผู้เรียน ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = .70)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิก

สังฆมณฑลจันทบุรี จำแนกตามตัวแปร ประสบการณ์การสอน ระดับช่วงชั้นการสอน และขนาดของโรงเรียน ดังแสดงผลการวิเคราะห์ในตาราง 9

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี ในแต่ละด้านจำแนกตามประสบการณ์การสอน

การพัฒนาทางวิชาการ	ประสบการณ์การสอน								
	น้อยกว่า 5 ปี			5- 10 ปี			มากกว่า 10 ปี		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	3.72	.57	มาก	3.91	.56	มาก	3.86	.50	มาก
2. การจัดการเรียนรู้	3.65	.51	มาก	3.76	.55	มาก	3.80	.43	มาก
3. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	3.65	.59	มาก	3.99	.72	มาก	3.91	.42	มาก
4. การวิจัยในชั้นเรียน	3.32	.72	ปานกลาง	3.52	.67	มาก	3.33	.55	ปานกลาง
5. การวัดและประเมินผลผู้เรียน	3.65	.63	มาก	3.95	.63	มาก	3.85	.49	มาก
รวม	3.60	.51	มาก	3.82	.53	มาก	3.76	.39	มาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 9 แสดงว่าครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี มีการพัฒนาทางวิชาการ ทั้ง 5 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาตามประสบการณ์การสอนได้ผลดังนี้

1. ครูที่มีประสบการณ์สอนน้อยกว่า 5 ปี มีการพัฒนาทางวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = .51) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านยกเว้นด้านการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยพบว่า การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = .57) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = .59) การวัดและประเมินผลผู้เรียน ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = .63) การจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = .51) การวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.32$, S.D. = .72) ตามลำดับ

2. ครูที่มีประสบการณ์การสอน 5 – 10 ปี มีการพัฒนาทางวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = .53) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านเมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อยพบว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = .72) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือการวัดและประเมินผลผู้เรียน ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = .63) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = .56) และการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = .55) การวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = .67) ตามลำดับ

3. ครูที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี มีการพัฒนาทางวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = .39) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ยกเว้นด้านการวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = .42) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = .50) การวัดและประเมินผลผู้เรียน ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = .49) การจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = .43) และการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = .55) ตามลำดับ

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี ในแต่ละด้านจำแนกตามระดับช่วงชั้นการสอน

การพัฒนาทางวิชาการ	ระดับช่วงชั้นการสอน								
	ช่วงชั้นที่ 1			ช่วงชั้นที่ 2			ช่วงชั้นที่ 3		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	3.80	.52	มาก	3.82	.55	มาก	3.92	.54	มาก
2. การจัดการเรียนรู้	3.71	.56	มาก	3.78	.49	มาก	3.74	.41	มาก
3. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	3.82	.70	มาก	3.87	.54	มาก	3.89	.47	มาก
4. การวิจัยในชั้นเรียน	3.44	.69	ปานกลาง	3.29	.66	ปานกลาง	3.46	.52	ปานกลาง
5. การวัดและประเมินผลผู้เรียน	3.81	.62	มาก	3.83	.59	มาก	3.83	.53	มาก
รวม	3.72	.52	มาก	3.72	.48	มาก	3.77	.41	มาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 10 แสดงว่าครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี มีการพัฒนาทางวิชาการ ทั้ง 5 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาตามระดับช่วงชั้น การสอน ได้ผลดังนี้

1.ครูที่สอนในระดับช่วงชั้นที่ 1 มีการพัฒนาทางวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = .52) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ยกเว้นการวิจัยในชั้นเรียน เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย พบว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = .70) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ การวัดและประเมินผลผู้เรียน ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = .62) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = .52) การจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = .56) และการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = .69) ตามลำดับ

2.ครูที่สอนในระดับช่วงชั้นที่ 2 มีการพัฒนาทางวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X} = 3.72$, S.D. = .48) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ยกเว้นการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย พบว่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = .54) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ การวัดและประเมินผลผู้เรียน ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = .59) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = .55) การจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = .49) และการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.29$, S.D. = .66) ตามลำดับ

3.ครูที่สอนในระดับช่วงชั้นที่ 3 มีการพัฒนาทางวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = .41) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ยกเว้นการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย พบว่าการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = .54) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = .47) การวัดและประเมินผลผู้เรียน ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = .53) การจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = .41) และการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = .52) ตามลำดับ

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับ
การพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี ในแต่ละด้านจำแนกตาม
ขนาดของโรงเรียน

การพัฒนาทางวิชาการ	ขนาดของโรงเรียน								
	ขนาดใหญ่			ขนาดกลาง			ขนาดเล็ก		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา	3.89	.49	มาก	3.96	.54	มาก	3.37	.44	ปาน กลาง
2. การจัดการเรียนรู้	3.86	.46	มาก	3.78	.44	มาก	3.31	.50	ปาน กลาง
3. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	3.94	.49	มาก	3.94	.48	มาก	3.33	.54	ปาน กลาง
4. การวิจัยในชั้นเรียน	3.53	.61	มาก	3.38	.66	ปาน กลาง	2.94	.48	ปาน กลาง
5. การวัดและประเมินผล ผู้เรียน	3.90	.55	มาก	3.93	.54	มาก	3.31	.53	ปาน กลาง
รวม	3.83	.44	มาก	3.81	.43	มาก	3.26	.40	ปาน กลาง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 11 แสดงว่าครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี มีการพัฒนาทางวิชาการ ทั้ง 5 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน ได้ผลดังนี้

1. ครูที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการพัฒนาทางวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = .44) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยพบว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = .49) การวัดและประเมินผลผู้เรียน ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = .55) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = .49) การจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = .46) และการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = .61) ตามลำดับ

2. ครูที่สอนในโรงเรียนขนาดกลาง มีการพัฒนาทางวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = .43) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยพบว่าการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = .54) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = .48) การวัดและประเมินผลผู้เรียน ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = .54) การจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = .44) และการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.38$, S.D. = .66) ตามลำดับ

3. ครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก มีการพัฒนาทางวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$, S.D. = .40) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยพบว่าการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.37$, S.D. = .44) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = .54) การวัดและประเมินผลผู้เรียน ($\bar{X} = 3.31$, S.D. = .53) การจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.31$, S.D. = .50) และการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 2.94$, S.D. = .48) ตามลำดับ

ตาราง 12 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการพัฒนาทางวิชาการ
ของครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม
ประสบการณ์การสอน

การพัฒนาทางวิชาการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	88.16	44.08	2.41	.092
	ภายในกลุ่ม	226	4133.57	18.29		
	รวม	228	4221.73			
2. การจัดการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	93.03	46.52	1.93	.148
	ภายในกลุ่ม	226	5451.64	24.12		
	รวม	228	5544.67			
3. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	259.95	129.98	6.29**	.002
	ภายในกลุ่ม	226	4671.00	20.67		
	รวม	228	4930.95			
4. การวิจัยในชั้นเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	115.83	57.92	2.23	.110
	ภายในกลุ่ม	226	5876.43	26.00		
	รวม	228	5992.26			
5. การวัดและประเมินผลผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	309.64	154.82	4.67**	.010
	ภายในกลุ่ม	226	7495.09	33.16		
	รวม	228	7804.73			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	3515.60	1757.80	4.12*	.017
	ภายในกลุ่ม	226	96355.61	426.35		
	รวม	228	99871.21			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 12 แสดงว่า ครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีการพัฒนาทางวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ และการวิจัยในชั้นเรียนไม่แตกต่างกัน ส่วนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและ

การวัดและประเมินผลผู้เรียนของครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เพื่อให้ทราบความแตกต่างกันเป็นรายคู่ระหว่างค่าเฉลี่ยของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและการวัดและประเมินผลผู้เรียนของครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน จึงทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe' Post Hoc Comparison) ได้ผลการทดสอบ ดังตาราง 13

ตาราง 13 การเปรียบเทียบผลการทดสอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นรายคู่ของครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรีตามประสบการณ์การสอน

ประสบการณ์การสอน	$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปี
น้อยกว่า 5 ปี	3.65	-	**	*
5-10 ปี	3.99		-	
มากกว่า 10 ปี	3.91			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 13 แสดงว่า ครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี ที่มีประสบการณ์สอนน้อยกว่า 5 ปี และครูที่มีประสบการณ์การสอน 5-10 ปี มีการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01โดยครูที่มีประสบการณ์การสอน 5-10 ปี มีการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมากกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี ส่วนครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 5 ปี และครูที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี มีการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี มีการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมากกว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 5 ปี

ตาราง 14 การเปรียบเทียบผลการทดสอบการวัดและประเมินผลผู้เรียนเป็นรายคู่ของครูโรงเรียน
คาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี ตามประสบการณ์การสอน

ประสบการณ์การสอน	$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปี
น้อยกว่า 5 ปี	3.65	-	*	
5-10 ปี	3.95		-	
มากกว่า 10 ปี	3.85			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 14 แสดงว่าครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี ที่มีประสบการณ์สอนน้อยกว่า 5 ปี และครูที่มีประสบการณ์การสอน 5-10 ปี มีการพัฒนาการวัดและประเมินผลผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์การสอน 5-10 ปี มีการพัฒนาการวัดและประเมินผลผู้เรียนมากกว่าครูที่มีประสบการณ์สอนน้อยกว่า 5 ปี

ตาราง 15 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการพัฒนาทางวิชาการของครู
โรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรีโดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับช่วงชั้นการสอน

การพัฒนาทางวิชาการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	32.03	16.01	.86	.423
	ภายในกลุ่ม	226	4189.71	18.54		
	รวม	228	4221.73			
2. การจัดการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	24.13	12.06	.49	.611
	ภายในกลุ่ม	226	5520.55	24.43		
	รวม	228	5540.67			
3. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	10.91	5.48	.25	.778
	ภายในกลุ่ม	226	4919.99	21.77		
	รวม	228	4930.95			
4. การวิจัยในชั้นเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	87.53	43.77	1.68	.190
	ภายในกลุ่ม	226	5904.73	26.13		
	รวม	228	5999.26			
5. การวัดและประเมินผลผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.64	.82	.02	.977
	ภายในกลุ่ม	226	7803.09	34.53		
	รวม	228	7804.73			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	168.67	84.34	.19	.826
	ภายในกลุ่ม	226	99702.54	444.16		
	รวม	228	99871.21			

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 15 แสดงว่าครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี ที่มีระดับช่วงชั้นการสอนต่างกันมีการพัฒนาทางวิชาการไม่แตกต่างกัน

ตาราง 16 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการพัฒนาทางวิชาการของครู
โรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

การพัฒนาทางวิชาการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	584.99	292.50	18.18***	.000
	ภายในกลุ่ม	226	3636.74	16.09		
	รวม	228	4221.73			
2. การจัดการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	821.67	410.84	19.66***	.000
	ภายในกลุ่ม	226	723.00	20.90		
	รวม	228	5544.67			
3. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	740.95	370.48	19.98***	.000
	ภายในกลุ่ม	226	4190.00	18.54		
	รวม	228	4930.95			
4. การวิจัยในชั้นเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	579.34	289.67	12.09***	.000
	ภายในกลุ่ม	226	5412.92	23.95		
	รวม	228	5992.26			
5. การวัดและประเมินผลผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	1073.12	536.56	18.01***	.000
	ภายในกลุ่ม	226	6731.61	29.79		
	รวม	228	7804.73			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	18123.34	9061.67	25.05***	.000
	ภายในกลุ่ม	226	81747.87	361.72		
	รวม	228	99871.21			

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 16 แสดงว่าครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี ที่สอนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีการพัฒนาทางวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.001 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าครูที่สอนในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีการพัฒนาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียน และการวัดและประเมินผลผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

เพื่อให้ทราบความแตกต่างกันเป็นรายคู่ระหว่างค่าเฉลี่ยของการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียน และการวัดและประเมินผลผู้เรียนของครู ที่สอนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน จึงทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe' Post Hoc Comparison) ได้ผลการทดสอบดังตารางที่ 17 - 21

ตาราง 17 การเปรียบเทียบผลการทดสอบการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นรายคู่ของครู โรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี ตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	$\bar{X}$	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก
ขนาดใหญ่	3.89	-		***
ขนาดกลาง	3.96		-	***
ขนาดเล็ก	3.37			-

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 17 แสดงว่าครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรีที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ และครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก มีการพัฒนาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยครูที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีการพัฒนาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามากกว่าครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก และครูที่สอนในโรงเรียนขนาดกลางและครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็กมีการพัฒนาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยครูที่สอนในโรงเรียนขนาดกลางมีการพัฒนาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามากกว่าครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก

ตาราง 18 การเปรียบเทียบผลการทดสอบการจัดการเรียนรู้เป็นรายคู่ของครูโรงเรียนคาทอลิก
สังฆมณฑลจันทบุรี ตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	$\bar{X}$	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก
ขนาดใหญ่	3.86	-		***
ขนาดกลาง	3.78		-	***
ขนาดเล็ก	3.31			-

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 18 แสดงว่าครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรีที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ และครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก มีการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยครูที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีการพัฒนาการจัดการเรียนรู้มากกว่าครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก และครูที่สอนในโรงเรียนขนาดกลางกับครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก มีการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยครูที่สอนในโรงเรียนขนาดกลางมีการพัฒนาการจัดการเรียนรู้มากกว่าครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก

ตาราง 19 การเปรียบเทียบผลการทดสอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นรายคู่ของครูโรงเรียนคาทอลิก
สังฆมณฑลจันทบุรี ตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	$\bar{X}$	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก
ขนาดใหญ่	3.94	-		***
ขนาดกลาง	3.94		-	***
ขนาดเล็ก	3.33			-

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 19 แสดงว่าครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรีที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ และครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก มีการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยครูที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีการพัฒนา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมากกว่าครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก และครูที่สอนในโรงเรียนขนาดกลางกับครูที่สอน

ในโรงเรียนขนาดเล็ก มีการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยครูที่สอนในโรงเรียนขนาดกลางมีการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมากกว่าครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก

ตาราง 20 การเปรียบเทียบผลการทดสอบการวิจัยในชั้นเรียนเป็นรายคู่ของครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี ตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	$\bar{X}$	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก
ขนาดใหญ่	3.53	-		***
ขนาดกลาง	3.38		-	**
ขนาดเล็ก	2.94			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 20 แสดงว่าครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี ที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ และครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก มีการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยครูที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนมากกว่าครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก และครูที่สอนในโรงเรียนขนาดกลางกับครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็กมีการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูที่สอนในโรงเรียนขนาดกลางมีการพัฒนามีการวิจัยในชั้นเรียนมากกว่า ครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก

ตาราง 21 การเปรียบเทียบผลการทดสอบการวัดและประเมินผลผู้เรียนเป็นรายคู่ของครูโรงเรียน
คาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี ตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	$\bar{X}$	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก
ขนาดใหญ่	3.90	-		***
ขนาดกลาง	3.93		-	***
ขนาดเล็ก	3.31			-

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 21 แสดงว่าครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี ที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ และครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก มีการพัฒนาการวัดและประเมินผลผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยครูที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีการพัฒนาการวัดและประเมินผลผู้เรียนมากกว่าครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก และครูที่สอนในโรงเรียนขนาดกลางกับครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็กมีการพัฒนาการวัดและประเมินผลผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยครูที่สอนในโรงเรียนขนาดกลางมีการพัฒนาการวัดและประเมินผลผู้เรียนมากกว่าครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑล จันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สรุปได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียน การวัดและประเมินผลผู้เรียน
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑล จันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนได้แก่ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียน การวัดและประเมินผลผู้เรียน โดยจำแนกตาม ประเภทการถือการสอน ระดับช่วงชั้นการสอน และขนาดของโรงเรียน

สมมติฐานในการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดสมมติฐานไว้ดังนี้

1. ครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑล จันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน มีการพัฒนาทางวิชาการในระดับปานกลาง
2. ครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑล จันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีการพัฒนาทางวิชาการ ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียน การวัดและประเมินผลผู้เรียน แตกต่างกัน
3. ครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑล จันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่มีระดับช่วงชั้นการสอนต่างกัน มีการพัฒนาทางวิชาการ ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียน การวัดและประเมินผลผู้เรียน แตกต่างกัน
4. ครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑล จันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีการพัฒนาทางวิชาการ ทั้ง 5 ด้านได้แก่

การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียน การวัดและประเมินผลผู้เรียน แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยมีดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑล จันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในปีการศึกษา 2548 จำนวน 12 แห่ง รวมทั้งสิ้น 649 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑล จันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในปีการศึกษา 2548 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่ ; และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan.1970 : 607-609) และ ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้โรงเรียนและช่วงชั้นการสอนเป็นชั้นในการสุ่ม ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 242 คน จากนั้นสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบบสอบถามมีจำนวน 44 ข้อ เพื่อใช้สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ตอน ดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกเป็น ประสพการณ์การสอน ระดับช่วงชั้นการสอน และขนาดโรงเรียน ลักษณะของคำถามเป็นแบบ ตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาทางวิชาการของครู ได้แก่ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียน และการวัดและประเมินผลผู้เรียน ของ ครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑล จันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน พัฒนามาจากแบบสอบถามของกษมา แพร์ภิัญญา (2546:105-108) ลักษณะข้อคำถามของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ตามวิธีของ ลิเคิร์ต (Likert Scale)

โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ไปให้ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน พิจารณา ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และนำแบบสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิไปคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถามในแต่ละข้อเพื่อเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .60 ขึ้นไป และนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับครูโรงเรียนมารีวิทย์ จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น .97 และนำแบบสอบถามที่ผ่านการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาไปจัดทำชุดแบบสอบถามฉบับจริง เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ จากครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑล จันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 12 โรงเรียน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 มีขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้บริหารของโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑล จันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนทั้ง 12 โรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยเสนอต่อผู้บริหารของโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑล จันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนทั้ง 12 โรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมกับนัดหมาย วัน เวลา ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของครูแต่ละโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 242 คน ใน 12 โรงเรียน ด้วยตนเอง ซึ่งได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 241 ฉบับ แล้วนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบแล้วคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ปรากฏว่าแบบสอบถามที่ได้รับคืนมามีความสมบูรณ์จำนวน 229 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.62 จากนั้นนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าทีเทสต์ (t – test) ทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way ANOVA) และทดสอบรายคู่โดยวิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffe' Post Hoc Comparison)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาการพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ครั้งนี้ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียน การวัดและประเมินผลผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับการพัฒนาทางวิชาการพบว่า การพัฒนาทางวิชาการของครูมากที่สุดคือ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รองลงมาคือ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การวัดและประเมินผลผู้เรียน การจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ และการวิจัยในชั้นเรียนมีการพัฒนาทางวิชาการน้อยที่สุด

2. การพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียน การวัดและประเมินผลผู้เรียน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์การสอน ระดับช่วงชั้นการสอน และขนาดโรงเรียน

2.1 การพัฒนาทางวิชาการของครูที่มีประสบการณ์การสอนในทุกะดับ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ครูที่มีประสบการณ์การสอน 5 – 10 ปี ครูที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี และครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 5 ปี ตามลำดับ ซึ่งการพัฒนาทางวิชาการได้แก่ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียน และการวัดและประเมินผลผู้เรียนของครูที่มีประสบการณ์การสอน 5 – 10 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี และครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 5 ปี และการจัดการเรียนรู้ของครูที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี มีค่าเฉลี่ยมากกว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 5 ปี และครูที่มีประสบการณ์การสอน 5 – 10 ปี

2.2 การพัฒนาทางวิชาการของครูที่มีระดับช่วงชั้นการสอนต่างกัน โดยรวมอยู่ในระดับมากและเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ครูที่สอนในระดับช่วงชั้นที่ 3 ครูที่สอนในระดับช่วงชั้นที่ 2 และครูที่สอนในระดับช่วงชั้นที่ 1 ตามลำดับซึ่งการพัฒนาทางวิชาการ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลผู้เรียน ของครูที่สอนในระดับช่วงชั้นที่ 2 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ครูที่สอนในระดับช่วงชั้นที่ 1 และครูที่สอนในระดับช่วงชั้นที่ 3 ส่วนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียน ของครูที่สอนในระดับช่วงชั้นที่ 3 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่สอนในระดับช่วงชั้นที่ 1 และครูที่สอนในระดับช่วงชั้นที่ 2

2.3 การพัฒนาทางวิชาการของครู ที่สอนในโรงเรียนขนาดต่างกัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ครูที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูที่สอนในโรงเรียนขนาดกลาง และครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็กตามลำดับ ซึ่งการพัฒนาทางวิชาการ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ และการวิจัยในชั้นเรียน ของครูที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ครูที่สอนในโรงเรียนขนาดกลาง และครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก ส่วนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและการวัดและประเมินผลผู้เรียน ของครูที่สอนในโรงเรียนขนาดกลาง มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ครูที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ และครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก

3. การเปรียบเทียบการพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจำแนกตาม ประสบการณ์การสอน ระดับช่วงชั้นการสอน และขนาดของโรงเรียน สรุปได้ดังนี้

3.1 ครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีการพัฒนาทางวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ และการวิจัยในชั้นเรียนไม่แตกต่างกัน ส่วนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการวัดและประเมินผลผู้เรียนของครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งคูที่แตกต่างกันคือ

3.1.1 ครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี ที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 5 ปี และครูที่มีประสบการณ์การสอน 5 – 10 ปี มีการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูที่มีประสบการณ์การสอน 5 – 10 ปี มีการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมากกว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 5 ปี ส่วนครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 5 ปี และครูที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี มีการพัฒนา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์

การสอนมากกว่า 10 ปี มีการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมากกว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 5 ปี

3.1.2 ครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 5 ปีและครูที่มีประสบการณ์การสอน 5 – 10 ปี มีการพัฒนาการวัดและประเมินผลผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์การสอน 5 – 10 ปี มีการพัฒนาการวัดและประเมินผลผู้เรียนมากกว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 5 ปี

3.2 ครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนที่มีระดับช่วงชั้นต่างกัน มีการพัฒนาทางวิชาการไม่แตกต่างกัน

3.3 ครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนที่สอนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีการพัฒนาทางวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าครูที่สอนในโรงเรียนขนาดต่างกันมีการพัฒนาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียน และการวัดและประเมินผลผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งคู่ที่แตกต่างกัน คือ

3.3.1 ครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี ที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ และครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก มีการพัฒนาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยครูที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการพัฒนาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามากกว่าครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก และครูที่สอนในโรงเรียนขนาดกลางกับครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก มีการพัฒนาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยครูที่สอนในโรงเรียนขนาดกลาง มีการพัฒนาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามากกว่าครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก

3.3.2 ครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี ที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ และครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก มีการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยครูที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีการพัฒนาการจัดการเรียนรู้มากกว่าครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก และครูที่สอนในโรงเรียนขนาดกลาง กับครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก มีการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยครูที่สอนในโรงเรียนขนาดกลาง มีการพัฒนาการจัดการเรียนรู้มากกว่าครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก

3.3.3 ครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี ที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ และครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก มีการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญที่ระดับ .001 โดยครูที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมากกว่าครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก และครูที่สอนในโรงเรียนขนาดกลางกับครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก มีการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.001 โดยครูที่สอนในโรงเรียนขนาดกลาง มีการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมากกว่าครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก

3.3.4 ครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี ที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ และครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก มีการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 โดยครูที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนมากกว่าครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก และครูที่สอนโรงเรียนขนาดกลางกับครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็กมีการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูที่สอนโรงเรียนขนาดกลางมีการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนมากกว่า ครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก

3.3.5 ครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี ที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่และครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก มีการพัฒนาการวัดและประเมินผลผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยครูที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีการพัฒนาการวัดและประเมินผลผู้เรียนมากกว่าครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก และครูที่สอนในโรงเรียนขนาดกลางกับครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก มีการพัฒนาการวัดและประเมินผลผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยครูที่สอนในโรงเรียนขนาดกลางมีการพัฒนาการวัดและประเมินผลผู้เรียน มากกว่าครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก

อภิปรายผล

ผลของการวิจัยมีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย แยกตามการพัฒนาทางวิชาการในภาพรวมและในรายด้านดังนี้

1. ครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี มีการพัฒนาทางวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งตรงกับสมมุติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า ครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน มีการพัฒนาทางวิชาการทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรีมีเป้าหมายกลยุทธ์พัฒนาคุณภาพด้านทรัพยากรมนุษย์ได้แก่ บุคลากร ครู และผู้บริหารมีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ มีความรู้ ความเข้าใจ และมีความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบ (แผนกลยุทธ์ รสจ..2547 : 7 – 8) ซึ่งสอดคล้องกับ นางนุช อสัมภินวงศ์ (2542 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องความต้องการการพัฒนาวิชาการของครูโรงเรียนเบญจมานูสรณ์

จังหวัดจันทบุรี พบว่าความต้องการการพัฒนาวิชาการของครูโรงเรียนเบญจมานูสรณ์ จังหวัดจันทบุรีอยู่ในระดับมากทุกด้าน

1.1 ครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี มีการพัฒนาทางวิชาการเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรีมีเป้าหมาย กลยุทธ์ให้มีหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรท้องถิ่น และกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน โดยมุ่งเน้นวิชาภาษาอังกฤษ (แผนกลยุทธ์ รสจ. 2547 : 7 – 8) ซึ่งสอดคล้องกับ กัลริกา หงษ์ศิริ (2537 : 16) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องความต้องการความช่วยเหลืองานวิชาการของครูโรงเรียนร่วมพัฒนาหลักสูตร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่าความช่วยเหลืองานวิชาการของครูโรงเรียนร่วมพัฒนาหลักสูตร โดยส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

1.2 ครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี มีการพัฒนาทางวิชาการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะ โรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรีมีเป้าหมายกลยุทธ์ให้มีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและเน้นการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน (แผนกลยุทธ์ รสจ. 2547 : 7 – 8) ซึ่งสอดคล้องกับ นฤมล ปิ่นรอด (2541 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ความต้องการและการตอบสนองความต้องการในการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรมีความต้องการการพัฒนาด้านความรู้ และทักษะต่างๆ ในการพัฒนาด้านการเรียนการสอนแบบบูรณาการ

1.3 ครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี มีการพัฒนาทางวิชาการเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะ โรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรีมีเป้าหมายกลยุทธ์ให้มีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ (แผนกลยุทธ์ รสจ. 2547 : 7 – 8) ซึ่งสอดคล้องกับ กษมา แพร์พิญโญ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความต้องการเกี่ยวกับวิธีการในการพัฒนาทางวิชาการของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนทวารวดี สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่าข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนทวารวดี มีความต้องการเกี่ยวกับวิธีการในการพัฒนางานวิชาการด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยวิธีการฝึกอบรม การพัฒนาโดยกระบวนการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก

1.4 ครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี มีการพัฒนาทางวิชาการเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับ ปานกลาง และน้อยที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับการพัฒนาทางวิชาการด้านอื่นๆ เนื่องจากครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรียังมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนไม่ชัดเจน และไม่สามารถทำวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ รายงานการประชุมของศูนย์วิชาการโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี

ประจำปีการศึกษา 2547 ที่ว่า ครูขาดการนิเทศติดตาม เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน (โรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี .2547 : 9)

1.5 ครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี มีการพัฒนาทางวิชาการเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลผู้เรียน อยู่ในระดับมาก และมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับการพัฒนาทางวิชาการด้านอื่นๆ เนื่องจาก โรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรีมีเป้าหมายกลยุทธ์ซึ่งสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของฝ่ายหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาที่ว่า การวัดและประเมินผลผู้เรียนต้องดำเนินการควบคุมดูแล กระบวนการวัดผลประเมินผลให้มีความถูกต้องและเป็นปัจจุบัน โดยมีการส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจงานด้านวัดผล ซึ่งสอดคล้องกับนฤมล ปิ่นรอด (2541 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ความต้องการและการตอบสนองความต้องการในการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนสาธิต “ พิบูลบำเพ็ญ “ ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรมีความต้องการพัฒนา ด้านความรู้ เกี่ยวกับการประเมินผลการสอน จากกรอบรม สัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ศึกษาดูงาน

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการพัฒนาทางวิชาการครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี ได้แก่ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียน และการวัดและประเมินผลผู้เรียน จำแนกตามประเภทการสนทนาระดับช่วงชั้น การสอน และขนาดของโรงเรียน ปรากฏผลดังนี้

2.1 ครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี ที่มีประเภทการสนทนต่างกัน มีการพัฒนาทางวิชาการแตกต่างกัน ซึ่งตรงกับสมมุติฐานที่กำหนดไว้ในข้อ2 ที่ว่าครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่มีประเภทการสนทนต่างกัน มีการพัฒนาทางวิชาการแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ กษมา แพร่พิณบุญ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความต้องการเกี่ยวกับวิธีการในการพัฒนาทางวิชาการของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนทวารวดี สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า ข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนทวารวดี ที่มีประเภทการสนทนต่างกัน มีความต้องการเกี่ยวกับวิธีการในการพัฒนาทางวิชาการแตกต่างกัน และ ฟุทซ (สมจิต คงรักษา .2537 : 27 ; อ้างอิงจาก Foutz.1983 : 644 – A) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนปีของประสบการณ์ที่ทำการสอนและความต้องการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับตนเองของครู ผลการวิจัยพบว่า ครูประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนมีความต้องการพัฒนาตนเองเพื่อความก้าวหน้า โดยมีความสัมพันธ์กับจำนวนปีของประสบการณ์ที่ทำการสอน

2.1.1 ครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี ที่มีประเภทการสนทนต่างกัน มีการพัฒนาทางวิชาการเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้

การวิจัยในชั้นเรียน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 2 ที่ว่า ครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑล จันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีการพัฒนาทางวิชาการ ได้แก่ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ และการวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกัน

แต่การพัฒนาทางวิชาการของครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน เกี่ยวกับ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวัดและประเมินผลผู้เรียน สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 2 ที่ว่า ครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑล จันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการวัดและประเมินผลผู้เรียน แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับ อุ่นศรี อยู่อ่อน (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการความรู้เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสอนของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกันมีความต้องการความรู้ในการปฏิบัติงานสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.1.2 ครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี ที่มีระดับช่วงชั้นการสอนต่างกัน มีการพัฒนาทางวิชาการเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียน และการวัดและประเมินผลผู้เรียน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ สิทธิชัย จันทานนท์ (2548 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนเซนต์ไมเกิ้ล พบว่า ครูที่ทำการสอนในช่วงชั้นต่างกัน มีการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่าง

2.2.3 ครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี ที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีการพัฒนาทางวิชาการ เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียน และการวัดและประเมินผลผู้เรียน แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ สถิตี เกตุเล็ก (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว พบว่า การพัฒนาบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ระหว่างทัศนะของข้าราชการครูซึ่งปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็กกับข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ แตกต่างกัน และ ทิพากร โจรจันนิมิต (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเพิ่มสะสมงานของครูสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 12 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการเพิ่มสะสมงานของครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ ดีกว่าสภาพการจัดการเพิ่มสะสมงานของครูในโรงเรียนขนาดกลาง และครูในโรงเรียนขนาดเล็ก และจากการวิจัยของยุทธศาสตร์ โยธะพล

(2542 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ศึกษาความต้องการพัฒนาของบุคลากรของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่า ความต้องการพัฒนาของบุคลากรครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการศึกษาต่อ และด้านกาารนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็ก มีความต้องการในระดับสูงกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะประกอบด้วย ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1.1 ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงการพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียน การวัดและประเมินผลผู้เรียน พบว่าโดยรวมมีระดับการพัฒนาทางวิชาการของครูอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบทางด้านวิชาการ จึงควรมีการวางแผนกลยุทธ์ การอบรมพัฒนาครูทางด้านวิชาการในเชิงรุก ให้สอดคล้องกับการพัฒนาทางวิชาการของครูที่มีความสำคัญจำเป็นเร่งด่วนอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง ในทุกโรงเรียนของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี

1.2 ผู้บริหารหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบทางด้านวิชาการ ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทุกคนในโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี ได้มีโอกาสพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การวิจัยในชั้นเรียน การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลผู้เรียน ควรมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการภายในสถานศึกษา มีการนิเทศติดตามให้ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง มีการประเมินผลการพัฒนาทางด้านวิชาการ หลังจากการอบรมและสัมมนาไปแล้ว ซึ่งจะส่งผลให้การพัฒนาทางวิชาการของครูได้มีระดับพัฒนาการมากขึ้น จะเกิดผลดีการเรียนการสอนและเกิดประโยชน์โดยตรงต่อผู้เรียน ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

1.3 ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ทำให้ทราบว่าครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก มีการพัฒนาทางวิชาการน้อยกว่า ครูที่สอนในโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี ควรส่งเสริมและพัฒนาครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก ให้มีการพัฒนาทางวิชาการทัดเทียมกับครูที่สอนในโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่

รวมทั้งผู้บริหารทุกๆโรงเรียนในสังกัด ควรร่วมมือกันส่งเสริมและพัฒนาทางด้านวิชาการ โดยการสร้างเครือข่ายและแลกเปลี่ยนการพัฒนาทางด้านวิชาการแก่กันและกันอย่างทั่วถึง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 เนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทางวิชาการของครูเฉพาะในโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี เท่านั้น ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาการพัฒนาทางวิชาการของครูในโรงเรียนอื่น ๆ ที่เป็นของรัฐ หรือเอกชน

2.2 ควรมีการศึกษาการพัฒนาทางวิชาการของครูด้านอื่น ที่ส่งผลต่อการพัฒนาทางวิชาการของครูในโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี เพื่อให้ทราบว่ามีความต้องการการพัฒนาทางวิชาการด้านใดที่จำเป็นเร่งด่วน

2.3 ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์พฤติกรรมผู้บริหารกับการพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2545). *คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2540). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมสามัญศึกษา. (2536). *สถิติการศึกษาฉบับย่อกรมสามัญศึกษาปีการศึกษา 2535*. กรุงเทพฯ: กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา.
- _____. (2546). *คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2545). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2545). *แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2545). *แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2544). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: วัฒณพานิช.
- _____. (2545). *แผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปครู และบุคลากรทางการศึกษา ระยะที่ 9 (2545-2549)*. เอกสารประกอบการประชุม.
- เกษมา แพร่ภิญโญ. (2546). *การศึกษาความต้องการเกี่ยวกับวิธีการในการพัฒนาทางวิชาการของข้าราชการครู โรงเรียนประถมศึกษากลุ่มโรงเรียนทวารวดี สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กิติมา ปรีดีดีลก. (2529). *การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: อักษรภาพิพัฒน์.
- _____. (2532). *การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น พิมพ์ครั้งที่ 2*. กรุงเทพฯ: อักษรภาพิพัฒน์.

- กัลริกา หงษ์ศิริ. (2537). *ความต้องการความช่วยเหลืองานวิชาการของครูโรงเรียนร่วมพัฒนา*
หลักสูตร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12.
 ปรินญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี:
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- ชัยยันต์ ศรีสุข. (2540). *การศึกษาความต้องการการพัฒนาทางด้านวิชาการของครู อาจารย์*
โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
 สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ. ถ่ายเอกสาร.
- ณัฐกานต์ สัจจวงเลิศ. (2544). *สภาพและปัญหาทางการพัฒนาตนเองของครูแกนนำโรงเรียน*
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 12. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(การบริหารการศึกษา) ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- ณัชยา สุภีปรี. (2540). *ทัศนะของผู้บริหารและวิทยากรต่อการพัฒนาวิทยากรของ*
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีในภาคใต้. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
 กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ตุ๋ จงรักษ์. (2543). *กระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา : ศึกษา*
เฉพาะกรณีโรงเรียนในโครงการปฏิรูปการศึกษา สังกัด สำนักงานกระประถมศึกษา
จังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) ขอนแก่น :บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.ถ่ายเอกสาร.
- ทิพากร โรจนนิมิต. (2546). *สภาพและปัญหาการจัดทำแฟ้มสะสมงานของครูโรงเรียนประถม*
ศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 12.
 วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
 ถ่ายเอกสาร.
- ธำรง บัวศรี. (2542). *ทฤษฎีหลักสูตร. กรุงเทพฯ: ธนรัชการพิมพ์.*
- แนวคิดและนโยบายกระทรวงศึกษาธิการพื้นฐานการปฏิรูปการศึกษาเพื่อประชาชน. (2542).*
 กรุงเทพฯ: คุรุสภา.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2534). *ก้าวเข้าสู่ผู้บริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.*
- นวลศิริ เปาโรหิตย์. (2533, มกราคม). *การจัดหลักสูตรแนะแนวอย่างมีระบบ. วารสารแนะแนว.*
 24 (126) : 27-33.
- นฤมล ปิ่นรอด. (2541). *ความต้องการและการตอบสนองความต้องการในการพัฒนาบุคลากร*
ของโรงเรียนสาธิต "พิบูลบำเพ็ญ". วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.

- นาตยา ปิรันธนานนท์ และคณะ. (2542). *การศึกษาตามมาตรฐานแนวคิดสู่การปฏิบัติ*.
กรุงเทพฯ: บริษัท สำนักพิมพ์ แม็ค จำกัด.
- บัญญัติ แสันทวี. (2545). *การวิจัยในชั้นเรียนการทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- บุญมี ยอดเนร. (2530). *งานบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
ครุสภา.
- ประเทือง สังข์ชนาค. (2545). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคนครนายก*.
สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประวิต เอราวรรณ์. (2542). *การวิจัยในชั้นเรียน*. กรุงเทพฯ: ยูแพค.
- ประหยัด ทองมาก. (2533). *เอกสารการสอนชุดวิชาหลักและระบบงานแนะแนวในสถานศึกษา*.
นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2545). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี .
- แผนกลยุทธ์โรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี. (2547). กรุงเทพฯ: โรงเรียนคาทอลิกสังกัด
สังฆมณฑลจันทบุรี.
- พิชัย เสี่ยงมจิตรต์. (2542). *การบริหารงานเฉพาะด้านในสถาบันการศึกษา*. อุบลราชธานี:
คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- ภาพร เริงไชย. (2547). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนกับ
บทบาทการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัย ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษานครนายก*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ยุทธศาสตร์ โยธะพล. (2542). *การศึกษาความต้องการของบุคลากรครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหาร
การศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- รุ่ง แก้วแดง. (2543). *ปฏิวัติการศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ: มติชน.
- โรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี. (2542). *คู่มือครู รสจ.. ชลบุรี*: กองเลขานุการ.
- โรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี. (2544). *สารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนคาทอลิก
สังฆมณฑลจันทบุรี*. ชลบุรี: กองเลขานุการ.
- วรทัต ลัยนันท์. (2545). *คู่มือปฏิบัติการสร้างผลงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์บรรณกิจ 1991.

- วิชัย ตันศิริ. (2542). โฉมหน้าการศึกษาไทยในอนาคต : แนวคิดสู่การปฏิรูปในพระราชบัญญัติ
การศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538, กุมภาพันธ์ – มีนาคม). ค่าเฉลี่ยกับการแปลความหมาย : เรื่องง่ายๆ
ที่บางครั้งก็พลาดได้. วารสารข่าวสารการวิจัยการศึกษา. 18(3) : 8-10.
- วิเศษ ชิดวงศ์. (2545, พฤษภาคม). การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ. วารสารวิชาการ.
4(5) : 22-29.
- วีระเวทย์ แพทย์ประเสริฐ. (2544). การศึกษาสภาพความพร้อมและความต้องการการจัดการเรียน
การสอนวิชาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (อุตสาหกรรมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร .
- ศรินทร์ เวชวงษ์. (2542). การติดตามการปฏิบัติการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดชลบุรี. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (วิจัยและประเมินผลการศึกษา). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศิวเทพ สมชิต. (2546). การดำเนินงานพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษากิ่งอำเภอนิคมน้ำอ้น จังหวัดระยอง. สารนิพนธ์ กศ.ม.
(การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- ศูนย์วิชาการ โรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี. (2547) . วาระและสรุปรายงานการ
ประชุม. จันทบุรี : กองเลขาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู. (2543). รายงานการวิจัย การติดตามประเมินผลคุณภาพ
ของข้าราชการครู สายงานการสอน : ศึกษาเฉพาะกรณี การคัดเลือกบุคคลเข้ารับ
ราชการเป็นข้าราชการครูกรณีที่มีเหตุพิเศษ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรมทางศาสนา.
- _____. (2545). หลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครูระหว่างประจำการสายงาน
การสอน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สถิตย์ เกตุเล็ก. (2544). การพัฒนาบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- สมจิต คงรักษา. (2537). ความต้องการจัดกิจกรรมการพัฒนาบุคลากรฝ่ายการสอนของครู
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุโขทัย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(บริหารการศึกษา). พิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.

- สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์. (2542, มกราคม). กระบวนการในการจัดการเรียนการสอน.
วารสารข้าราชการครู. 19(2) : 30.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2543). ข้อเสนอเชิงนโยบายการปฏิรูปวิชาชีพครูตามพระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- สิทธิชัย จันทานนท์. (2548). ศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุวิมล พรประภาคศักดิ์. (2545). งานบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา.
วารสารสายใย. หน้า 10.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2546). การประเมินตนเองและพัฒนางานสู่อาจารย์ 3 หลักเกณฑ์ใหม่
(ฉบับปรับปรุงแก้ไขตามมติ ก.ค.). กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- เสกสรร สุวิชากร. (2542). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารกับการมีส่วนร่วม
ในการบริหารของครูโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม.
(การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- โสภณ ไสมีดี และอภิชาติ ไสตะจินดา. (2545, มกราคม). การจัดการกระบวนการเรียนรู้
ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารวิชาการ. 5(1) : 14-18.
- ลำลี รักสุทธิ. (2542). คมวาตะ. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- อมรา เล็กเริงสินธุ์. (2540). หลักสูตรและการจัดการมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ:
สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- อรนุช กันสิทธิ์. (2542). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อรนุช ศรีสะอาด. (2543, กรกฎาคม). การวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานของนักเรียน.
การวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 5(1) : 11-12.
- อรุณี เทพวรรณ และคณะ. (2545, กุมภาพันธ์). การจัดทำสาระของหลักสูตรของสถานศึกษา.
วารสารวิชาการ. 5(2) : 23-24.
- อำนาจ ศรีแสง. (2541). การศึกษาการพัฒนาบุคลากรในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอ : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดมุกดาหาร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.

- คุทัย บัญประเสริฐ. (2530). *หลักและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองการพิมพ์.
- อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน. (2544). *การวิจัยในชั้นเรียนและในโรงเรียน เพื่อพัฒนานักเรียน เด่มที่ 22*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- อุบลรัตน์ จิลลานนท์. (2540). *การพัฒนาคณาจารย์ในวิทยาลัยเทคโนโลยีอาชีวศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ค.ม.(อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- เอกวิทย์ ณ ถลาง. (2526). *รายงานการประชุมผู้ตรวจการการศึกษาและศึกษาธิการจังหวัด พระนคร*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- Amos, T. L.; Fischer, S.. (1998). *Understanding and Responding to Student Learning Difficulties within the Higher Education Context: A Theoretical Foundation for Developing Academic Literacy*. Retrieved November 21, 2005, from <http://web26.epnet.com>
- Eastmond, J. Nicholls. (1997). *Five Academic Development Programs in the Eastern Cape Province: Reactions of an american Academic in South Africa*. Retrieved November 21, 2005, from <http://web26.epnet.com>
- Krejcie, Robert V.; & Morgan, Daryle W. (1970, Autumn). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3): 607-610.
- Mukherjee, Hena; & Singh, Jasbir S.. (1993). *Staff Development Approaches in Higher Education: Learning from Experience*. Retrieved November 21, 2005, from <http://web26.epnet.com>
- O'Bannon, B. W. (1993). *A comparison of rule expectation for effective urban teachers and behavioral profiles of candidates for alternative teacher licensure (effective teacher)*. Retrived from : Dissertation abstracts online.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง
การศึกษาการพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี
สังกัดสำนักงานบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

แบบสอบถามฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา การพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี สังกัดสำนักงานบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

ผู้วิจัยขอความกรุณาผู้ตอบแบบสอบถาม ได้โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ และตอบคำถามตามความเป็นจริง ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผลการวิจัย คำตอบของท่านจะไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด และจะนำไปใช้เพื่อการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

นายเอนก ธรรมนิต

นิสิตปริญญาโท ภาคพิเศษ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑล
จันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ที่กำหนดตามความเป็นจริง

1. ประสบการณ์การสอน

- ( ) น้อยกว่า 5 ปี
 ( ) ตั้งแต่ 5-10 ปี
 ( ) มากกว่า 10 ปี

2. ระดับช่วงชั้นการสอน

- ( ) ช่วงชั้นที่ 1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3
 ( ) ช่วงชั้นที่ 2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6
 ( ) ช่วงชั้นที่ 3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3

3. ขนาดของโรงเรียน

- ( ) โรงเรียนขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียนมากกว่า 1,500 คน)
 ( ) โรงเรียนขนาดกลาง (จำนวนนักเรียนระหว่าง 900-1,500 คน)
 ( ) โรงเรียนขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนน้อยกว่า 900 คน)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี
สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

คำชี้แจง

ให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาข้อความแต่ละข้อว่าตนเองอยู่ในระดับใด เมื่อพิจารณาแล้ว
ใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องระดับความรู้สึกหรือความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยพิจารณาดังนี้

5	หมายถึง	การพัฒนาทางวิชาการของครูอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	การพัฒนาทางวิชาการของครูอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	การพัฒนาทางวิชาการของครูอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	การพัฒนาทางวิชาการของครูอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	การพัฒนาทางวิชาการของครูอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การพัฒนาทางวิชาการ	ระดับการพัฒนา				
	5	4	3	2	1
การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา					
1. มีความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ เพื่อจัดทำหลักสูตร	.....	.....	.....	.....	.....
2. สามารถกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนได้ สอดคล้องกับหลักสูตร	.....	.....	.....	.....	.....
3. มีความสามารถวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	.....	.....	.....	.....	.....
4. ความสามารถในการจัดทำสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น	.....	.....	.....	.....	.....
5. มีความรู้ ความสามารถจัดทำสาระการเรียนรู้ รายวิชาพื้นฐานและรายวิชาที่เรียนเพิ่มเติม	.....	.....	.....	.....	.....
6. สามารถกำหนดผลการเรียนรู้ ที่คาดหวังรายปี	.....	.....	.....	.....	.....
7. สามารถกำหนดแนวการจัดการเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
8. สามารถประเมินหลักสูตรได้	.....	.....	.....	.....	.....

การพัฒนาทางวิชาการ	ระดับการพัฒนา				
	5	4	3	2	1
การจัดการเรียนรู้					
9. มีความสามารถในการจัดการเรียน การสอนตามสภาพจริง	.....	.....	.....	.....	.....
10. สามารถจัดการเรียนรู้ด้วยตนเองให้กับผู้เรียน	.....	.....	.....	.....	.....
11. มีการจัดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
12. สามารถจัดการเรียนรู้จากธรรมชาติ หรือประสบการณ์จริง	.....	.....	.....	.....	.....
13. สามารถจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยครูสอนคนเดียว	.....	.....	.....	.....	.....
14. สามารถจัดการเรียนรู้ที่เป็นการบูรณาการแบบคู่ขนาน	.....	.....	.....	.....	.....
15. สามารถจัดการเรียนรู้แบบการบูรณาการแบบสหวิทยาการ	.....	.....	.....	.....	.....
16. สามารถจัดการเรียนรู้ที่เป็นการบูรณาการแบบโครงการ	.....	.....	.....	.....	.....
17. มีการใช้หลักจิตวิทยาในการจัดการเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
18. มีการใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย	.....	.....	.....	.....	.....
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
19. ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียน	.....	.....	.....	.....	.....
20. สามารถสร้างรูปแบบการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียน	.....	.....	.....	.....	.....
21. ใช้เทคนิคการมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.....	.....	.....	.....	.....
22. มีกระบวนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.....	.....	.....	.....	.....
23. มีเทคนิควิธีการใช้สื่อ / นวัตกรรม	.....	.....	.....	.....	.....
24. มีการวางแผนการวัดและประเมินผล	.....	.....	.....	.....	.....
25. มีการสอนซ่อมเสริมนักเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
26. มีการจัดกิจกรรมแนะแนว การศึกษา และอาชีพ	.....	.....	.....	.....	.....

การพัฒนาทางวิชาการ	ระดับการพัฒนา				
	5	4	3	2	1
การวิจัยในชั้นเรียน					
27. สามารถกำหนดปัญหาการวิจัย	.....	.....	.....	.....	.....
28. มีความสามารถในการการออกแบบการวิจัยในชั้นเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
29. มีความสามารถในการกำหนดขั้นตอน หรือวิธีการวิจัย	.....	.....	.....	.....	.....
30. สามารถสร้างต้นแบบและทดลองใช้นวัตกรรม	.....	.....	.....	.....	.....
31. สามารถสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัยได้	.....	.....	.....	.....	.....
32. มีความรู้เกี่ยวกับสถิติสำหรับวิจัยในชั้นเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
33. สามารถเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนได้	.....	.....	.....	.....	.....
34. สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการเรียนการสอนได้	.....	.....	.....	.....	.....
การวัดและประเมินผลผู้เรียน					
35. มีความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การวัดและประเมินผลผู้เรียน	.....	.....	.....	.....	.....
36. มีความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
37. สามารถกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลผู้เรียนได้ สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
38. สามารถสร้างเครื่องมือวัด และประเมินผลการเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
39. สามารถตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัด และประเมินผล การเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
40. สามารถนำผลการวิเคราะห์และประเมินมาใช้ปรับปรุงการ เรียนการสอน	.....	.....	.....	.....	.....
41. มีการวัดและประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมงาน	.....	.....	.....	.....	.....
42. มีวิธีการประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง	.....	.....	.....	.....	.....
43. มีความสามารถวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือวัดผลและ ประเมินผล	.....	.....	.....	.....	.....
44. มีการวัดและประเมินผลโดยใช้วิธีการวัดภาคปฏิบัติ	.....	.....	.....	.....	.....

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ดร.ราชนันท์ บุญธิมา   สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. บาทหลวงชาติชาย พงษ์ศิริ   อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์ สาขาปรัชญา วิทยาลัยแสงธรรม
และประธานคณะกรรมการโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี
3. บาทหลวงเสกสรร สุวิชากร   อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์ สาขาปรัชญา วิทยาลัยแสงธรรม
และกรรมการฝ่ายบริหารหลักสูตรและงานวิชาการโรงเรียนคาทอลิก
สังฆมณฑลจันทบุรี
4. นายชาญ มีบำรุง   ศึกษาพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1
5. นางสาววาสนา เกาะแก้ว   หัวหน้าฝ่ายวางแผนและวิจัย โรงเรียนดาราสมุทรบริหารธุรกิจ

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

คำชี้แจง โปรดกรุณาอ่านและพิจารณาแบบสอบถามการพัฒนาทางวิชาการของครู
ฉบับนี้ แล้วแสดงผลการพิจารณาของท่าน โดยกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
“พิจารณา” ตามความเห็นของท่านดังนี้

- กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อความนั้นใช้ได้แล้ว
กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง 0 ถ้าไม่แน่ใจ
กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง -1 ถ้าแน่ใจข้อความนั้นว่าไม่ตรงเนื้อหา

ขอแสดงความนับถือ

นายเอนก ธรรมนิต

นิสิตปริญญาโท ภาคพิเศษ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ข้อที่	การพัฒนาทางวิชาการ	คะแนนพิจารณา			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
1	การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ เพื่อจัดทำหลักสูตร				
2	สามารถกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนได้สอดคล้องกับหลักสูตร				
3	มีการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น				
4	ความสามารถในการจัดทำสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น				
5	สามารถจัดทำสาระการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐานและรายวิชาที่เรียนเพิ่มเติม				
6	สามารถกำหนดผลการเรียนรู้ ที่คาดหวังรายปี				
7	สามารถกำหนดแนวการจัดการเรียนรู้				
8	สามารถประเมินหลักสูตรได้				
9	การจัดการเรียนรู้ มีความสามารถในการจัดการเรียน การสอนตามสภาพจริง				
10	สามารถจัดการเรียนรู้ด้วยตนเองให้กับผู้เรียน				
11	มีการจัดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน				
12	สามารถจัดการเรียนรู้จากธรรมชาติหรือประสบการณ์จริง				
13	สามารถจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยครูสอนคนเดียว				

ข้อที่	การพัฒนาทางวิชาการ	คะแนนพิจารณา			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
14	สามารถจัดการเรียนรู้ที่เป็นการบูรณาการแบบคู่ขนาน				
15	สามารถจัดการเรียนรู้แบบการบูรณาการแบบสหวิทยาการ				
16	สามารถจัดการเรียนรู้ที่เป็นการบูรณาการแบบโครงการ				
17	มีการใช้หลักจิตวิทยาในการจัดการเรียนรู้				
18	มีการใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย				
	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				
19	ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียน				
20	สามารถสร้างรูปแบบการจัดกิจกรรม ที่เหมาะสมกับผู้เรียน				
21	ใช้เทคนิคการมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				
22	มีกระบวนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				
23	มีเทคนิควิธีการใช้สื่อ / นวัตกรรม				
24	มีการวางแผนการวัดและประเมินผล				
25	มีการสอนซ่อมเสริมนักเรียน				
26	มีการจัดกิจกรรมแนะแนว การศึกษา และอาชีพ				
	การวิจัยในชั้นเรียน				
27	สามารถกำหนดปัญหาการวิจัย				

ข้อที่	การพัฒนาทางวิชาการ	คะแนนพิจารณา			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
28	มีความสามารถในการการออกแบบการวิจัย ในชั้นเรียน				
29	มีความสามารถในการกำหนดขั้นตอน หรือวิธีการ วิจัย				
30	สามารถสร้างต้นแบบและทดลองใช้นวัตกรรม				
31	สามารถสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัยได้				
32	มีความรู้เกี่ยวกับสถิติสำหรับวิจัยในชั้นเรียน				
33	สามารถเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนได้				
34	สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการเรียนการสอนได้				
35	การวัดและประเมินผลผู้เรียน มีความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การวัดและประเมินผล ผู้เรียน				
36	มีความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการวัดและประเมินผล การเรียนรู้				
37	สามารถกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลผู้เรียนได้ สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้				
38	สามารถสร้างเครื่องมือวัด และประเมินผล การเรียนรู้				
38	สามารถตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัด และ ประเมินผลการเรียนรู้				
40	สามารถนำผลการวิเคราะห์และประเมินมาใช้ ปรับปรุงการเรียนการสอน				

ข้อที่	การพัฒนาทางวิชาการ	คะแนนพิจารณา			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
41	มีการวัดและประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมงาน				
42	มีวิธีการประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง				
43	มีความสามารถวิเคราะห์คุณภาพของ เครื่องมือวัดผลและประเมินผล				
44	มีการวัดและประเมินผลโดยใช้วิธีการวัด ภาคปฏิบัติ				

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำวิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นายเอนก ธรรมนิต
วันเดือนปีเกิด	วันที่ 30 มีนาคม 2514
สถานที่เกิด	จังหวัดนครนายก
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	โรงเรียนดาราสมุทร อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ผู้จัดการ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนดาราสมุทร อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2533	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนดาราสมุทร ศรีราชา
พ.ศ. 2540	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ปรัชญา) วิทยาลัยแสงธรรม
พ.ศ. 2544	ศาสนศาสตรบัณฑิต (เทววิทยา) วิทยาลัยแสงธรรม
พ.ศ. 2549	การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ